

แผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ฉบับบททวน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

Quality of Life

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา

คำนำ

จังหวัดพะเยา โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา ร่วมกับคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ และแผนพัฒนาจังหวัดพะเยา

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ถือเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดพะเยา ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทุกระดับและนโยบายรัฐบาล ภายใต้เป้าหมายการพัฒนา คือ “เกษตรกรก้าวหน้าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร (พืช สัตว์ ประมง) ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุล และยั่งยืน โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติผ่านกลไก แผนงาน/โครงการ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจังหวัดพะเยาจะได้ขับเคลื่อนให้บรรลุตามเป้าหมาย ต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑ ที่มา	๑
๒ ทิศทาง นโยบาย และความสอดคล้องเชื่อมโยง ของแผนระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	๒
แผนระดับที่ ๑	
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	๒
แผนระดับที่ ๒	
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)	๓
๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	๔
๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๖
แผนระดับที่ ๓	
๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๐	๖
๒.๖ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	๘
๒.๗ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๘
๒.๘ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๑๐
๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๔
๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๔
๒.๑๑ กรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	๑๗
๒.๑๒ วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๑๘
๒.๑๓ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๑๘
๒.๑๔ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)	๑๙
๒.๑๕ แผนพัฒนาจังหวัดพะเยา ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๙
๒.๑๖ แผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำจังหวัดพะเยา	๒๐
๒.๑๗ แผนพัฒนาภาคประชาชนและประชาสังคมจังหวัดพะเยา พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๑
๒.๑๘ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร	๒๓

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ	๒๖
๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๓๖
๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	๓๗
๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๔๐
๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๔๒
๑.๖ สถานการณ์การค้าชายแดน	๔๗

สารบัญ (ต่อ)

๒	ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	
๒.๑	ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	๔๘
๒.๒	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๔๙
๒.๓	แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๕๓
๒.๔	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๕๖
๒.๕	สถาบันเกษตรกรและองค์การเกษตรกร	๗๘
๒.๖	ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	๘๓
๒.๗	จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัด	๘๓
๒.๘	ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๘๔
ส่วนที่ ๓	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
๑	การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) ด้านการเกษตรของจังหวัดพะเยา	๙๑
๒	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย Mckinsey ๗-S Framework	๙๗
๓	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย PESTEL Analysis	๙๙
๔	การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๑๐๑
ส่วนที่ ๔	แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	
๔.๑	เป้าหมายการพัฒนา	๑๐๓
๔.๒	เป้าประสงค์	๑๐๓
๔.๓	ประเด็นการพัฒนา	๑๐๓
๔.๔	ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๐๔
๔.๕	เป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฯ	๑๐๗
๔.๕	แผนที่ความเชื่อมโยงกับแผน ๓ ระดับ	๑๐๙
๔.๖	แผนงาน/โครงการ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๑๑๐
ส่วนที่ ๕	แบบสรุปโครงการแบบย่อ Project Idea	๑๔๒

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นไปตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคการเกษตร ดังนี้

๑.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางที่ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติ ได้ร่วมลงนามรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาของโลก เพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ในคราวประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๗๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งจัดความยากจนในทุกมิติ ทุกรูปแบบ ครอบคลุม ๓ เสาหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างมิติต่างๆ ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย ๑๖๙ เป้าประสงค์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๙ เป้าหมาย ได้แก่

- เป้าหมายที่ ๑ จัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่
- เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย
- เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียดiversity ความหลากหลายทางชีวภาพ

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็ง และแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒. ทิศทาง นโยบาย และความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา ได้กำหนดกรอบแนวคิดหลักในการ จัดทำ โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และ แผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคการเกษตร ดังนี้

แผนระดับที่ ๑

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และมีเป้าหมายการพัฒนา ประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุก ช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการพัฒนาประเทศ ในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้าน การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) ด้านการปรับสมดุล และพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านความมั่นคง มีแนวทางการพัฒนา คือ การรักษาความสงบ ภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้ พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีแนวทางการพัฒนา คือ การเกษตรสร้างมูลค่า อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โครงสร้าง พื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม มีแนวทางการพัฒนา คือ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ การกระจายศูนย์กลางความเจริญ ทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี การเสริมสร้างพลังทางสังคม การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
มีแนวทางการพัฒนา คือ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ พัฒนาพื้นที่เมืองชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
มีแนวทางการพัฒนา คือ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และ ให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ภาครัฐมีความทันสมัย บุคลากรภาครัฐเป็นคนดี และเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆ และมีเท่าที่จำเป็น กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

แผนระดับที่ ๒

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร เป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาว อันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงจำเป็นต้องมีทิศทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อนำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงทางอาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรในระยะ ๒๐ ปี โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ดังนี้

๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น : การพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์ พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒) เกษตรปลอดภัย : ผลจากกฎกติกาการค้าระหว่างประเทศ และกระแสการบริโภคที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยอาหาร ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดี ต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

๓) **เกษตรชีวภาพ** : การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งครอบคลุม การทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัยพืช และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เพื่ออนุรักษ์พันธุ์ และผลิตอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง

๔) **เกษตรแปรรูป** : การสร้างมูลค่าโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณภาพเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

๕) **เกษตรอัจฉริยะ** : การพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

๖) **พัฒนาระบบนิเวศการเกษตร** : เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตร มีการปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง จึงต้องมีการสนับสนุนส่งเสริมระบบนิเวศของภาคเกษตรในด้านต่างๆ

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑) เป้าหมายการพัฒนา

กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อ “พลิกโฉมประเทศไทย” (Thailand’s Transformation) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และในขณะเดียวกันยังมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งพาตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ในมิติต่างๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของโลก มุ่งสร้างสมดุลในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต พร้อมรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ไทยเป็นประเทศที่มี “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน”

๒) องค์ประกอบ

กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ภายใต้องค์ประกอบแต่ละด้าน ได้กำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะเป็น มุ่งหวังจะมี หรือต้องการ จะจัด ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ดังนี้

- **องค์ประกอบที่ ๑ เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)** ปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคต และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก ประกอบด้วย ๖ หมุดหมาย คือ

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน

- หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน
- หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุน และจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน

- **องค์ประกอบที่ ๒ สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)** ใช้เทคโนโลยี ฐานข้อมูลสารสนเทศ และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ ลดความเหลื่อมล้ำในเชิงพื้นที่ เพิ่มพลวัตการเคลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย ๓ หมวดหมู่ คือ

- หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
- หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่
- หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

- **องค์ประกอบที่ ๓ วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)** พัฒนาการบริหารจัดการ ทั้งภาครัฐและบทบาทของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๒ หมวดหมู่ คือ

- หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- **องค์ประกอบที่ ๔ ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)** พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมายระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะ ประกอบด้วย ๒ หมวดหมู่ คือ

- หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

โดยหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีจำนวน ๙ หมวดหมู่ ได้แก่ หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้า การลงทุน และจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และหมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป็นกรอบทิศทางในการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศ โดยความสำคัญของนโยบายและแผนระดับชาติ ฯ ฉบับนี้ ได้ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การวางนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของรัฐ แต่ให้หมายรวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ และการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันท่วงที โดยใช้กระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคการเมือง และภาคสื่อมวลชน รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก เพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข และมีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยแผนระดับชาติ ฯ มีทั้งหมด ๑๗ แผน และเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๘ แผน ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักแห่งชาติ ๔) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ๕) การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๙) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๑๐) การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ๑๓) การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ๑๕) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมแห่งชาติและบริหารจัดการวิกฤติระดับชาติ และ ๑๗) การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

แผนระดับที่ ๓

๒.๕ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

การพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG มีวัตถุประสงค์หลัก ๓ ประการ ได้แก่

- ๑) การอนุรักษ์พันธุกรรมและการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม
- ๒) การสร้างคุณค่า เพิ่ม (Value creation) ให้กับทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรม
- ๓) การสร้างความสามารถในการพึ่งตนเอง

โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกแรงให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ จากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้นด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ เป็นการพัฒนารายได้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ ๑) เกษตรและอาหาร ๒) สุขภาพและการแพทย์ ๓) พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ ๔) การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตลาดที่ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน

โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเกี่ยวข้องในทุกยุทธศาสตร์ ซึ่งสาขาเกษตรเป็นเป้าหมายที่ต้องเร่งพัฒนาให้มีความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการเกษตรไม่เพียงกิจกรรมที่มุ่งผลิตเพื่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ แต่มีผลต่อความมั่นคงด้านพลังงาน การรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการคาร์บอน การอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน รวมถึงการสร้างงาน การปรับโครงสร้างภาคเกษตร ไปสู่เกษตรสมัยใหม่ มีเป้าหมายยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร ให้เกิดการเติบโตได้อย่างต่อเนื่องและหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง เนื่องจากมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรเป็นจำนวนมาก โอกาสที่จะนำไปสู่การสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเกษตร ได้แก่ (๑) ความต้องการอาหารของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไม่หยุดยั้งร้อยละ ๓๕ ในระยะ ๑๐ ปีข้างหน้า (๒) การลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีของไทยเพิ่มแบบก้าวกระโดด (๓) ผู้ที่มีความรู้เข้าสู่ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ซึ่งมีผลต่อการใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิต (๔) ท่าเลที่ตั้งของประเทศไทยเอื้อต่อการผลิตสินค้าเกษตรได้หลากหลายชนิด และตลอดทั้งปี และการตั้งอยู่ตรงใจกลางของภูมิภาคอาเซียนจึงส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าของภูมิภาค (๕) การเข้าถึงความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มีความหลากหลายมากขึ้น

แต่ภาคเกษตรไทยยังมีอุปสรรค และความท้าทายสำคัญ ได้แก่ (๑) เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม มีเกษตรกรเพียงร้อยละ ๑๐ ที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ทดแทนแรงงาน มีการรวมกลุ่ม การบริหารจัดการทรัพยากร/ปัจจัยการผลิต และการบริหารจัดการด้านการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค (๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่มีความแปรปรวนมากขึ้น (๓) พื้นที่ชลประทานมีจำกัด เกษตรกรใช้น้ำฝนในการเพาะปลูก ทำให้พืชไม่สามารถให้ผลผลิตได้เต็มศักยภาพของพันธุ์ดี โดยประเทศไทยมีพื้นที่ชลประทานเพียงร้อยละ ๒๒ ของพื้นที่เพาะปลูก (๔) แรงงานเกษตรมีอายุมาก และขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร (๕) ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง มีปัญหาด้านประสิทธิภาพ และมีปริมาณไม่เพียงพอ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตและต้นทุนการผลิต (๖) สินค้าเกษตรของไทยเข้าสู่ระบบการผลิตและมาตรฐานไม่มาก ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคา และพลาดโอกาสในการขยายตลาด (๗) การตรวจสอบรับรองคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรทำได้จำกัด เป็นการปิดกั้นโอกาสทางการตลาด (๘) ปัญหาและอุปสรรคด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเป็นอุปสรรคทางการค้า

ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาสาขาเกษตรในระยะ ๕ ปีข้างหน้าจึงมีเป้าหมายปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ ๓ สูง คือ **ประสิทธิภาพสูง**ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ผสานภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่**มาตรฐานสูง**ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย ระบบการผลิตที่ผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้าง**รายได้สูง**ด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม ความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพผลผลิตเกษตร

๒.๖ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) คือกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งในการแก้ไข จุดอ่อน และเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์ไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีแนวทางการพัฒนาโดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานอย่างเป็นระบบรองรับสังคมเกษตรสูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า มีแนวทางการพัฒนาโดยการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า มาตรฐานระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความรู้แบบองค์รวม ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมูลค่าสูงมุ่งสู่การเป็นฟาร์มอัจฉริยะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีแนวทางการพัฒนาโดยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตร ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตรให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้ไปสู่เชิงพาณิชย์ ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลในระดับโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาโดยการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับ SDGs (Sustainable Development Goals) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้มีความสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีแนวทางการพัฒนาโดยการพัฒนาคูณาการและนักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของ หน่วยงานทุกภาคส่วนโดยกลไกประชารัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัยปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

๒.๗ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ได้จัดทำภายใต้กรอบแนวคิดของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของภาคเกษตร รวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในอนาคตที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาภาคเกษตรครอบคลุมในทุกมิติ

ภาพรวมของแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่

ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่
- ๒) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๓) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๔) สร้างและพัฒนากำลังคนคุณภาพในภาคเกษตร

๕) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๒) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง

๓) ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสร้างความเข้าใจ

ให้กับผู้ผลิตถึงแหล่งที่มา ชนิด ปริมาณ คุณภาพ ตลอดจนการเก็บรักษาวัตถุดิบ ก่อนเข้าสู่กระบวนการแปรรูป

๔) ส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต

๕) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและ

มีความปลอดภัย

๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี เป็น การสนับสนุนให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาชุมชนของตนเองให้เข้มแข็ง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม

๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมี

ความปลอดภัย

๓) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ (Zero Waste)

๔) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร

๕) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เกษตร

๒) สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร

๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

๔) ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

๕) พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร

๖) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

๒.๘ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร เน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร ด้วยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชามาใช้เป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) การป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

มีแนวทางการพัฒนา คือ

๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่น ตลอดจนสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

๒) เกษตรปลอดภัย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึง และปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

๓) เกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพเชื่อมโยงไปสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมและส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

๔) เกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่

๕) เกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปังจัยการผลิต เครื่องจักรกล และอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ

๖) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร สร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตร พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตร และการอำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร

๗) ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม สร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมผนวกกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรม ความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

๘) โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตรของสถาบันเกษตรกร และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มีความพร้อมและเพียงพอต่อการให้บริการในพื้นที่ตามเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจหรือจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าและด่านที่มีการขนถ่ายสินค้าเกษตร รวมถึงสนับสนุนสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้รวบรวม กระจาย และขนถ่ายสินค้าเกษตร ซึ่งจะเป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ระหว่างเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานภาคเกษตร

๙) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรและบริการ การขยายช่องทางการตลาด การสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับและการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์

๑๐) การพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ด้วยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อสร้างมูลค่าผ่านคลัสเตอร์เกษตรที่สนับสนุนอุตสาหกรรม S-Curve และ New S-Curve รวมทั้งขยายผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเกษตรสมัยใหม่ พัฒนาศูนย์กลางการแปรรูปการเกษตรและการประมงในภาคใต้ รวมถึงผลิตภัณฑ์ทางทะเล โดยยกระดับเกษตรกรรายย่อย ให้มีความสามารถในการผลิตและแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาด่านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดนเพิ่มศักยภาพในการตรวจสอบสินค้าเกษตรที่จะนำเข้าประเทศไทยและอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรที่ผ่านด่านชายแดนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ

๑) การเสริมสร้างทุนทางสังคม ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ดำเนินการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร โดยอบรม ให้ความรู้ สอนแนะการจัดทำ บัญชีต้นทุน ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ พัฒนาและส่งเสริม สหกรณ์ในพื้นที่โครงการ สร้างทายาทเกษตรกรสำรวจและวางแผนการใช้ที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สอนแนะการจัดทำบัญชี และพัฒนาแหล่งน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการ

๒) การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ผู้สูงอายุส่งเสริมการนำความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของเกษตรกรผู้สูงอายุมานำ ถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของ เกษตรกรผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือชุมชนและสังคม

๓) การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ด้วยการ เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อ ซึงกันและกัน สนับสนุนให้เกษตรกรเรียนรู้ทางการเกษตรผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (ศพก.) พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีศักยภาพ

๔) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สนับสนุนการ เข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน ด้วยการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่ เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ

๑) การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ ส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตร เชิงพื้นที่ระดับภาค เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกรในทุกพื้นที่ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนและ สร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงและ สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศ จัดทำฐานข้อมูลด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์ โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาเชิงพื้นที่

๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศ และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามต่อพื้นที่ ชนิดสัตว์ สัตว์น้ำ และพืชเฉพาะถิ่น สร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุกรรม มีการขับเคลื่อนเกษตรกรรม ยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมง ตลอดห่วงโซ่มูลค่า

๓) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล ปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างใหม่ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำธรรมชาติประกอบกับ การดูแลที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวทางการบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

๔) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ศึกษาผลกระทบ ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อพืช ปศุสัตว์ ประมง และทรัพยากรทางการเกษตร สร้างและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิเคราะห์ ผลกระทบและการเตือนภัย

๕) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร ด้วยการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการของเสียจากฟาร์มปศุสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและจัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๖) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม การขาดแคลนน้ำภาคการผลิต น้ำอุปโภคบริโภค และเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำ

๗) การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล ด้วยการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ ระบบกระจายน้ำ และเชื่อมโยงวางระบบเครือข่ายน้ำ/ลุ่มน้ำ ทั้งในและนอกเขตชลประทาน และปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตร ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ แก้ไขภาวะภัยแล้งให้แก่เกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำทั่วไป

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ

๑) การพัฒนาบริการประชาชน พัฒนารูปแบบการให้บริการภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และครบวงจร รวมทั้งนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน

๒) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็นภาครัฐทันสมัย เปิดกว้างเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหารงานใหม่ ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย สามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงได้ในทุกมิติ

๓) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีคนเก่ง มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มีภาวะผู้นำ และมีความรู้ความสามารถในการทำงานรับใช้ประเทศชาติ และประชาชนอย่างแท้จริง มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๔) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม

๕) การพัฒนากฎหมาย พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ ทบทวนความจำเป็นและความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ยกเลิกกฎหมายที่มีเนื้อหาไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

๖) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และองค์ความรู้พื้นฐาน รวมถึงปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เพื่อยกระดับรายได้ลดรายจ่าย และลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง และมีนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑) นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒) นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนาเกษตรกร นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และนโยบายหลัก ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ ๕ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนา

เกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้

ความต้องการ ของตลาด พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/ คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ พัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถ เข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตร อัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และส่งเสริม สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบ ที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ (๒) Health Security ไทยมีมาตรการ ควบคุม ป้องกัน การระบาดโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร รับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้มีความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกร สำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็ง หรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๒. แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

- ๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต”
- ๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก
- ๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการ ทางเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP)
- ๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)
- ๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)
- ๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
- ๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
- ๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
- ๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ๑๐) การประกันภัยพืชผล

- ๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน
- ๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ๑๓) การวิจัยและพัฒนา
- ๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data
- ๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน

และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑๑ กรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๑. ทิศทางการพัฒนาภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน ตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดีวิถีชีวิตยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ๔ C ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของการเชื่อมโยงเศรษฐกิจพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์ Clean พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New normal) บนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน

๒. เป้าหมายรวม

๒.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคเหนือลดลง

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ พัฒนาสู่การเป็นระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง

๓.๒ พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

๓.๓ พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและนวัตกรรม

๓.๔ เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

๓.๕ พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

๓.๖ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาสังแวดล้อมเมือง

๒.๑๒ วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

๑) เป้าหมายการพัฒนา

“กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คุณภาพสูง บนฐานวัฒนธรรมร่วมสมัยและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน”

๒) วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและทรัพยากรในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

๒.๒ ยกระดับเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมถึงเพิ่มช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตร สำหรับการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก

๒.๓ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบุคลากรและทรัพยากรในการดำเนินงานภาคการค้า การลงทุน

๒.๔ เพิ่มพื้นที่สีเขียวและสร้างเครือข่ายเตือนภัยด้านสิ่งแวดล้อมในทุกระดับ เพื่อป้องกันสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น

๓) แผนงาน

- ๓.๑ เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวทั้งระบบอย่างยั่งยืน
- ๓.๒ ส่งเสริมเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรให้มีมูลค่าสูง
- ๓.๓ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
- ๓.๔ พัฒนาเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงหรือสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการค้า การลงทุน
- ๓.๕ พัฒนา อนุรักษ์ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๓.๖ เพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน
- ๓.๗ เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยพิบัติในกลุ่มจังหวัด

๒.๑๓ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

๑) เป้าหมายพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

“ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อม ยั่งยืน สู่เศรษฐกิจมั่นคง”

๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

- ๑) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ เพิ่มขึ้น (ฐานปี ๒๕๖๓)
- ๒) พื้นที่สีเขียวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ไม่ลดลงจากปีที่ผ่านมา

๓) ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : ด้านการค้า การลงทุน เศรษฐกิจเพิ่มมูลค่า
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๒.๑๔ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

“พะเยาน่าอยู่ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เมืองแห่งนวัตกรรมเกษตรและอาหาร”

ขับเคลื่อนภายใต้แนวทาง ๕ P

๑) People's well-being of all ages : ประชาชนมีความสุข สุขภาพดี คุณภาพชีวิตดีทุกช่วงวัย

๒) Products of high-value agriculture and food innovation : แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเกษตรอาหาร มูลค่าสูง ศูนย์กลางภาคเหนือตอนบน

๓) Places of creative and cultural tourism : พื้นที่เป้าหมายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสร้างสรรค์

๔) Prosperous and sustainable environment : ความเจริญรุ่งเรืองด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

๕) Partnership : ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

โดยมีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap) ที่จะขับเคลื่อนให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนา จำนวน ๖ แผนการดำเนินงาน คือ ๑) พัฒนาคุณภาพความเป็นเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจและอุตสาหกรรมบริการให้ได้มาตรฐาน ๒) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าชายแดน ยกระดับการค้าการลงทุน ๓) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความยั่งยืน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน และขับเคลื่อนการท่องเที่ยวภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ๕) บริหารจัดการธุรกิจเกษตรพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย และ ๖) พัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้ (Learning City) เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีตลอดช่วงชีวิต

๒.๑๕ แผนพัฒนาจังหวัดพะเยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑) เป้าหมายการพัฒนา

“พะเยาเป็นเมืองที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชน ธุรกิจการค้า การเกษตร การท่องเที่ยวเติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่มีมาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

๒) ตัวชี้วัดรวม

๒.๑ อัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เฉลี่ยร้อยละ ๒

๒.๒ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อพื้นที่ของจังหวัดพะเยาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒๕

๒.๓ มูลค่าสินค้าทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๓) ประเด็นการพัฒนา

๑. พัฒนาเกษตรให้มีมูลค่าสูง

๒. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

๓. พัฒนาศักยภาพการค้า การลงทุน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔. ยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความมั่นคง

๕. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๑๖ แผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยา มีพื้นที่เกษตรกรรม ๑.๕ ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่จังหวัด โดยในพื้นที่เกษตรกรรมดังกล่าวมีการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานแล้ว ๒๒๖,๔๗๕ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๑๔.๗ ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด

มีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร ประเมินจากพื้นที่เกษตรกรรมฤดูฝนและฤดูแล้งทั้งในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทาน กับอัตราการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกต่อไร่ โดยความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรในเขตชลประทานประเมินจากพื้นที่ชลประทานที่มีในปัจจุบันและแผนในอนาคตจากการพัฒนาพื้นที่ชลประทาน ซึ่งฤดูฝนเพาะปลูกเต็มพื้นที่ ส่วนฤดูแล้งพื้นที่เพาะปลูกร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ชลประทาน ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานประเมินจากพื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทานในปัจจุบัน และคาดการณ์ว่าพื้นที่เพาะปลูกโดยรวมไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ผลการประเมินความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรสรุปได้ดังนี้ ความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตร เท่ากับ ๑,๑๔๕.๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี และความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรจะเพิ่มเป็น ๑,๓๖๙.๖๒ , ๑,๓๖๙.๖๒ และ ๑,๓๘๓.๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ในระยะ ๕ ปี, ๑๐ ปี และ ๒๐ ปี ตามลำดับ

ในส่วนของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย ๖ ด้าน ได้แก่

- ๑) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค
- ๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต
- ๓) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย
- ๔) การจัดการคุณภาพน้ำ
- ๕) การอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ
- ๖) การบริหารจัดการ

ในการจัดทำแผนการดำเนินการระดับจังหวัด ได้นำโครงการที่มีผลการศึกษา สำรอง ออกแบบ และโครงการที่มีศักยภาพในการดำเนินการ มาทำการจัดเป็นแผนงานและงบประมาณ โดยจัดระยะของแผนงาน แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นแผนดำเนินการก่อสร้าง ดังนี้

- โครงการตามแผนระยะสั้น ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๖๕
- โครงการตามแผนระยะกลาง ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน พ.ศ.๒๕๖๖ - พ.ศ.๒๕๗๐
- โครงการตามแผนระยะยาว ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน พ.ศ.๒๕๗๑ - พ.ศ.๒๕๘๐

ซึ่งกรมชลประทานได้จัดทำแผนการพัฒนาการชลประทานในระดับลุ่มน้ำ โดยการวางแผนพัฒนาโครงการชลประทานประเภทต่าง ๆ ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ รวมถึงการปรับปรุงโครงการที่มีอยู่เดิม ทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำหลักทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ พื้นที่ชลประทาน และการป้องกันบรรเทาภัยน้ำท่วมและอุทกภัย และในส่วนของจังหวัดพะเยามีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพตามแผนการพัฒนาการชลประทานระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - พ.ศ.๒๕๘๐) ที่อยู่ในแผนดำเนินการจำนวน ๖๓ โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง ๒๕ โครงการ และขนาดเล็ก ๓๘ โครงการ หากดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนทั้งหมดจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก ๓๙๖.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๙๔,๑๑๐ ไร่ รวมเป็น ๔๒๐,๕๘๕ ไร่ ใช้วงเงินรวม ๘,๗๖๘.๙๑๕๐ ล้านบาท โดยสามารถสรุปตามระยะดำเนินการได้ดังนี้

๑) โครงการตามแผนระยะสั้น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕)

มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะสั้น ๔๙ โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง ๑๑ โครงการและขนาดเล็ก ๓๘ โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก ๓๗๘.๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๑๘๒,๗๑๐ ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะสั้น ๗,๕๓๘.๙๒ ล้านบาท

๒) โครงการตามแผนระยะกลาง (พ.ศ. ๒๕๖๕ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะกลาง ๑๐ โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง ๑๐ โครงการ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะกลาง ๓๐ ล้านบาท

๓) โครงการตามแผนระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๗๑ - พ.ศ. ๒๕๘๐)

มีโครงการที่ดำเนินการตามแผนระยะยาว ๔ โครงการ เป็นโครงการขนาดกลาง ๔ โครงการ หากก่อสร้างแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก ๑๘.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๑๑,๔๐๐ ไร่ ใช้เงินงบประมาณสำหรับโครงการในแผนระยะยาว ๑,๒๐๐.๐๐ ล้านบาท

ในรายละเอียดของแผนงานเป็นรายโครงการนั้นมีความแตกต่างกันในเรื่องของสถานภาพ ความพร้อม ปัญหาอุปสรรค แตกต่างกันไป เช่น บางโครงการมีความพร้อมในเชิงเทคนิควิศวกรรม แต่ยังติดปัญหาด้านสังคมบางโครงการอาจเข้าข่ายต้องศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือการขอใช้พื้นที่สำหรับบางโครงการที่มีพื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตนุรักษ์ต่าง ๆ เช่น ป่าอนุรักษ์ เขตอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น แนวทางการขับเคลื่อนแผนหลักการพัฒนาการชลประทานระยะ ๒๐ ปี จำเป็นต้องผ่านกระบวนการสร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน การวางแผนเตรียมความพร้อมตั้งแต่การศึกษา สำรวจ ออกแบบ จัดหาที่ดิน ต้องมีความสอดคล้องต่อเนื่อง การปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์หรือบริบทที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคตสามารถดำเนินการได้ โดยควรคำนึงถึงเป้าหมายที่ได้วางไว้เป็นสำคัญ

๒.๑๗ แผนพัฒนาภาคประชาชนและประชาสังคมจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

แผนพัฒนาภาคประชาชนและประชาสังคมจังหวัดพะเยา จัดทำโดยสมาคมเครือข่ายสร้างบ้านแปงเมืองพะเยา ร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และผู้นำชุมชนจากเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ ซึ่งดำเนินกิจกรรมในชุมชนอย่างต่อเนื่อง รับทราบถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนมาโดยตลอด เช่น การผลิตพืชเชิงเดี่ยวที่เป็นสาเหตุหลักของการทำลายป่าและให้เกิดภัยพิบัติ การเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน ฯลฯ เป็นต้น แผนการดำเนินงานงานเครือข่ายสร้างบ้านแปงเมืองพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาชุมชน ที่ชุมชนเป็นแกนหลักและสามารถจัดการกับปัญหาของตนเองในชุมชน

แผนพัฒนาภาคประชาชนฯ มีวิสัยทัศน์ คือ “พะเยาอยู่เย็นเป็นสุข อย่างยั่งยืน” และมีเป้าหมายการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนจังหวัด ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ดังนี้

๑. เสริมสร้างและพัฒนาความเข้มแข็ง ของคน เครือข่าย และกลไกองค์กรชุมชน ในพื้นที่จังหวัดพะเยา

๒. ยกระดับพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาสู่ชุมชน ท้องที่ ท้องถิ่นจัดการตนเองแบบบูรณาการครอบคลุม ๔ วาระคนพะเยา ปีละ ๑๐ ตำบล รวม ๕๐ ตำบล ใน ๕ ปี

๓. แผนพัฒนาเครือข่ายภาคประชาสังคมได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด ท้องถิ่น จังหวัด และนำไปสู่ปฏิบัติการได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔. มีพื้นที่ต้นแบบในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย
อำเภอละ ๑ ตำบลต่อปี

และมียุทธศาสตร์รองรับเป้าหมายการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดพะเยา
ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ ๑ การพัฒนาระบบสวัสดิการโดยชุมชนสู่ความมั่นคงของชีวิตคนพะเยาจาก
กรรมมารดา สู่เชิงตะคอน สร้างโอกาสและความเสมอภาค เพื่อสังคมอยู่เย็นเป็นสุขอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ ๒ พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่
ความยั่งยืนอย่างมีส่วนร่วมแนวทางการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ ๓ พัฒนาเกษตรปลอดภัย และเป็นธรรม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

ยุทธศาสตร์ ๔ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพะเยาตามกลุ่มวัย

โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือยุทธศาสตร์ ๓ พัฒนา
เกษตรปลอดภัย และเป็นธรรม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพและคุ้มครองระบบเกษตรกรรายย่อยบนฐานการผลิตของตนเอง

๒. พัฒนาศักยภาพการผลิตเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เพื่อบริโภคและแลกเปลี่ยน
ภายในครัวเรือน ชุมชน ๕๐ ตำบล ๙ อำเภอ

๓. พัฒนาผลผลิตการเกษตรสู่เศรษฐกิจชุมชนแบบครบวงจร และยกระดับสู่เศรษฐกิจ
BCG ใน ๕ ปี

๔. รวมกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิต การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการตลาด
ทุกรูปแบบ โดยสภาองค์กรชุมชนและสวัสดิการชุมชนเป็นกลไกเชื่อมโยงเครือข่าย

๕. ร่วมผลักดันนโยบายให้มีกฎหมายเพื่อคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมและกฎหมายจำกัด
การถือครองที่ดิน

๒.๑๘ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร (ตามแผนพัฒนาอำเภอ)

ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ด้านการเกษตร ได้รวบรวมมาจากแผนพัฒนาอำเภอทั้ง ๙ อำเภอ ในจังหวัดพะเยา เพื่อนำข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด สรุปดังนี้

อำเภอ	ปัญหา	ความต้องการ	พื้นที่
เมืองพะเยา	๑. น้ำเพื่อการเกษตร ไม่เพียงพอในฤดูแล้ง	- ขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำ - อนุรักษ์ ฟื้นฟู ปรับปรุง พัฒนาแหล่งน้ำ เช่น ก่อสร้างฝาย ขุดลอกตาดคอนกรีต - สำรวจแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่	บ้านต้า,บ้านสา,แม่ใส, สันป่าม่วง, แม่ปืม,แม่กา, แม่ณาเรือ,บ้านใหม่, ท่าวังทอง,บ้านต๋น,บ้านต๋อม
	๒. ที่ดินทำกิน	- ให้ภาครัฐสำรวจและให้ความช่วยเหลือในการออกเอกสารสิทธิ์ - ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการที่ดินให้กับประชาชนเพื่อเป็นที่พักอาศัย และที่ดินทำกิน	ท่าจำปี, แม่ปืม, แม่กา, ท่าวังทอง
	๓. ผลผลิตทางการเกษตร ราคาตกต่ำ	- สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตเกษตร - ประกันราคาพืชผลทางการเกษตร - ให้ความรู้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช - บริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น ช่วงเวลาเพาะปลูก จัดสรรพื้นที่ - ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง - ส่งเสริมและจัดหาตลาดที่เหมาะสมเพื่อจำหน่ายสินค้าในพื้นที่	บ้านสา, บ้านต๋น, บ้านต๋อม
ดอกคำใต้	๑. ขาดแคลนน้ำเพื่อ การเกษตร	- ขุดลอกแหล่งน้ำ ลำห้วย ขุดสระ ก่อสร้างทำนบกักเก็บน้ำ ก่อสร้างฝาย - สร้างแหล่งน้ำบาดาลในหมู่บ้าน	ดอนศรีชุม, บุญเกิด, สันโค้งสว่างอารมณ์, ดงสุวรรณ, ห้วยลาน, หนองหล่ม,ป่าซาง, บ้านถ้ำ, คีอเวียง, บ้านปิน
	๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ / ต้นทุนการผลิตสูง	- ส่งเสริมทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ - ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิดอกคำใต้เนื่องจากมีคุณภาพสูงและมีกลิ่นหอม - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อขยายโอกาสทางการค้าและส่งออก - ให้ความรู้เรื่องการตลาด	ดอนศรีชุม, บุญเกิด, สันโค้งสว่างอารมณ์, ดงสุวรรณ, ห้วยลาน, หนองหล่ม,ป่าซาง, บ้านถ้ำ, คีอเวียง, บ้านปิน
	๓. การใช้สารเคมี	- ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมัก ชีวภาพ - อบรมให้ความรู้เกษตรกร	ดอนศรีชุม, บุญเกิด, สันโค้งสว่างอารมณ์, ดงสุวรรณ, ห้วยลาน, หนองหล่ม,ป่าซาง, บ้านถ้ำ, คีอเวียง, บ้านปิน

อำเภอ	ปัญหา	ความต้องการ	พื้นที่
จุน	๑. โครงสร้างพื้นฐาน	- สร้างอ่างเก็บน้ำเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับน้ำ กักเก็บไว้ในฤดูแล้ง - ขยายเขตไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่การเกษตร	ห้วยข้าวกำ, เวียงลอ, จุน, หงส์หิน, พง์รวงทอง, พระธาตุซิงแกง,ห้วยยางขาม
	๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ	- จัดหาตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต - ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า	ห้วยข้าวกำ, เวียงลอ, จุน, หงส์หิน, พง์รวงทอง, พระธาตุซิงแกง,ห้วยยางขาม
เชียงคำ	๑. ขาดแคลนน้ำเพื่อ การเกษตร	- ก่อสร้างฝาย ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ	ร่มเย็น, เจริญคำ, หย่วน ,เวียง, แม่ลาว,ฝายกวาง,ทุ่งผาสุก, น้ำแวน,เชียงบาน,อ่างทอง
	๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ	- บริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ปลูก พืชได้ราคาสูง จัดสรรพื้นที่เพาะปลูกให้ เหมาะสม - ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรให้มีความ เข้มแข็ง	ร่มเย็น, เจริญคำ, หย่วน ,เวียง, แม่ลาว,ฝายกวาง,ทุ่งผาสุก, น้ำแวน,เชียงบาน,อ่างทอง
	๓. ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ที่ดินทำกิน	- ให้ภาครัฐดำเนินการสำรวจและให้ความ ช่วยเหลือในการออกเอกสารสิทธิ์	ร่มเย็น, เจริญคำ, หย่วน ,เวียง, แม่ลาว,ฝายกวาง,ทุ่งผาสุก, น้ำแวน,เชียงบาน,อ่างทอง
เชียงม่วน	๑. ปัญหาด้านการเกษตร	- สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตเกษตร - ส่งเสริมการตลาดใช้สารเคมีเพื่อลด ต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานแทนการ ปลูกพืชเชิงเดี่ยว - ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ - ปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบส่งน้ำเข้าสู่พื้นที่ เกษตร - ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำเพิ่มเติม	เชียงม่วน, บ้านมาง, สระ
ปง	๑. ปัญหาด้านการเกษตร	- ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน - ส่งเสริมอาชีพหลังฤดูทำนา เช่น ปลูกกาแฟ ปลูกผักหวาน เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ - ประกันราคาพืชผลทางการเกษตร เช่น ข้าว ยางพารา ข้าวโพด มันสำปะหลัง - จัดหาตลาดรองรับผลผลิตจำนวนมาก - ก่อสร้าง/ปรับปรุงถนน เชื่อมพื้นที่เกษตร	นาปรัง, ควร, ออย, จิม, ปง, ขุนควร, ผาช้างน้อย, แม่ยม

อำเภอ	ปัญหา	ความต้องการ	พื้นที่
แม่ใจ	๑. ปัญหาด้านเกษตร	- ประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร - ขุดสระ / แก้มลิง / ขุดลอกแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ - ควบคุมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐาน - ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน - ฝึกอบรมการแปรรูปผลไม้ตามฤดูกาล	แม่ใจ, บ้านเหล่า, รวมใจพัฒนา, ป่าแฝก, เจริญราษฎร์, ศรีถ้อย, แม่สุก
ภูซาง	๑. ปัญหาด้านเกษตร	- บริหารจัดการตลาดกลางสินค้าทางการเกษตร - ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ - สนับสนุนปัจจัยการผลิต - ช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดและภัยธรรมชาติ - ขุดลอกแหล่งน้ำ	สบง, หุ่นกล้วย, เชียงแรง, ป่าสัก, ภูซาง
ภูพานยาว	๑. ปัญหาด้านเกษตร	- ปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ - ก่อสร้างระบบชลประทานให้ทั่วถึง - ก่อสร้างแหล่งกักเก็บน้ำใหม่	ห้วยแก้ว, แม่อิง, ดงเจน

จากข้อมูลในภาพรวม กล่าวได้ว่า ภาคการเกษตรเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เป็นรากฐานของการสร้างความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งประชากรมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของประเทศอยู่ในภาคการเกษตร ดังทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ ช้างต้น ที่เอื้อประโยชน์ต่อการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและปลอดภัย ประกอบกับการทำเกษตรสมัยใหม่ซึ่งกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั่วโลกในปัจจุบันนี้ มีความก้าวหน้าอย่างมากทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่เหล่านี้ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาวิธีการทำการเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยอำนวยความสะดวกในทุกมิติของการดำรงชีวิตของเกษตรกร อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านพื้นที่การเกษตรที่ลดลงเพราะการขยายตัวของสังคมเมือง สภาพอากาศที่แปรปรวน จำนวนเกษตรกรที่น้อยลง ผลกระทบจากภัยพิบัติ ฯลฯ ทำให้วิถีชีวิตของประชากรทั่วโลกมีความต้องการด้านอุปโภค บริโภค ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานภาพของสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมอย่างพลวัต

ดังนั้น ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้กลายเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะแนวคิด เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และ เกษตรดิจิทัล (Digital Agriculture) ที่นำเทคโนโลยีและการจัดการข้อมูลมาช่วยในการวางแผน ควบคุม ปรับปรุงกระบวนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ แม่นยำ มากยิ่งขึ้น เช่น ระบบเซนเซอร์ โดรน การวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงปัญญาประดิษฐ์ ล้วนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกษตรกรในปัจจุบันและอนาคต สามารถลดต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ยกระดับคุณภาพของผลผลิตเท่านั้น แต่ยังสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภค เมื่อการผลิต การแปรรูป และการตลาด ถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันภายใต้โครงสร้างของ "เกษตรอัจฉริยะ" ย่อมส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงด้านรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนต่อยอดไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืนของประชาชนในระยะยาว

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร คิดตามระยะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ประมาณ ๗๓๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่รวมประมาณ ๖,๓๓๕.๐๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๙๕๙,๔๑๒.๕ ไร่ มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นลำดับที่ ๑๕ ของภาคเหนือ โดยมีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ ๔ ของภาคเหนือและคิดเป็นร้อยละ ๑.๒ ของประเทศ

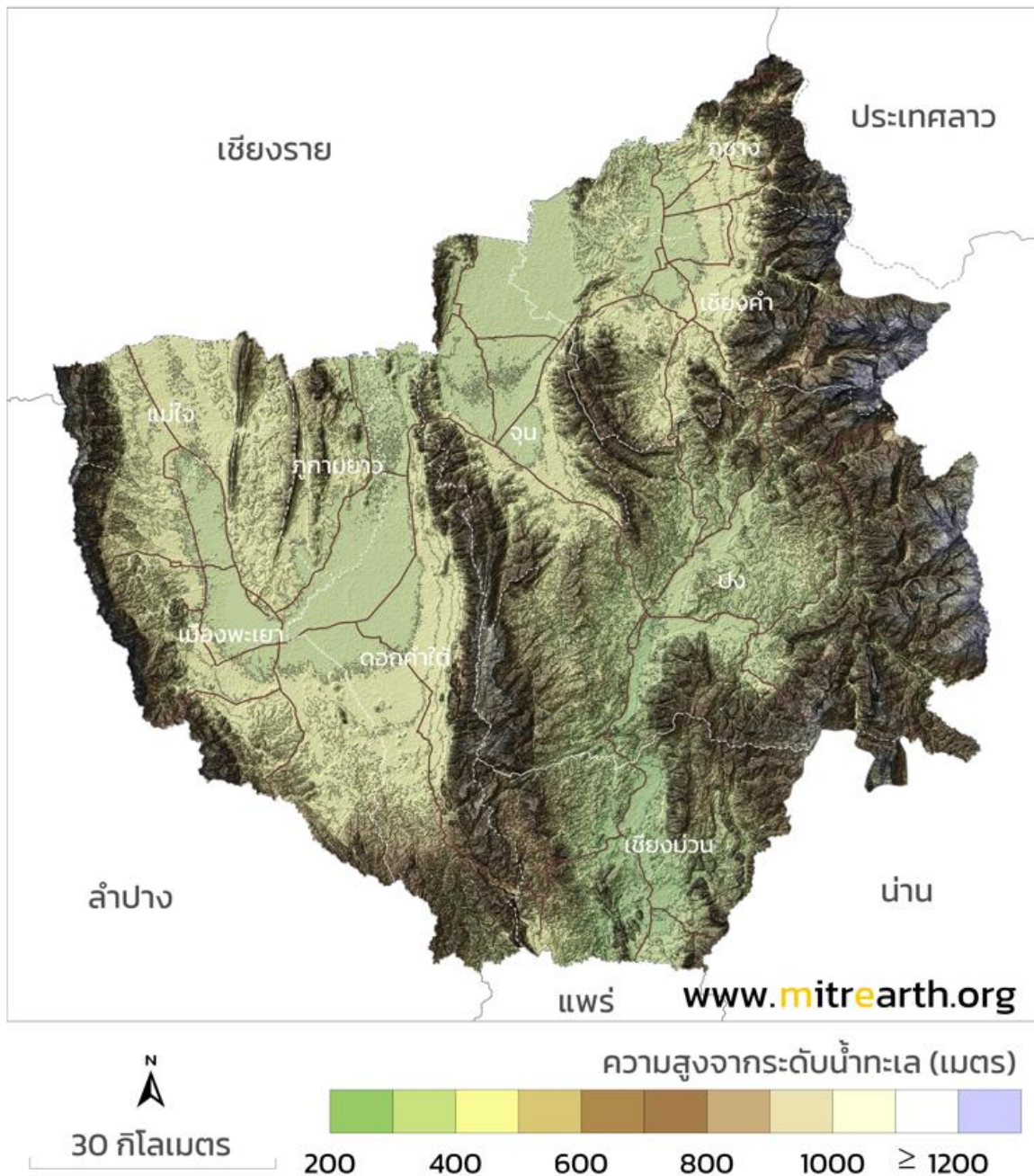
๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขตจังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับ เขตจังหวัดลำปาง และจังหวัดแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดน่าน และ แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เขตจังหวัดลำปาง

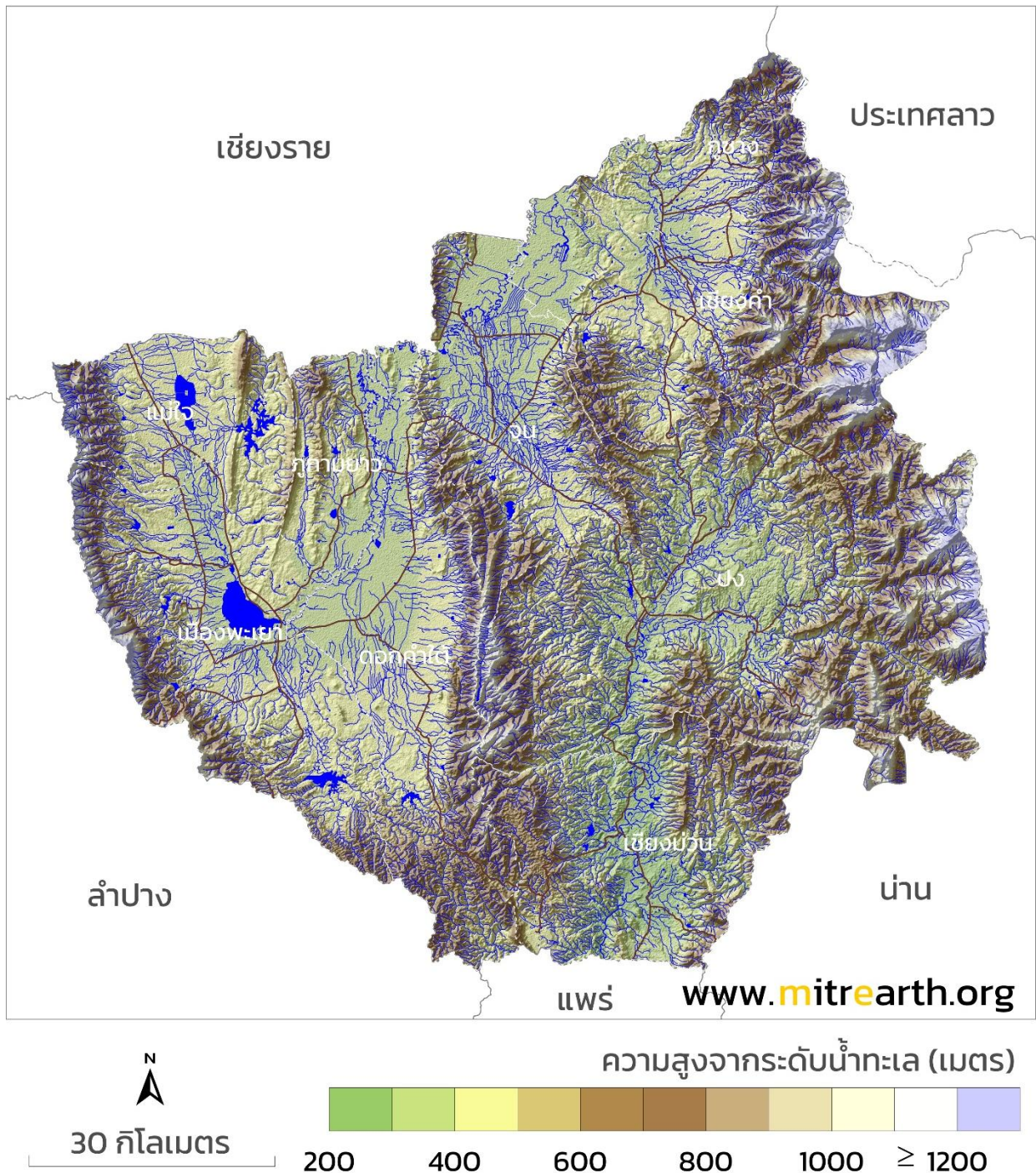
๓) สภาพพื้นที่

จังหวัดพะเยา มีความสูงระหว่าง ๓๐๐ - ๑,๕๕๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ลักษณะภูมิประเทศล้อมรอบไปด้วยเทือกเขา ทั้งทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศใต้ และตอนกลางของจังหวัด เทือกเขาเหล่านี้จะทอดตัวเป็นแนวยาวจากเหนือลงใต้ มีที่ราบเหมาะแก่การเพาะปลูก อยู่สองข้างเทือกเขา และระหว่างลำน้ำ มีเนื้อที่ภูเขาสูงและสูงมากที่สุด ประมาณร้อยละ ๔๗ ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่เนินเขาผสมที่ราบ ประมาณร้อยละ ๓๕ และมีที่ราบลุ่มน้อยที่สุด ประมาณร้อยละ ๑๘ เท่านั้น

นอกจากนี้ หากแบ่งภูมิภาคประเทศตามลักษณะของกลุ่มน้ำจะพบได้ว่า จังหวัดพะเยา มีพื้นที่อยู่ทั้งในเขตลุ่มน้ำโขง และลุ่มน้ำเจ้าพระยา ส่วนที่อยู่ในลุ่มน้ำโขง คือ พื้นที่อำเภอแม่ใจ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน อำเภอปง (บางส่วน) และอำเภอเชียงคำ ส่วนที่อยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา คือ อำเภอปง(บางส่วน) และอำเภอเชียงม่วน ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำยม

เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สกก ดอยขุนแม่ผาต ดอยขุนแม่ต๋า และดอยขุนแม่ต้อม แม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านจังหวัดพะเยามี ๓ สาย คือ แม่น้ำอิง แม่น้ำลาว และแม่น้ำยม

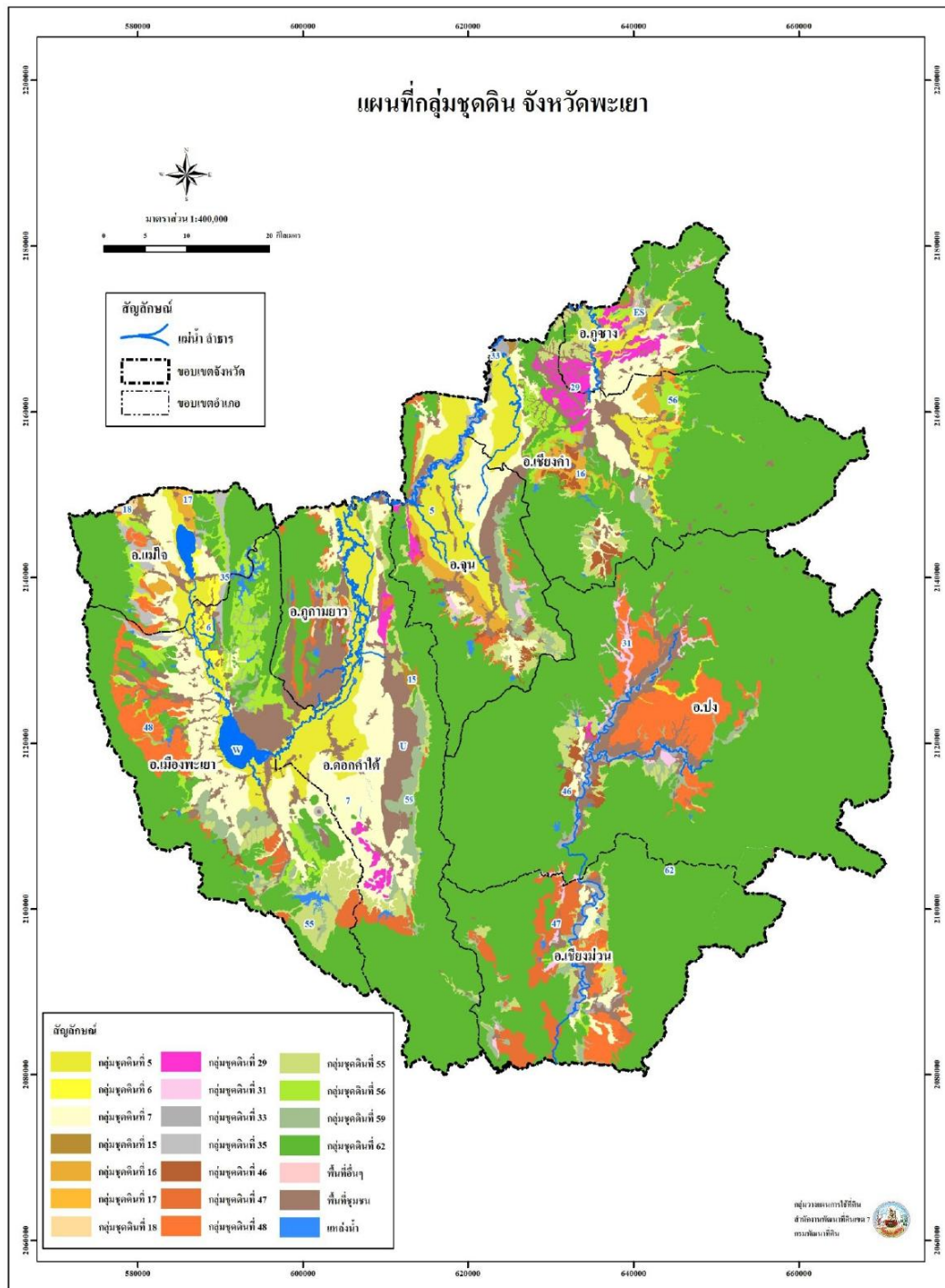

๔) ลักษณะดิน

กองสำรวจและจำแนกดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้จำแนกกลุ่มชุดดินของจังหวัดพะเยา ตามการสำรวจออกเป็น ๒๕ กลุ่มชุดดิน (Land unit) ประกอบด้วย

กลุ่มชุดดินที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าว จำนวน ๘ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑, ๕, ๖, ๗, ๑๕, ๑๖, ๑๘ และ ๕๙

กลุ่มชุดดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ได้แก่ ชุดดินที่ ๒๔, ๒๕, ๒๘, ๒๙, ๓๑, ๓๓, ๓๕, ๓๖, ๓๘, ๔๐, ๔๔, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๕, ๕๖, ๖๐, ๖๑ และ ๖๒ ซึ่งเป็น

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดพะเยามีภูมิอากาศแบบ มรสุมเขตร้อน แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ได้แก่

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุด วัดได้ ๔๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๕ องศาเซลเซียส อากาศร้อนอบอ้าวและแห้ง เหมาะสมสำหรับการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกก่อนฤดูฝน

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนตกหนาแน่นกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคม - กันยายน เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืชที่ใช้น้ำมาก

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวที่สุดคือเดือนธันวาคม และอุณหภูมิต่ำสุด วัดได้ ๑๐.๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๑๕ องศาเซลเซียส อากาศเย็นสบาย เหมาะสำหรับการเพาะปลูกพืชเมืองหนาว

๒) ปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๑ แสดงปริมาณฝนตกในพื้นที่จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๖

พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๘	๘๑๔.๘
๒๕๕๙	๑,๐๗๗.๑
๒๕๖๐	๑,๓๐๕.๒
๒๕๖๑	๑,๔๘๕.๙
๒๕๖๒	๗๔๐.๖
๒๕๖๓	๘๑๑.๙
๒๕๖๔	๑,๒๘๖.๗
๒๕๖๕	๑,๖๗๖.๗
๒๕๖๖	๑,๑๕๑.๔
๒๕๖๗	๑,๒๕๐.๐
รวมปริมาณฝน ๑๐ ปี	๑๑,๖๐๐.๓
เฉลี่ยฝนตกต่อปี	๑,๖๐๐.๓

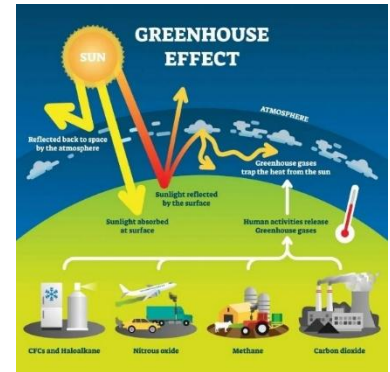
ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา / โครงการชลประทานพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

จากข้อมูลลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดพะเยา ควรดำเนินกิจกรรมเชิงเกษตร ดังนี้
วางแผนปลูกพืชตามฤดูกาล พัฒนาแหล่งน้ำสำรองในฤดูร้อนเพื่อรองรับการเพาะปลูกนอกฤดู ตลอดจนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศปัจจุบัน

๑.๑.๓ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกและของประเทศไทย

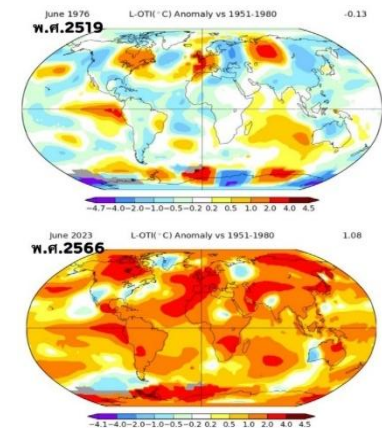
๑) ภาวะเรือนกระจก (Greenhouse effect)

ภาวะเรือนกระจก คือ ภาวะที่ชั้นบรรยากาศของโลกกระทำตัวเสมือนกระจก ที่ยอมให้รังสีคลื่นสั้นผ่านลงมายังผิวโลกได้ แต่จะดูดกลืนรังสีคลื่นยาว ช่วงอินฟราเรดที่แผ่ออกจากพื้นผิวโลกเอาไว้ จากนั้นก็จะคายพลังงานความร้อน ให้กระจายอยู่ภายในชั้นบรรยากาศ และพื้นผิวโลก จึงเปรียบเสมือนกระจกที่ปกคลุมผิวโลกให้มีภาวะสมดุลทางอุณหภูมิ และเหมาะสมต่อสิ่งมีชีวิตบนผิวโลก แต่ในปัจจุบันมีก๊าซบางชนิดสะสมอยู่ในชั้นบรรยากาศมากเกินไปจนสมดุลซึ่งก๊าซเหล่านี้สามารถดูดกลืนรังสีคลื่นยาวช่วงอินฟราเรดและคายพลังงานความร้อนได้ดีพื้นผิวโลกและชั้นบรรยากาศ จึงมีอุณหภูมิสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศของโลก และสิ่งมีชีวิตพื้นผิวโลกอย่างมาก

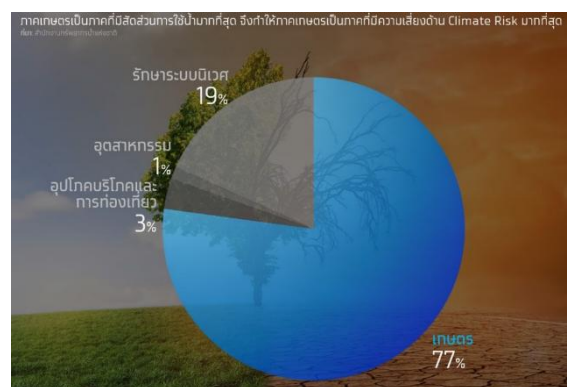
๒) ภาวะโลกร้อน (Global warming)

ภาวะโลกร้อน คือ สภาวะที่อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ ทำให้เกิดปรากฏการณ์คล้ายกระจกปกคลุม ชั้นบรรยากาศของโลก ปิดกั้นไม่ให้ความร้อนของดวงอาทิตย์สะท้อนกลับออกไปนอกโลกได้เหมือนเดิม เมื่ออุณหภูมิของโลกเปลี่ยนไป จึงส่งผลให้เกิดการความแปรปรวนของสภาวะอากาศตามธรรมชาติที่สังเกตได้ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณน้ำฝน ฤดูกาล

๓) ผลกระทบต่อภาคการเกษตร

การศึกษาของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ระบุว่า ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อภาคการเกษตรในประเทศไทย สัมพันธ์กับปริมาณน้ำ ที่มีแนวโน้มลดลง (ประมาณ ๕ - ๑๐ เปอร์เซ็นต์) ส่งผลต่อผลผลิตด้านการเกษตร ความชื้นของดินและอุณหภูมิเฉลี่ยที่พอเหมาะด้วย นอกจากนี้ ผลกระทบยังอาจเกิดขึ้นกับการทำประมงเนื่องจาก แหล่งน้ำที่เคยอุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปีเช่น แม่น้ำสายเล็กๆ ทะเลสาบ และห้วยหนองคลองบึง อาจแห้งขอดลงในบางฤดูกาล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการขยายพันธุ์และการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ ซึ่งจะทำให้จำนวนและความหลากหลายของชนิดของสัตว์น้ำลดจำนวนลงอย่างมาก

ที่มาภาพ : <https://mgronline.com>

ภาวะโลกร้อนทำให้ฤดูกาล ของฝนเปลี่ยนแปลงไป กระบวนการระเหย และการกลั่นตัวจะเร็วขึ้น หมายถึง ฝนอาจจะตกบ่อยขึ้น แต่น้ำจะระเหยเร็วขึ้นด้วย ทำให้ดินแห้งเร็วกว่าปกติ ในช่วงฤดูกาลเพาะปลูก ผลผลิตทางการเกษตรจะลดลง นอกจากผลกระทบโดยตรงจากอุณหภูมิ ฝน ช่วงระยะเวลาฤดูกาลเพาะปลูกแล้ว ยังเกิดจากผลกระทบทางอ้อมอีกด้วย คือ การระบาดของโรคพืช ศัตรูพืช และวัชพืช สัตว์น้ำจะอพยพไปตามการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้ำทะเล แหล่งประมงที่สำคัญๆ เปลี่ยนแปลงไป

๑.๑.๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำอิง ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขง ในลุ่มน้ำโขงตอนกลาง ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำ ๗,๓๘๘ ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติ ๒,๒๔๗ ล้าน ลบ.ม. และบางส่วนของพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำยมตอนบนที่มีแม่น้ำควม แม่น้ำจิม และแม่น้ำยมตอนบนไหลผ่าน สำหรับแหล่งน้ำใต้ดิน หรือน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดพะเยา บริเวณแอ่งเชียงราย – พะเยา – แม่สาย

แหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญของจังหวัดพะเยา คือ

๑) กว๊านพะเยา มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒,๘๓๑ ไร่ หรือประมาณ ๒๐.๕๓ ตารางกิโลเมตร สามารถเก็บกักน้ำได้ ๕๕.๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒) หนองเล็งทราย มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๕๖๓ ไร่ สามารถกักเก็บน้ำได้ ๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓) แม่น้ำอิง มีต้นกำเนิดจากดอยหลวง อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอแม่ใจ ลำน้ำส่วนหนึ่งไหลไปรวมกันที่หนองเล็งทรายทำให้เกิดเป็นแหล่งน้ำอิง แล้วไหลลงสู่กว๊านพะเยา และไหลลงสู่ลำน้ำโขงที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความยาวรวมทั้งสิ้น ๒๔๐ กิโลเมตร และมีความยาวของลำน้ำที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ๑๕๔ กิโลเมตร

๔) แม่น้ำยม มีต้นกำเนิดจากดอยภูลังกาของเทือกเขาผีปันน้ำในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา ไหลผ่านอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอสอง จังหวัดแพร่ ไหลมาบรรจบกันที่แม่น้ำน่าน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ มีความยาวในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา ๑๒๐ กิโลเมตร และมีความยาว รวมทั้งสิ้น ๕๕๐ กิโลเมตร

กว๊านพะเยา เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพะเยา เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดของภาคเหนือ อยู่กลางตัวเมืองพะเยา ตอนบนของกว๊านพะเยามีลักษณะเป็นแอ่งก้นกระทะ มีลำน้ำสาขาที่ไหลมารวมกัน ๑๓ สาย คือ ห้วยแม่ปืม ห้วยชมพู ห้วยแม่เหียง ห้วยแม่ต๋ม ห้วยลึก ห้วยแม่ต๋อม ห้วยแม่ตุน ห้วยแม่เนาเรือ ห้วยแม่ใส ห้วยแม่ตำ ห้วยทับช้าง ห้วยไซ่ ห้วยบง โดยมี ลำน้ำอิงเป็นลำน้ำหลัก ไหลลงมาจากทางใต้ เข้ามารวมกันที่หนองเล็งทราย แหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ตั้งอยู่เหนือกว๊านพะเยา ในพื้นที่อำเภอแม่ใจ และไหลลงมารวมกันที่กว๊านพะเยา จากนั้นไหลย้อนไปทางทิศเหนือ สู่แม่น้ำโขง ที่จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้มีการก่อสร้างประตูปิดกั้นลำน้ำอิง บริเวณศูนย์วิจัยประมงน้ำจืดพะเยาในปัจจุบัน ทำให้หน้าท่วมด้านเหนือน้ำเกิดเป็นกว๊านพะเยา มีอาณาเขตประมาณ ๑๖,๐๐๐ ไร่ (ปัจจุบันมีพื้นที่ ๑๒,๘๓๑ ไร่) ลึกเฉลี่ย ๑.๙๓ เมตร สามารถเก็บน้ำได้เฉลี่ย ๕๕.๖๕ ลบ.ม.

ทั้งนี้ ยังเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ เห็นชอบให้ “กว๊านพะเยา” เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ อันควรอนุรักษ์ ที่ถูกจัดให้อยู่ ๑ ใน ๒๖๓ แห่งทั่วประเทศ เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของจังหวัดพะเยา เป็นทั้งแหล่งเพาะพันธุ์ปลาที่สำคัญ เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดจนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพะเยา

๑.๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดพะเยามีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑๕ ป่า (ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง) มีเนื้อที่ ๒,๕๔๕,๕๓๗.๕๐ ไร่ (โดยมีป่าสงวนแห่งชาติที่มีพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกับจังหวัดเชียงราย จำนวน ๓ ป่า) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีพื้นที่ป่าประมาณ ๓,๑๙๒.๘๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๙๙๕,๕๔๘.๕๑ ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๑.๕๙ ของพื้นที่ทั้งหมด โดยประเภทของป่าที่พบส่วนใหญ่เป็นป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ โดยมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงรายละเอียดพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย

อุทยานแห่งชาติ (๔ แห่ง)	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (๕ แห่ง)	วนอุทยาน (๒ แห่ง)	ป่าสงวนแห่งชาติ (๑๕ แห่ง)
๑. อุทยานแห่งชาติดอยภูคา ๒. อุทยานแห่งชาติภูซาง ๓. อุทยานแห่งชาติแม่ปืม ๔. อุทยานแห่งชาติดอยภูคา	๑. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เวียงลอ ๒. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ดอยผาฮ้าง ๓. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ทับปูลาลอ ๔. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ขุนน้ำยม ๕. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า หนองเล็งทราย	๑. วนอุทยาน ร่องคำหลวง ๒. วนอุทยาน น้ำตกน้ำมิน	๑. ป่าแม่ต้า ๒. ป่าห้วยดอกเข็มป่าแม่อิงฝาง ๓. ป่าแม่ร่องซุย ๔. ป่าแม่ลอยไร่-สักกลอน้ำพุ ๕. ป่าแม่จูน ๖. ป่าแม่ฮ้องป่อ-ป่าห้วยแก้วและ ป่าแม่อิงฝางซ้าย ๗. ป่าห้วยบง-ห้วยเคียน ๘. ป่าแม่ต้า-แม่นาเรือ ๙. ป่าแม่ลาวฝางขาว - ป่าแม่ส้าน - ป่าแม่ใจ ๑๐. ป่าแม่ปืม-ป่าแม่พุง ๑๑. ป่าแม่ปืม-ป่าดงประตู ๑๒. ป่าแม่ยม ๑๓. ป่าน้ำแวน-ป่าห้วยไคร้ ๑๔. ป่าน้ำเปือย-ป่าน้ำห้วยวนและ ป่าน้ำลาว ๑๕. ป่าดอยบ่อส้มแล-ป่าดอยโป่งนก

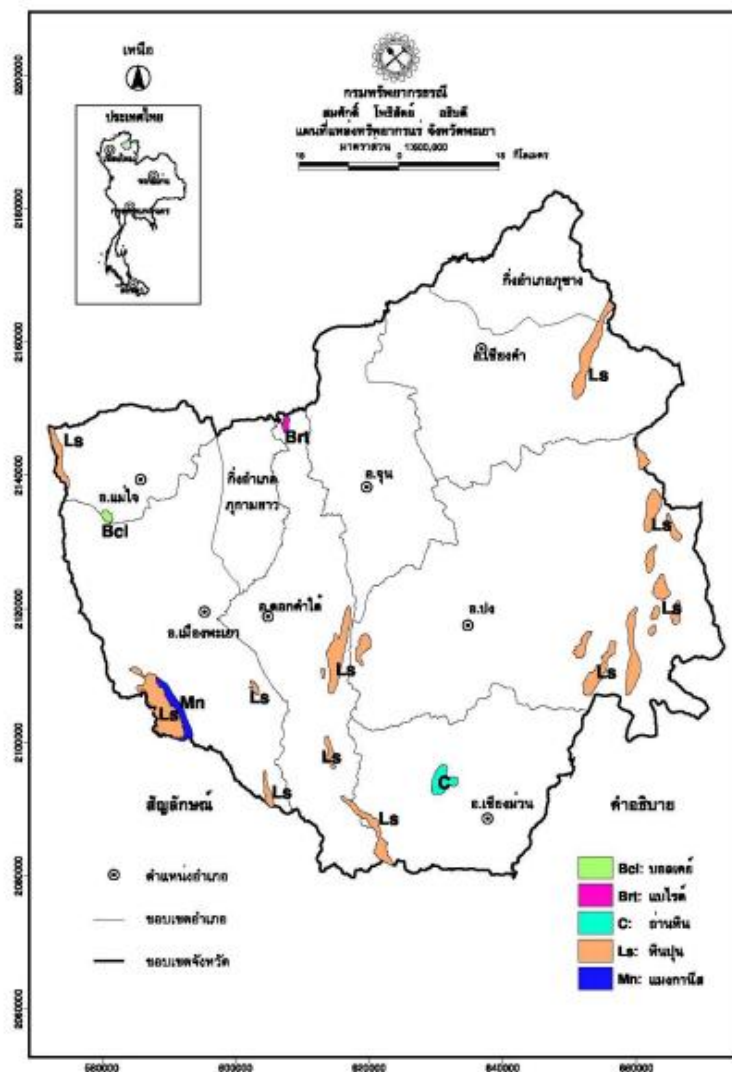
ที่มา : สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา , สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย) พฤษภาคม ๒๕๖๘

๒) ทรัพยากรธรณี

ทรัพยากรธรณีที่สำคัญในจังหวัดที่สามารถนำมาผลิตในเชิงพาณิชย์ ได้แก่ ถ่านหิน หินอุตสาหกรรม ชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง แร่แบไรต์และดินบอล์เคลย์ตามลำดับ (แต่ปัจจุบันถ่านหินและแร่แบไรต์หมดศักยภาพเชิงพาณิชย์ไปแล้ว) โดยยังคงมีประทานบัตรเหมืองแร่ที่ยังคงมีอายุจำนวน ๕ แปลง โดยเป็นเหมืองหินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ๕ แปลง มีจำนวนโรงงานโม่บดและย่อยหิน ที่ยังคงเปิดการ ๔ โรงงาน โม่บดและย่อยหินหิน ในปริมาณ ๙๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี

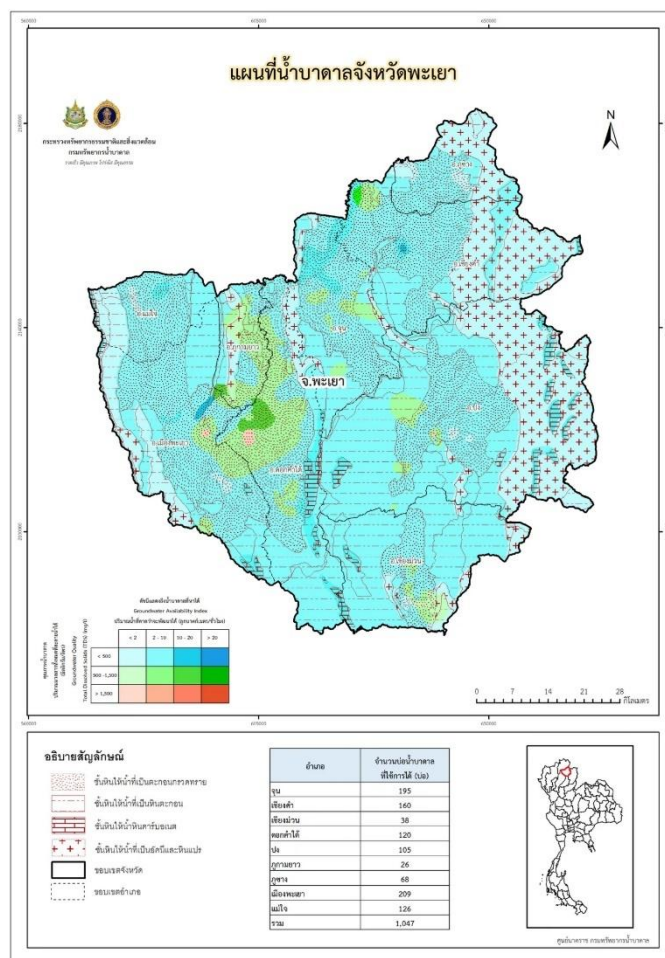
ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา, พฤษภาคม ๒๕๖๘

๓) ด้านทรัพยากรน้ำบาดาล

คุณภาพน้ำ

บาดาล จากข้อมูลคุณภาพน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พบว่า คุณภาพน้ำบาดาล บางดัชนีมีค่าสูงเกินเกณฑ์อนุโลมสูงสุดของมาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาลที่ใช้บริโภค ปริมาณฟลูออไรด์สูงกว่าเกณฑ์อนุโลมสูงสุด (>๑.๐ มิลลิกรัม/ลิตร) ในหลายพื้นที่ ได้แก่ ตำบลสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ ตำบลดงเจน อำเภอภูพานยาว ตำบลบ้านต้า อำเภอเมืองพะเยา ตำบลหงส์หิน อำเภอจุน ตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ และตำบลควง อำเภอปง เป็นต้น ปริมาณเหล็กสูงกว่าเกณฑ์อนุโลมสูงสุด (>๑.๐ มิลลิกรัม/ลิตร) ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอดอกคำใต้ อำเภอปง อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอแม่ใจ โดยจังหวัดพะเยามีการขออนุญาตเจาะน้ำบาดาลตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ปัจจุบัน จำนวน ๑,๕๗๘ บ่อ และจำนวนผู้ขอรับใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล จำนวน ๑,๔๑๕ บ่อ แบ่งเป็น เพื่ออุปโภค บริโภค ๗๕๔ บ่อ ธุรกิจ ๓๑๒ บ่อ และเกษตรกรรม ๓๔๙ บ่อ

ทั้งนี้ หากมีการใช้น้ำบาดาลเกินปริมาณที่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อสภาพแวดล้อมในรูปการณ์ทรุดตัวของแผ่นดิน การแทรกซึมของน้ำผิวดินมายังชั้นน้ำบาดาลจนทำให้คุณภาพน้ำต่ำกว่ามาตรฐานการใช้ประโยชน์การคาดการณ์ความต้องการใช้น้ำในอนาคตของแต่ละลุ่มน้ำด้านการชลประทาน การเกษตรการอุปโภคและบริโภคการอุตสาหกรรมและเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศวิทยา แหล่งน้ำพบว่าลุ่มน้ำอิงที่มีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้น เฉพาะความต้องการด้านชลประทานและอุตสาหกรรม ส่วนความต้องการใช้น้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานลดลงในทุกกลุ่มน้ำ แม้ว่าปัจจุบันปริมาณน้ำที่เก็บกักได้จะมีสูงกว่าความต้องการใช้น้ำเนื่องจากประสิทธิภาพการส่งน้ำที่ต่ำและมีระบบส่งน้ำ เป็นระบบคลองเปิดเป็นส่วนใหญ่ทำให้มีข้อจำกัดในการส่งน้ำให้แก่พื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำในทุกพื้นที่ได้นอกจากนั้นยังมีความผันแปร ของปริมาณน้ำตามพื้นที่และฤดูกาล ที่ทำให้ขาดแคลนน้ำในหลายลุ่มน้ำส่งผลให้ปริมาณความต้องการใช้น้ำนั้นไม่เพียงพอ ซึ่งถ้ายังมีระบบบริหารจัดการน้ำที่ไม่ดี ก็จะทำให้ส่งผลกระทบต่อทุกพื้นที่ต้องประสบกับปัญหาขาดแคลนน้ำและปัญหาอุทกภัยยังนับวันจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปีส่วนการจัดน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งถือเป็นการจัดการพื้นฐานสำหรับชุมชน มีการบริการน้ำประปาโดยมีแนวโน้มความต้องการนำน้ำดิบมาใช้ทำน้ำประปามีเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา , พฤษภาคม ๒๕๖๘

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดพะเยา แบ่งเขตการปกครองเป็น ๙ อำเภอ ๖๘ ตำบล ๗๘๕ หมู่บ้าน ๔๑ ชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗๒ แห่ง ดังนี้

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพะเยา

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน					
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.	อบจ.
๑	เมืองพะเยา	๕๒๖,๓๐๐	๑๕	๑๗๒	๑	๙	๔	๑
๒	ดอกคำใต้	๕๑๔,๕๕๗	๑๒	๙๙	๑	๓	๗	-
๓	จุน	๓๕๗,๐๑๙	๗	๘๖	-	๕	๒	-
๔	เชียงคำ	๔๔๒,๐๙๔	๑๐	๑๓๗	-	๔	๗	-
๕	เชียงม่วน	๔๕๑,๗๘๙	๓	๓๔	-	๑	๒	-
๖	ปง	๑,๑๑๔,๖๕๗	๗	๘๙	-	๓	๖	-
๗	แม่ใจ	๑๘๗,๙๗๖	๖	๖๖	-	๖	๑	-
๘	ภูซาง	๒๓๑,๓๗๖	๕	๖๑	-	๑	๔	-
๙	ภูพานยาว	๑๓๓,๖๔๔	๓	๔๑	-	๑	๓	-
รวมทั้งสิ้น		๓,๙๕๙,๔๑๒	๖๘	๗๘๕	๒	๓๓	๓๖	๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๗

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

จังหวัดพะเยา มีจำนวนประชากรทั้งหมด ๔๕๓,๓๗๒ คน เป็นเพศชาย ๒๑๙,๕๘๙ คน และเพศหญิง ๒๓๓,๗๘๓ คน มีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น ๒๐๕,๒๐๔ ครัวเรือน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ยประมาณ ๗๕ คน/ตร.กม. โดยพื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองพะเยา และพื้นที่ที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรและครัวเรือนของจังหวัดพะเยา

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร			จำนวน ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองพะเยา	๕๔,๕๗๙	๕๙,๓๐๒	๑๑๓,๘๘๑	๕๘,๘๐๘
๒	เชียงคำ	๓๖,๖๕๙	๓๘,๑๗๐	๗๔,๘๒๙	๓๒,๔๑๔
๓	ดอกคำใต้	๓๑,๔๓๕	๓๓,๘๖๙	๖๕,๓๐๔	๒๗,๘๐๓
๔	ปง	๒๕,๑๙๖	๒๕,๔๓๑	๕๐,๖๒๗	๑๘,๔๙๓
๕	จุน	๒๒,๒๐๗	๒๔,๒๘๙	๔๖,๔๙๖	๒๑,๘๓๒
๖	ภูซาง	๑๕,๘๒๙	๑๖,๕๓๖	๓๒,๓๖๕	๑๓,๗๑๒
๗	แม่ใจ	๑๕,๓๗๒	๑๖,๔๙๔	๓๑,๘๖๖	๑๕,๑๐๔
๘	ภูพานยาว	๙,๕๙๕	๑๐,๗๐๒	๒๐,๒๙๗	๘,๙๗๗
๙	เชียงม่วน	๘,๗๑๗	๘,๙๙๐	๑๗,๗๐๗	๘,๐๖๑
รวม		๒๑๙,๕๘๙	๒๓๓,๗๘๓	๔๕๓,๓๗๒	๒๐๕,๒๐๔

ที่มา : รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ,กรมการปกครอง, มิถุนายน ๒๕๖๘

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ด้านการศึกษา

จังหวัดพะเยา มีจำนวนสถานศึกษา ทั้งหมด ๔๔๑ แห่ง จำแนกตามสังกัดและระดับการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๗ แยกตามสังกัด

ที่	สังกัด	แห่ง
๑	กระทรวงศึกษาธิการ	
	๑.๑ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้	๙
	๑.๒ สมาคมโรงเรียนเอกชน (ประเภทสามัญศึกษา / ประเภทการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา / ประเภทการศึกษาสงเคราะห์ / เอกชนนานาชาติ)	๒๒
	๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) (สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๑ ,เขต ๒ / สนง.เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๓๖ / โรงเรียนศึกษาพิเศษ / โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ที่ ๒๔)	๒๒๖
	๑.๔ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สถานศึกษาของรัฐ / สถานศึกษาของเอกชน)	๘
๒	กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / โรงเรียนเทศบาล)	๑๕๘
๓	สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) (โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดุเม่น / ศูนย์การศึกษา ตชด.อินทรีอาสา (บ้านห้วยปุม))	๒
๔	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (กองพุทธศาสนสถาน) (โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา)	๙
๕	กระทรวงสาธารณสุข (สถาบันพระบรมราชชนก) (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา)	๑
๖	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) (มหาวิทยาลัยพะเยา / มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา / โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา)	๓
รวมทั้งสิ้น		๔๔๑

ที่มา : รายงานออนไลน์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

จังหวัดพะเยา มีสถานศึกษาที่มีศักยภาพสูง พร้อมรองรับและส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนทุกช่วงวัยหลากหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการเกษตร ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจท้องถิ่น ทั้งระดับการศึกษาอย่างเป็นทางการหรือการฝึกอบรมระยะสั้น อาทิ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางที่ทันสมัย เช่น เทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ธุรกิจเกษตรออนไลน์ ตลอดจนการวิจัยและนวัตกรรม ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่ /วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา มีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติจริง เน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง ดังนั้น จังหวัดพะเยาจึงมีความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อยกระดับภาคการเกษตรให้ก้าวสู่อนาคตอย่างมั่นคงและยั่งยืน

๑.๓.๒ ด้านสาธารณสุข

จังหวัดพะเยา มีสถานพยาบาล จำนวนทั้งสิ้น ๑๗๖ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลรัฐบาล ๑๐ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน ๑ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุข ๒ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๙๕ แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน ๑๔ แห่ง และโรงพยาบาลสังกัด อบจ. ๕๔ แห่ง

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนสถานพยาบาล แยกรายอำเภอ

อำเภอ	โรงพยาบาล รัฐบาล	โรงพยาบาล เอกชน	ศูนย์บริการ สาธารณสุข	รพ.สังกัด อบจ.	สสข.	รพ.สต.
เมืองพะเยา	๒	๑	๒	๑๕	-	๑๕
จุน	๑	-	-	๙	-	๙
เชียงคำ	๑	-	-	๕	๒	๑๗
เชียงม่วน	๑	-	-	๓	๒	๕
ดอกคำใต้	๑	-	-	๑	๑	๑๕
ปง	๑	-	-	๘	๖	๑๓
แม่ใจ	๑	-	-	๘	๒	๙
ภูซาง	๑	-	-	๒	๑	๗
ภูพานยาว	๑	-	-	๓	-	๕
รวม	๑๐	๑	๒	๕๔	๑๔	๙๕

ที่มา : รายงานออนไลน์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๗

๑.๓.๓ ข้อมูลการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และประเพณี

จังหวัดพะเยามีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งทางธรรมชาติ โบราณสถาน และประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และวัฒนธรรมประเพณี โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญดังนี้

๑. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น กว๊านพะเยา วนอุทยานภูชี้ฟ้า อุทยานภูนาง (น้ำตกธารสวรรค์และชมนกยูง) อุทยานแห่งชาติภูซาง (น้ำตกอุ่น) ผาเทวดา วนอุทยานไดโนเสาร์แก่งหลวง อุทยานแห่งชาติดอยหลวง เป็นต้น

๒. แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมประวัติศาสตร์และโบราณสถาน เช่น หอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดศรีโคมคำ พระธาตุจอมทอง พระตำหนักกว๊านพะเยา พิพิธภัณฑ์เวียงพาง (วัดลี) วัดอนาลโยทิพยาราม โบราณสถานเวียงลอ กลุ่มวัดไถลื้อ เช่น วัดพระธาตุสบแวน วัดห้วยวัน วัดแสนเมืองมา กลุ่มวัดไทยใหญ่ เช่น วัดนันตาราม และกลุ่มวัดพื้นเมืองล้านนา เช่น วัดพระเจ้านั่งดิน

๓. กิจกรรมการท่องเที่ยวงานเทศกาล ประเพณี วัฒนธรรม เช่น งานประเพณียี่เป็งลอยโคมที่กว๊านพะเยา เทศกาลดอกไม้สวยพุ่มงามที่กว๊านพะเยา งานดักบาตรสองแผ่นดิน ไทย - สปป.ลาว งานบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง งานปีใหม่เมืองกว๊านพะเยา งานปีใหม่เมืองไถลื้อ เทศกาลลิ้นจี่ไหว้สาปู่จาพระเจ้าตนหลวง (ประเพณีแปดเป็ง) เวียนเทียนทางน้ำกลางกว๊านพะเยา เป็นต้น

ตารางที่ ๗ แสดงกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นจุดเด่นของจังหวัดพะเยา

เดือน	กิจกรรม	สถานที่
มกราคม	- ตักบาตรสองแผ่นดิน ภูซาง – ไชยะบุรี - พิชิตดอยหมอก	- ด่านชายแดนบ้านฮวก อ.ภูซาง - อุทยานแห่งชาติดอยหลวง
กุมภาพันธ์	- งานเวียนเทียนทางน้ำกลางกว๊านพะเยา - สืบสานตำนานไถลื้อ - งานกาชาดจังหวัดพะเยา	- กว๊านพะเยา อ.เมืองพะเยา - ลานวัฒนธรรมไถลื้อ วัดพระธาตุสบสวน อ.เชียงคำ - ลานอเนกประสงค์หลังเทศบาลเมืองพะเยา
มีนาคม	- งานประเพณีบวงสรวงพ่อขุนงำเมือง - งานไหว้สาปูกาญญาลอ	- ลานอนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง อ.เมืองพะเยา - โบราณสถานเวียงลอ อ.จุน
เมษายน	- งานประเพณีปีใหม่เมืองพะเยา(สงกรานต์กว๊านพะเยา)	- ถนนชานชาลา อ.เมืองพะเยา
พฤษภาคม	- งานไหว้สาปูกาญญาพระเจ้าตนหลวง (งานแปดเป็ง) - งานเวียนเทียนทางน้ำกลางกว๊านพะเยา	- วัดศรีโคมคำ อ.เมืองพะเยา - กว๊านพะเยา อ.เมืองพะเยา
มิถุนายน	- ประเพณีเลี้ยงผีหนองเล็งทราย	- หนองเล็งทราย อ.แม่ใจ
กรกฎาคม	- งานเวียนเทียนทางน้ำกลางกว๊านพะเยา	- กว๊านพะเยา อ.เมืองพะเยา
สิงหาคม	- แอ่วภู ดูนกยูง - แชน้ำตกอุ่น กรุ่นไอดิน	- อุทยานแห่งชาติภูน้ำ - อุทยานแห่งชาติภูซาง
กันยายน	- เทียวป่าหน้าฝน ไรย์ตัวหน้าผาเทวดาสูงที่สุดในประเทศ	- ผาเทวดา อำเภอดอกคำใต้
ตุลาคม	- พิชิตภูลังกา ชมทุ่งดอกโครจก	- โครงการหลวงปังค่า อำเภอปง
พฤศจิกายน	- งานประเพณีเป็งลอยโคมที่กว๊านพะเยา	- ถนนชานชาลา อ.เมืองพะเยา
ธันวาคม	- งานนมัสการพระพุทธเจ้าและท่องเที่ยว ถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา	- กว๊านพะเยา อ.เมืองพะเยา

จังหวัดพะเยามีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย ในปี ๒๕๖๗ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนจังหวัดพะเยา จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๒๗,๓๗๕ คน แบ่งเป็น ชาวไทย ๘๘๔,๒๓๔ คน ชาวต่างชาติ ๑๔๓,๑๔๑ คน จำนวนผู้เข้าพัก ๕๐๖,๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๙ มีรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือน เป็นเงิน ๒,๔๑๗.๙๒ ล้านบาท แบ่งเป็น รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทย จำนวน ๒,๓๐๕.๙๔ ล้านบาท รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างชาติ จำนวน ๑๑๑.๙๘ ล้านบาท (ที่มา : รายงานสถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศ รายจังหวัด ปี ๒๕๖๗, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา , มิถุนายน ๒๕๖๘)

หลังจากที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดีขึ้น คาดว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศมีแนวโน้มฟื้นตัว แต่จะเปลี่ยนพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ เน้นท่องเที่ยวสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยม ซึ่งการท่องเที่ยวลักษณะนี้ สามารถตอบโจทย์ทั้งการหลีกเลี่ยงพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้ประสบการณ์ถึงผจญภัย ได้เรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ซึ่งถือเป็นโอกาสของจังหวัดพะเยา ที่ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม สามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ เช่น “ฟาร์มสเตย์” ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรม อาทิ ปลูกหรือเก็บเกี่ยวพืชผัก ดูแลปศุสัตว์ ส่องดูฟาร์ม ไปจนถึงฝึกทำอาหารที่บ้าน และได้รับประทานอาหารในรูปแบบ farm to table ฟังด้วยคำว่า ออร์แกนิก ที่เป็นกระแสบริโภคเพื่อสุขภาพ โดยปกติเกษตรกรจะพึ่งพิงเฉพาะผลผลิตทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว แต่หากสามารถสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ จะช่วยให้เกษตรกรและชุมชนมีรายได้พิเศษอีกหนึ่งช่องทาง

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดพะเยา มีทางหลวงหมายเลข ๑ ช่วง นครสวรรค์ – เชียงราย เป็นเส้นทางสายหลัก ทั้งยังแบ่งเมืองพะเยาออกเป็นสองฝั่ง เชื่อมต่อ อ.จาว จ.ลำปาง และ อ.พาน จ.เชียงราย และยังมีเส้นทางอื่นๆ ที่แยกออกจากทางหลวงหมายเลข ๑ ไปยังชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่างๆ ของจังหวัดพะเยาได้อีกหลายเส้นทาง คือ

- เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ : แยกจาก ทางหลวงหมายเลข ๑ บริเวณสี่แยกแม่ต้า ผ่าน อ.ดอกคำใต้ อ.จุน อ.เชียงคำ อ.ภูซาง เชื่อมต่อ อ.เทิง จ.เชียงราย
 - เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๑ : แยกจาก ทางหลวงหมายเลข ๑ บริเวณสี่แยกป่าแดด ผ่าน อ.เมืองพะเยา อ.ภูกามยาว เชื่อมต่อ อ.ป่าแดด จ.เชียงราย
 - เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๒๕๑ : แยกจาก ทางหลวงหมายเลข ๑๐๒๑ บริเวณ อ.ดอกคำใต้ ผ่าน อ.เชียงม่วน เชื่อมต่อ ๑๐๙๒ อ.บ้านหลวง จ.น่าน
- ที่มา : สำนักงานทางชนบทจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีศักยภาพด้านพื้นที่ เหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน จุดเชื่อมโยงในระบบ logistic และกระจายสินค้าภายในภาคเหนือและกระจายลงสู่ส่วนกลางของประเทศ ทั้งยังสามารถเป็นจุดพักเพื่อการเดินทางไปท่องเที่ยว ซึ่งสามารถเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดได้สะดวก เชื่อมต่อโครงข่ายเส้นทางที่เอื้อประโยชน์ในการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ดังนั้นจึงต้องเร่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันทุกๆด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายคมนาคม รองรับการค้าหรือผลผลิตทางการเกษตรในอนาคต

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา มีการไฟฟ้าในสังกัด รวม ๙ แห่ง แบ่งเป็นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา จำนวน ๓ แห่ง (กฟส.จุน , กฟส.เชียงคำ, กฟส.ดอกคำใต้) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสถานีย่อย ๖ แห่ง (กฟย.แม่ใจ, กฟย.ภูกามยาว, กฟย.ปง, กฟย.เชียงม่วน, กฟย.ภูซาง, กฟย.แม่กา) สถานีจ่ายไฟ ๓ สถานี แบ่งเป็น สถานีไฟฟ้าแรงสูงขนาด ๑๑๕ kV จำนวน ๒ แห่ง และ สถานีไฟฟ้าแรงสูงระดับแรงดันถาวร ๒๒ kV จำนวน ๑ แห่ง มีจำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบ จำนวน ๗๗๙ หมู่บ้าน มีไฟฟ้าใช้แล้ว ๗๗๗ หมู่บ้าน ครีวเรือนทั้งหมด ๑๗๓,๓๙๑ ครีวเรือน มีไฟฟ้าใช้แล้ว ๑๗๓,๓๒๑ ครีวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๖

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ , <http://statbbi.nso.go.th>, มิถุนายน ๒๕๖๗

๑.๔.๓ ประปา

การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดพะเยา มี ๒ สาขา คือ สาขาพะเยาและสาขาจุน โดยมีกำลังผลิตที่ใช้งาน ๓๐,๓๑๕ ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำผลิต ๘๔๕,๓๗๑ ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย ๗๗๒,๗๔๙ ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำจำหน่าย ๕๘๒,๖๔๓ ลบ.ม./เดือน จำนวนผู้ใช้น้ำ ทั้ง ๒ สาขา รวม ๑๕๒,๐๖๕ ราย ๖๙,๒๕๗ ครีวเรือน

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคออนไลน์ , มิถุนายน ๒๕๖๗

๑.๔.๔ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

จังหวัดพะเยามีการควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ ชากสัตว์ และสินค้าปศุสัตว์ แบ่งเป็น

๑) ด้านควบคุมการเคลื่อนย้าย ภายในประเทศ ได้แก่

- จุดตรวจจากอุทยานาภิเษก ต.สบง อ.ภูซาง
- จุดตรวจแม่กา ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา

๒) ด้านควบคุมการเคลื่อนย้าย ระหว่างราชอาณาจักร

- จุดตรวจผ่านแดนถาวร ไทย-ลาว พรมแดนบ้านฮวก อ.ภูซาง

๑.๔.๕ ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดพะเยา

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่จังหวัดพะเยา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ – ๒๕๖๗ รวมทั้งหมด ๗๕ โครงการ โดยแบ่งตามประเภทของโครงการ ได้แก่

- ประเภทพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	จำนวน ๕๘ โครงการ
- ประเภทพัฒนาด้านการเกษตร	จำนวน ๓ โครงการ
- ประเภทพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน ๓ โครงการ
- ประเภทพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพ	จำนวน ๒ โครงการ
- ประเภทพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/ การศึกษา	จำนวน ๓ โครงการ
- ประเภทพัฒนาแบบบูรณาการและ พัฒนาด้านอื่นๆ	จำนวน ๖ โครงการ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.), มิถุนายน ๒๕๖๘

จังหวัดพะเยา มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ดำเนินการในพื้นที่ ทั้ง ๙ อำเภอ ส่วนใหญ่เป็นโครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำใช้ในการอุปโภค บริโภค และการเกษตร รองลงมาคือโครงการพัฒนาแบบบูรณาการและพัฒนาด้านอื่นๆ เป็นโครงการในลักษณะส่งเสริมอาชีพให้กับราษฎร และอนุรักษ์ รักษาไว้ซึ่ง น้ำ ดิน และป่า รองลงมาคือโครงการพัฒนาด้านการเกษตร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของราษฎรในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริข้างต้น สามารถพัฒนาให้เป็นพื้นที่ขยายผลการดำเนินการตามพระราชดำริไปยังพื้นที่ต่างๆ ในจังหวัด และยังสามารถส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอนุรักษ์ และเชิงนิเวศน์ เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่และกระจายรายได้สู่พื้นที่ใกล้เคียง อีกทั้งเป็นการดำรงอยู่ของโครงการให้เกิดความยั่งยืน ตลอดจนสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่โครงการ อาทิ โครงการอ่างเก็บน้ำร่องสากอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหลวงปิงค่า โครงการโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริบ้านหนองห้า โครงการพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านสันติสุข-บ้านขุนกำลัง และโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เป็นต้น

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจังหวัดพะเยา ในปี ๒๕๖๘ ขยายตัวร้อยละ ๒.๒ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๗ – ๒.๗ ต่อปี) ขยายตัวจากปีก่อน ตามการขยายตัวของด้านอุปทานและด้านอุปสงค์ โดย ด้านอุปทาน คาดว่าขยายตัวจากปีก่อนอยู่ที่ร้อยละ ๓.๓ จากการขยายตัวของการผลิตในภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรม ด้านอุปสงค์ คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๓.๑ จากมูลค่าการค้าชายแดน การลงทุนภาคเอกชน และการบริโภคภาคเอกชน โดยการใช้จ่ายภาครัฐ ยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ ด้านรายได้เกษตรกร คาดว่าขยายตัวจากปีก่อนอยู่ที่ร้อยละ ๙.๖ ตามราคาผลผลิตพืชหลักที่สำคัญ เช่น ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ยางพารา ลำไย ลิ้นจี่ และข้าวเจ้า เป็นสำคัญ ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่า อยู่ที่ร้อยละ ๑.๑ มีการจ้างงานทั้งสิ้น ๑๗๕,๗๙๗ คน เพิ่มขึ้น ๑,๗๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐ เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านอุปทาน (การผลิต) ในปี ๒๕๖๘ คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๓.๓ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๘ – ๓.๘ ต่อปี) ขยายตัวจากปีก่อน เป็นผลมาจากภาคบริการ ขยายตัวร้อยละ ๔.๐ ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้โดยสารสถานีขนส่ง ปริมาณเงินฝากรวม จำนวนนักท่องเที่ยว และยอดขายหมวดขายส่งขายปลีกฯ เป็นสำคัญ ภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวร้อยละ ๒.๓ ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนทุนจดทะเบียน โรงงานอุตสาหกรรม จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม และปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม เป็นสำคัญ ภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๑.๘ ตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตพืชหลักที่สำคัญ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และข้าวเจ้า เป็นสำคัญ

ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย) ในปี ๒๕๖๘ คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๓.๑ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๖ – ๓.๖ ต่อปี) ขยายตัวเนื่องจากคาดว่า การใช้จ่ายภาครัฐ จะยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ มูลค่าการค้าชายแดนโดยเฉลี่ย คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๔.๑ ที่คาดว่ามูลค่าการส่งออกและการนำเข้าจะมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๗ การลงทุนภาคเอกชน ที่คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๑.๖ ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวน ทุนจดทะเบียนธุรกิจนิติบุคคลใหม่ จำนวนพื้นที่อนุญาตก่อสร้างรวม และจำนวนรถยนต์พาณิชย์จดทะเบียนใหม่ เป็นสำคัญ ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนในภาพรวมมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น การบริโภคภาคเอกชน คาดว่า ขยายตัวร้อยละ ๓.๐ ตามการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือน และจำนวนรถยนต์นั่งจดทะเบียนใหม่ ภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดขายส่ง ขายปลีกฯ ที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศไทยเริ่มปรับตัวดีขึ้น

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ด้านระดับราคา ในปี ๒๕๖๘ คาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ ๑.๑ ต่อปี (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๖ – ๑.๖ ต่อปี)

ด้านการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๘ คาดว่ามีการจ้างงานจำนวนประมาณ ๑๗๕,๗๙๗ คน อยู่ที่ร้อยละ ๑.๐ ต่อปี เมื่อเทียบกับปีก่อน ตามภาวะเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น

ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๘ ของจังหวัดพะเยา

๑. ความแปรปรวนของสภาพอากาศและภัยแล้ง อิทธิพลของมรสุมที่ทำให้ฝนตกหนักมาก ในบางพื้นที่ ปรากฏการณ์ลานีญาและปรากฏการณ์เอลนีโญที่ต่อเนื่องตั้งแต่ ปี ๒๕๖๖ จนถึงปี ๒๕๖๗ ส่งผลกระทบต่อรายได้ภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของจังหวัดพะเยา

๒. ต้นทุนปัจจัยการผลิตยังคงอยู่ในระดับสูง ทั้งราคาน้ำมัน ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช รวมทั้ง อาหารสัตว์ส่งผลต่อการลงทุนและกำลังซื้อของเกษตรกร

๓. สถานการณ์หนี้สินครัวเรือนที่มีการขยายตัวมากกว่ารายได้ภาคครัวเรือน ทำให้มีรายได้ที่ไม่แน่นอน ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ความสามารถในการใช้จ่ายลดลง ความสามารถในการชำระหนี้ลดลง และมีผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัด

๔. ปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกในภูมิภาคต่าง ๆ ที่อาจจะรุนแรงมากขึ้น เช่น การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา สถานการณ์สู้รบระหว่างอิสราเอลและฮามาสที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาพลังงานให้ปรับตัวสูงขึ้น รวมทั้งความยืดเยื้อของสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัด ต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทย

๕. การอ่อนค่าลงของเงินกีบจากปัจจัยเศรษฐกิจภายใน สปป.ลาว และการห้ามนำเข้าสินค้าที่ไม่จำเป็นโดยเฉพาะสินค้ากสิกรรม สินค้าอุตสาหกรรม - หัตถกรรม จากต่างประเทศเข้ามาจำหน่ายภายในแขวงไซยะบูลี สปป.ลาว ซึ่งมีเขตพื้นที่ชายแดนติดกับจังหวัดพะเยา รวมทั้งข้อจำกัดในการอนุญาตให้มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมผ่านด่านแต่ละจุดของ สปป.ลาว ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการค้าชายแดนผ่านจุดด่านพรมแดนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

ปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๘ ของจังหวัดพะเยา

๑. เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตรภาคเหนือ ระหว่างองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา และเทศบาลเมืองพะเยา เพื่อร่วมกันจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรภาคเหนือในพื้นที่จังหวัดพะเยาให้เป็นแหล่งศูนย์กลางในการซื้อขายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและสินค้าอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในการผลิต การจำหน่าย การตลาด การเก็บรักษา และการขนส่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของเกษตรกร เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น โดยรวบรวมและเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ถือเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและสร้างความยั่งยืนให้กับภาคเกษตรกรรมเพื่อให้คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้น

๒. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรของภาครัฐ ได้แก่ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๖/๖๗ และมาตรการรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖/๖๗๐

๓. โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ผ่านในพื้นที่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างตามแผนงานและจะก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถเปิดให้บริการได้ในปี ๒๕๗๑ ส่งผลให้มีการจ้างงานภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง

๔. มาตรการกระตุ้นกำลังซื้อการบริโภคภายในประเทศของภาครัฐ เช่น มาตรการ Easy E-Receipt โดยการซื้อสินค้าและบริการที่กำหนดในช่วงวันที่ ๑ มกราคม – ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ สามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงสุด ๕๐,๐๐๐ บาท การใช้จ่ายผ่านสิทธิสวัสดิการตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี ๒๕๖๕ และโครงการแจกเงินดิจิทัล ๑๐,๐๐๐ บาท ผ่านดิจิทัลวอลเล็ต

๕. โครงการแจกเงินสด ๑๐,๐๐๐ บาท ให้กลุ่มเปราะบางและกลุ่มผู้พิการ และโครงการดิจิทัลวอลเล็ต ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้มีอายุ ๑๖ ปีขึ้นไปและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖. นโยบายการสนับสนุนภาคการท่องเที่ยวของรัฐบาล ได้แก่ มาตรการวีซ่าฟรี (Visa Free) ไทย – จีน ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ และการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยา

๗. การจัดกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดพะเยา เช่น มหกรรมในช่วงส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ มหกรรมในช่วงเทศกาลสงกรานต์และในโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น
ที่มา : รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดพะเยา, สำนักงานคลังจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๑.๕.๒ ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๖p มีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี จำนวน ๓๘,๙๕๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๒,๒๙๖ ล้านบาท โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว จำนวน ๑๐๙,๒๗๕ บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๗,๙๑๓ บาท สาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ ลำดับดังนี้

- ๑) สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้มีมูลค่า ๑๒,๑๖๒ ล้านบาท
- ๒) สาขาการศึกษามีมูลค่า ๕,๗๕๑ ล้านบาท
- ๓) สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนมีมูลค่า ๔,๒๓๙ ล้านบาท
- ๔) สาขาตัวกลางทางการเงินมีมูลค่า ๓,๔๒๖ ล้านบาท
- ๕) สาขาการก่อสร้างมีมูลค่า ๒,๓๘๖ ล้านบาท

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, <https://www.nesdc.go.th> , มิถุนายน ๒๕๖๘

๑.๕.๓ การเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศใน ASEAN และ GMS

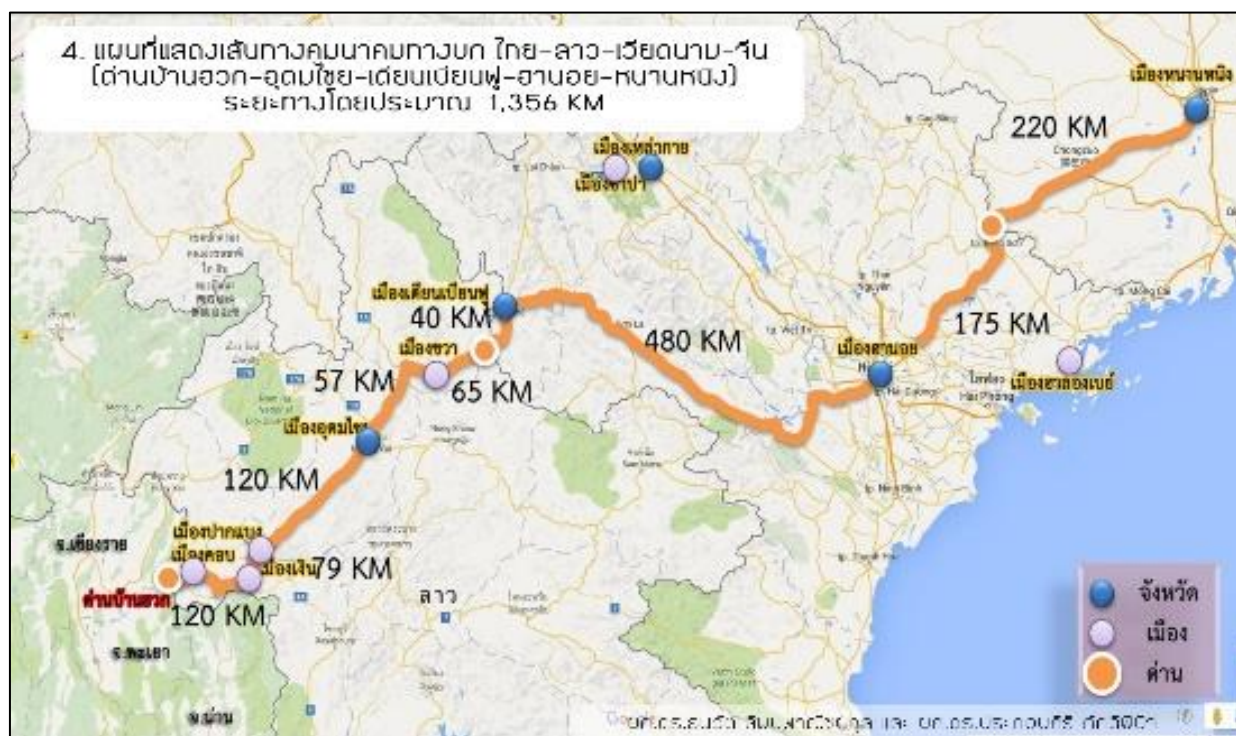
จังหวัดพะเยา

มีพื้นที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ที่บ้านฮวก ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง กับ เมืองคอบ แขวงไชยบุรี ซึ่งเป็นจุดผ่านแดนถาวรไทย-ลาว (บ้านฮวก-เมืองคอบ) สำหรับการเดินทางจากด่านบ้านฮวก ถึง ท่าเทียบเรือปากคอบ เมืองคอบ แขวงไชยบุรี ระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร และ เชื่อมโยงไปสู่หลวงพระบาง ใช้เวลาเดินทาง โดยเรือ ๔ ชั่วโมง หรือเดินทางโดยรถยนต์ ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ ๑๐ ชั่วโมง ปัจจุบันได้อนุญาตให้ราษฎรแต่ละฝ่ายเดินทางผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และด่านสากลปางมอน เมืองคอบ แขวงไชยบุรี ทุกวัน (เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.)

อีกทั้งจังหวัดพะเยายังมีเขตติดต่อกับจังหวัดน่าน ซึ่งจังหวัดน่านมีจุดผ่านแดนถาวร ไทย-ลาว (ห้วยโก๋น-น้ำเงิน) อยู่ที่ บ้านห้วยโก๋น ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อยู่ตรงข้ามเมืองเงิน เขตเชียงฮ่อน-หงสา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถเชื่อมไปยังหลวงพระบางใช้เวลาเดินทางจากจังหวัดน่านถึงหลวงพระบาง ประมาณ ๓ ชั่วโมง และยังเป็นเส้นทางเชื่อมไปยัง เวียงจันทน์ สิบสองปันนา และคุนหมิงของจีนได้อีกทางหนึ่ง

จังหวัดพะเยาจึงมีศักยภาพด้านพื้นที่ เหมาะที่จะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน จุดเชื่อมโยงในระบบ logistic เหมาะสมกับระยะเวลาพักรถ ซึ่งใช้ระยะเวลาเดินทางจากสิบสองปันนา ถึง พะเยา ไม่เกิน ๑๐ ชั่วโมง และกระจายสินค้าสู่กลุ่มประเทศ GMS และกลุ่ม ASEAN และยังสามารถเป็นจุดกระจายสินค้าลงสู่ส่วนกลางของประเทศ และภายในภาคเหนือ ซึ่งการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ที่มีเป้าหมายส่งเสริมอาเซียนให้เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จังหวัดพะเยา ซึ่งมีที่ตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) สามารถเชื่อมต่อทั้งด้านเส้นทางและบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน ๑ รองรับ การเปลี่ยนแปลงตามกรอบความร่วมมือ GMS BIMSTEC ACMECS

สำหรับจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา มีพื้นที่เชื่อมต่อกับบ้านปางมอน เมืองคอบ แขวงไซยะบูลี ถือเป็นประตูยุทธศาสตร์สำคัญในการเชื่อมโยงไทย กับ สปป.ลาว ผ่านเมืองสำคัญทั้งไซยะบูลี อุดมไชย และหลวงพระบาง ด้วยระยะทางไม่เกิน ๒๐๐ กิโลเมตร เป็นการสร้างโอกาส ในการเพิ่มมูลค่าการค้า และการลงทุน ได้มากขึ้น โดยมีกฎหมายภายในประเทศรองรับในการนำเข้า-ส่งออก และเป็นไปตามหลักศุลกากรสากล จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ถือเป็น Hub การเชื่อมต่อที่สำคัญของไทยในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง นอกจาก สปป.ลาว ยังสามารถเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้ เมืองเชียงรุ่ง และคุนหมิง ผ่านจุดผ่านแดนบ่อเต็น – ไม่ฮาน โดยใช้เส้นทาง R3A และสามารถยกระดับการเชื่อมโยงฝั่งตะวันออกกับเมืองเดียนเบียนฟู และฮานอย ผ่านจุดผ่านแดนเมืองข้าว (ขาว) – เดียนเบียนฟู โดยใช้เส้นทาง R2 และมุ่งสู่เมืองฮานอย

ทั้งนี้ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ถือเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยง Supply Chain จากกลุ่มผู้ผลิตในพื้นที่ส่วนกลางของประเทศ โดยเฉพาะกรุงเทพฯ กับ สปป.ลาว ได้ในระยะทางที่ใกล้กว่าจุดผ่านแดนถาวรอื่น เนื่องจากจังหวัดพะเยาเป็นพื้นที่เกษตรกรรมหลักของภาคเหนือ และยังถือเป็นประตูสำคัญสำหรับการกระจายสินค้าไทยผ่านการข้ามแดนเข้ามาฝั่งไทยของประชาชน สปป.ลาว การยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวร ส่งผลให้เกิดการเชื่อมโยงเส้นทางการค้า การลงทุนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) โดยเฉพาะการขนส่งสินค้า การเกษตร เป็นโอกาสสำคัญของจังหวัดพะเยา ในการพัฒนาด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเกิดระบบเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก จะเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่าง จังหวัดพะเยา ไปยัง สปป.ลาว จีนตอนใต้ ไปจนถึง เวียดนามตอนเหนือ การพัฒนาด้านการเกษตรจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างโอกาสให้กับเกษตรกรในจังหวัดพะเยา ทั้งรูปแบบการผลิตให้ได้มาตรฐาน การแปรรูปผลผลิต ตลอดจนการพัฒนากระบวนการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ดังนั้น แนวโน้มการพัฒนาจึงควรมีการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ กระบวนการผลิตทาง การเกษตรโดยเน้นความปลอดภัย สร้างความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเอง เพื่อสร้างจุดเด่นและเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้สูงขึ้น ภายใต้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคง

อ้างอิง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวิณ พรหมใจสา รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑.๖ สถานการณ์การค้าชายแดน

๑. สถานการณ์การค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ด้านจังหวัดพะเยา ผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อ.ภูซาง เดือนมกราคม – พฤษภาคม ๒๕๖๘ มีมูลค่าการค้ารวม ๔๒๐,๓๘๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๑๑๐.๗๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๗ การส่งออกมีมูลค่า ๒๐๘.๖๓๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๗๔.๖๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๙ และการนำเข้ามีมูลค่า ๒๑๑.๗๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๓๖.๑๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๖

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงสถิติการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ด้านจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘

ปี พ.ศ.	มูลค่าการค้า (บาท)	มูลค่านำเข้า (บาท)	มูลค่าส่งออก (บาท)	ดุลการค้า (บาท)
๒๕๖๓	๓๗๓,๒๖๕,๖๖๙.๘๒	๑๑๙,๑๘๖,๖๓๖.๕๖	๒๕๔,๐๗๙,๐๓๓.๒๖	๑๓๔,๘๙๒,๓๙๖.๗๐
๒๕๖๔	๖๙๔,๔๒๗,๑๗๘.๗๐	๑๔๖,๘๔๓,๗๒๕.๔๕	๕๔๗,๕๘๓,๔๕๓.๒๕	๔๐๐,๔๔๔,๒๙๗.๕๐
๒๕๖๕	๙๘๙,๗๙๑,๘๑๒.๔๒	๑๕๔,๓๕๒,๒๑๑.๘๑	๘๓๕,๔๓๙,๖๐๑.๑๑	๖๘๑,๐๘๗,๓๘๙.๓๐
๒๕๖๖	๘๒๕,๕๓๗,๒๕๔.๒๘	๑๐๔,๕๘๐,๑๔๕.๔๒	๗๒๐,๙๕๗,๑๐๘.๘๖	๖๑๖,๓๗๖,๙๖๓.๔๔
๒๕๖๗	๕๑๓,๗๐๐,๙๔๖.๑๓	๒๒๗,๐๑๐,๓๗๗.๙๗	๒๘๖,๖๙๐,๕๖๘.๑๖	๕๙,๖๘๐,๑๙๐.๑๙
๒๕๖๘ (ม.ค.-พ.ค.)	๔๒๐,๓๘๖,๓๖๓.๓๗	๒๑๑,๗๕๔,๙๘๘.๓๐	๒๐๘,๖๓๒,๓๗๕.๐๑	-๓,๑๒๑,๖๑๓.๒๙

ที่มา : รายงานออนไลน์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๘

สินค้าส่งออกสูงสุด ๕ อันดับ ได้แก่ เครื่องอุปโภค วัสดุก่อสร้าง รถชุดดินปูนซีเมนต์ และเหล็ก/ของที่ทำจากเหล็ก

สินค้านำเข้าสูงสุด ๕ อันดับ ได้แก่ มันสำปะหลังเส้น ข้าวโพกลี้นึ่งสัตว์ หินปูนบด ลูกเต๋อย และดอกไม้กวาด

ที่มา: ด้านศุลกากรเชียงของ

๒. โอกาสเชื่อมโยงการค้าการลงทุน

จังหวัดพะเยามีช่องทางกระจายผลผลิตสินค้าเกษตรผ่านชายแดน ณ จุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก อำเภอภูซาง ผ่านจุดเชื่อมต่อการขนส่งผ่านระบบรางรถไฟขนส่งสินค้า จีน - ลาว ณ สถานีรถไฟอุ้มไผ่ แขวงอุ้มไผ่ สปป.ลาว จากการศึกษาเส้นทางรถไฟจีน - ลาว พบว่า มีการก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าเพื่อเปลี่ยนถ่ายสินค้าจากรถบรรทุก ณ สถานีอุ้มไผ่ สปป.ลาว ซึ่งมีระยะทางห่างจากจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวก ประมาณ ๒๓๘ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง โดยรถบรรทุกคอนเทนเนอร์ประมาณ ๕ ชั่วโมง และจากสถานีรถไฟอุ้มไผ่ สปป.ลาว ขนส่งโดยรถไฟไปยัง สถานีปลายทางคุนหมิง สปป.จีน ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๖ ชั่วโมง การตรวจสอบสินค้ามีเพียงจุดเดียว ณ สถานีเปลี่ยนถ่ายสินค้าอุ้มไผ่ สปป.ลาว ทำให้ลดระยะเวลาการเดินทางขนส่งสินค้าเกษตรให้เร็วยิ่งขึ้น รองรับผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีอายุการเก็บรักษาสั้น ลดต้นทุนการขนส่งสินค้า และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรหรือสินค้าประเภทอื่นๆ เป็นเส้นทางใหม่ที่กระจายสินค้าไปยังประเทศที่ ๓ ได้แก่ เวียดนาม ยุโรป เพื่อขยายตลาดในอนาคตให้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการของไทย

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุฑเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดพะเยามีจำนวนครุฑเรือนเกษตรกรรม ทั้งหมด ๖๘,๙๐๖ ครุฑเรือน อำเภอที่มีจำนวนครุฑเรือนเกษตรกรรมมากที่สุด คือ อำเภอดอกคำใต้ ๑๓,๗๙๙ ครุฑเรือน รองลงมา คือ อำเภอเมืองพะเยา ๑๒,๑๙๔ ครุฑเรือน อำเภอที่มีจำนวนครุฑเรือนเกษตรกรรมน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน ๓,๕๓๒ ครุฑเรือน โดยมีจำนวนแรงงานภาคเกษตรทั้งหมด ๑๒๖,๘๖๖ ราย ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอดอกคำใต้ อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอเชียงม่วน ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนครุฑเรือนเกษตรกรรมและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพะเยา

อำเภอ	จำนวนครุฑเรือน	จำนวนครุฑเรือนเกษตรกรรม	ร้อยละจำนวนครุฑเรือนเกษตร/ครุฑเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
๑. เมืองพะเยา	๕๘,๘๐๘	๑๒,๑๙๔	๒๖.๐๘	๒๒,๕๘๖
๒. จุน	๒๑,๘๓๒	๙,๐๑๙	๔๘.๒๕	๑๕,๑๔๘
๓. เชียงคำ	๓๒,๔๑๔	๑๐,๖๐๕	๔๒.๔๑	๑๙,๕๓๖
๔. เชียงม่วน	๘,๐๖๑	๓,๕๓๒	๕๘.๕๓	๗,๕๘๔
๕. ดอกคำใต้	๒๗,๘๐๓	๑๓,๗๙๙	๕๖.๖๙	๒๒,๘๐๖
๖. ปง	๑๘,๔๙๓	๘,๒๐๕	๕๗.๐๕	๑๓,๒๔๒
๗. แม่ใจ	๑๕,๑๐๔	๕,๐๓๘	๔๑.๖๗	๙,๗๕๔
๘. ภูซาง	๑๓,๗๑๒	๔,๖๘๑	๔๘.๗๖	๘,๕๕๘
๙. ภูเกียมยาว	๘,๙๗๗	๔,๑๕๔	๕๕.๔๒	๗,๖๕๒
รวม	๒๐๕,๒๐๔	๖๘,๙๐๖	๔๘.๓๒	๑๒๖,๘๖๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๒.๒.๑ เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑,๙๙๐.๓๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๒๔๓,๙๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด

การใช้ที่ดินเพื่อทำการเกษตร ๑,๒๔๓,๙๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด (๓,๙๕๙,๔๑๒ ไร่) โดยแบ่งเป็น
ที่นา ๖๙๓,๑๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗๒ ของพื้นที่ทางการเกษตร

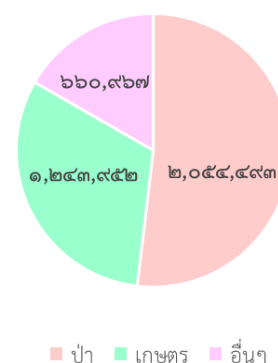
ที่ไร่ ๑๗๖,๔๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑๘ ของพื้นที่ทางการเกษตร

ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น ๒๗๘,๕๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๙ ของพื้นที่ทางการเกษตร

ที่สวน ๒๒,๕๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๒ ของพื้นที่ทางการเกษตร

การเกษตรอื่นๆ ๗๓,๒๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๙ ของพื้นที่ทางการเกษตร

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ (www.nso.go.th)

๒.๒.๒ พื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจจังหวัดพะเยา

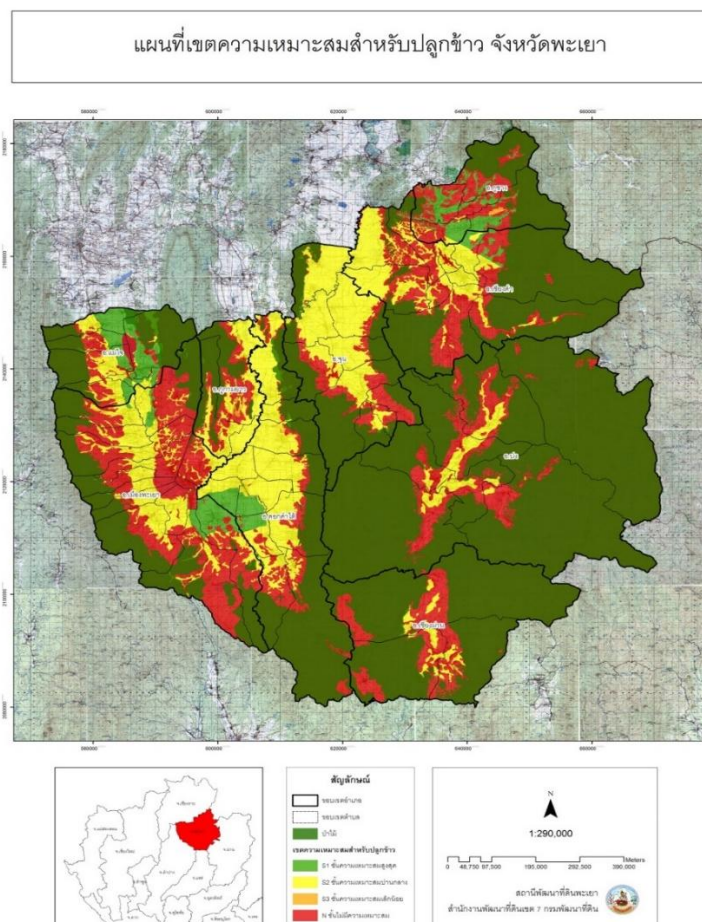
๑) พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว พื้นที่เหมาะสมสูง

ในการปลูกข้าวมี จำนวน ๑๓๓,๕๐๔ ไร่ ประกอบด้วย อำเภอแม่ใจ ๔๐,๕๐๙ ไร่ อำเภอภูซาง ๓๕,๗๖๙ ไร่ อำเภอเมือง ๒๔,๔๕๑ ไร่ อำเภอดอกคำใต้ ๒๔,๒๐๔ ไร่ และอำเภอเชียงคำ ๘,๕๗๖ ไร่ ส่วนอำเภอจุน เชียงม่วน ปง และภูกามยาว ไม่มีพื้นที่เหมาะสมสูงในการปลูกข้าว เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง เล็กน้อย หรือไม่เหมาะสมในปลูกข้าว

ตารางที่ ๑๐ พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว รายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสม(ไร่)				พื้นที่ เขตป่าไม้
	เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
จุน	๐	๑๔๐,๖๔๗	๐	๕๑,๙๒๖	๑๒๒,๙๘๘.๗๘
เชียงคำ	๘,๕๗๖	๑๑๐,๕๐๙	๔๐๗	๑๑๗,๙๘๓	๒๓๘,๓๕๘.๐๔
เชียงม่วน	๐	๑๓,๙๖๙	๒๔๙	๖๖,๖๗๖	๓๒๐,๑๒๖.๕๔
ดอกคำใต้	๒๔,๒๐๔	๑๖๔,๘๔๐	๘๕๓	๔๕,๑๘๙	๑๘๑,๓๗๖.๓๙
ปง	๐	๓๕,๒๕๓	๑๐๓	๗๘,๗๘๔	๗๒๔,๒๖๘.๔๓
ภูกามยาว	๐	๔๖,๒๕๓	๒,๐๑๗	๑๕,๔๐๔	๔๙,๕๗๓.๗๙
ภูซาง	๓๕,๗๖๔	๓,๕๐๘	๑,๒๒๔	๖๐,๗๕๘	๘๐,๔๕๑.๐๒
เมือง	๒๔,๔๕๑	๑๑๙,๓๓๑	๘๔๓	๒๐๐,๗๐๑	๒๑๔,๐๘๑.๘๒
แม่ใจ	๔๐,๕๐๙	๒๙,๐๓๖	๔๒๒	๒๘,๓๙๙	๖๐,๑๘๒.๘๓
รวมพื้นที่(ไร่)	๑๓๓,๕๐๔	๖๖๓,๓๔๖	๖,๑๑๘	๖๖๕,๘๒๐	๑,๙๙๑,๔๐๗.๖๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

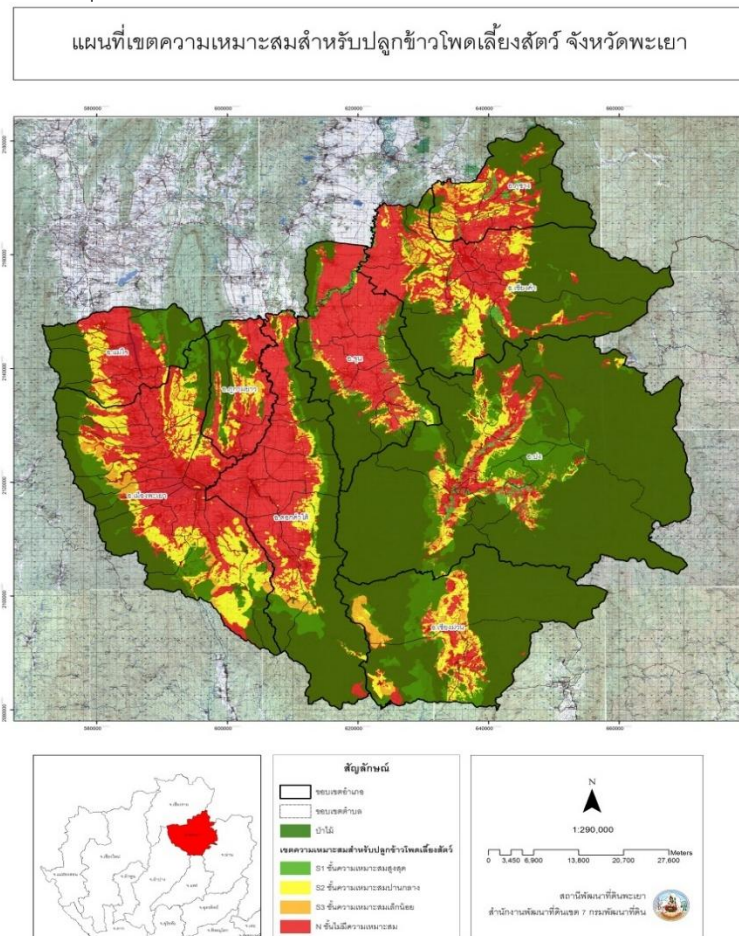

๒) พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่เหมาะสมสูงในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีจำนวน ๔๓,๒๒๗ ไร่ ประกอบด้วย อำเภอปง ๑๖,๔๕๐ ไร่ อำเภอยวน ๑๓,๙๑๑ ไร่ อำเภอเชียงคำ ๖,๑๗๓ ไร่ อำเภอกู่ช้าง ๕,๙๐๙ ไร่ อำเภอดอกคำใต้ ๗๐๗ ไร่ และอำเภอเชียงม่วน จำนวน ๗๗ ไร่ ส่วนอำเภอกุกายาว เมืองพะเยาและแม่ใจ เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง เล็กน้อย หรือไม่เหมาะสมในปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ ๑๑ พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสม(ไร่)				
	เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	พื้นที่เขตป่าไม้
จุน	๑๓,๙๑๑	๑๘,๙๒๑	๒,๒๗๖	๑๖๗,๐๒๑	๑๒๒,๙๘๘.๗๘
เชียงคำ	๖,๑๗๓	๗๐,๓๑๒	๓,๓๐๔	๑๕๗,๑๒๒	๒๓๘,๓๕๘.๐๔
เชียงม่วน	๗๗	๓๙,๐๑๐	๑๐,๕๒๙	๓๑,๐๓๑	๓๒๐,๑๒๖.๕๔
ดอกคำใต้	๗๐๗	๔๖,๒๖๐	๖,๒๔๙	๒๐๒,๔๓๕	๑๘๑,๓๗๖.๓๙
ปง	๑๖,๔๕๐	๔๖,๕๔๘	๑๓,๙๙๖	๗๐,๐๙๐	๗๒๔,๒๖๘.๔๓
กุกายาว	๐	๑๗,๗๐๙	๒,๐๘๘	๖๓,๖๑๐	๔๙,๕๗๓.๗๙
กู่ช้าง	๕,๙๐๙	๒๙,๕๐๘	๓,๔๔๕	๖๒,๔๘๗	๘๐,๔๕๑.๐๒
เมือง	๐	๑๑๔,๐๔๔	๑๒,๖๔๕	๒๐๙,๓๐๘	๒๑๔,๐๘๑.๘๒
แม่ใจ	๐	๒๑,๒๖๐	๙๖๙	๘๐,๙๘๑	๖๐,๑๘๒.๘๓
รวมพื้นที่(ไร่)	๔๓,๒๒๗	๔๐๓,๕๗๒	๕๕,๕๐๑	๑,๐๔๔,๐๘๕	๑,๙๙๑,๔๐๗.๖๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๘

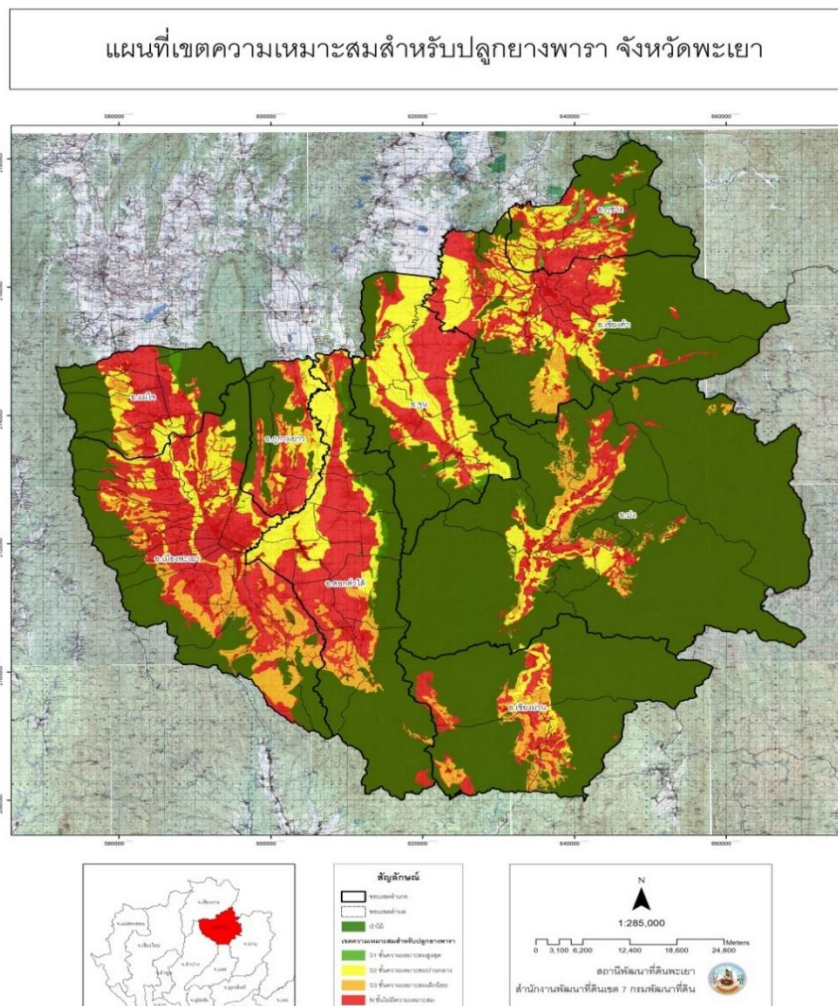

๓) พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา พื้นที่เหมาะสมสูงสำหรับปลูกยางพารามีจำนวน ๘,๑๒๒ ไร่ ประกอบด้วย อำเภอภูซาง ๗,๔๗๒ ไร่ และ อำเภอเชียงคำ ๖๕๐ ไร่ ส่วนอำเภอจุน เชียงม่วน ดอกคำใต้ ปง ภูพานยาว เมือง และแม่ใจ เป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง เล็กน้อย หรือไม่เหมาะสมในปลูกยางพารา

ตารางที่ ๑๒ พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา รายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสม(ไร่)				พื้นที่ เขตป่าไม้
	เหมาะสมสูง S๑	เหมาะสม ปานกลาง(S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
จุน		๔๖,๓๐๓	๒,๕๙๐	๑๔๓,๖๖๔	๑๒๒,๙๘๘.๗๘
เชียงคำ	๖๕๐	๖๑,๙๗๓	๑๖,๘๒๑	๑๕๗,๙๙๓	๒๓๘,๓๕๘.๐๔
เชียงม่วน		๑๒,๖๐๑	๒๙,๐๕๕	๓๙,๒๔๐	๓๒๐,๑๒๖.๕๔
ดอกคำใต้		๑๑,๖๘๕	๒๖,๖๒๘	๑๙๖,๗๖๑	๑๘๑,๓๗๖.๓๙
ปง		๓๘,๔๘๙	๒๑,๕๘๙	๕๔,๐๐๐	๗๒๔,๒๖๘.๔๓
ภูพานยาว		๕,๑๗๕	๔,๗๙๙	๕๓,๖๙๐	๔๙,๕๗๓.๗๙
ภูซาง	๗,๔๗๒	๓๕,๑๗๐	๑,๑๘๔	๕๗,๔๐๒	๘๐,๔๕๑.๐๒
เมือง		๓๕,๘๔๔	๖๔,๐๕๗	๒๔๕,๓๖๐	๒๑๔,๐๘๑.๘๒
แม่ใจ		๑๔,๑๒๖	๗,๖๘๘	๗๖,๕๕๖	๖๐,๑๘๒.๘๓
รวมพื้นที่(ไร่)	๘,๑๒๒	๒๖๑,๓๖๖	๑๗๔,๔๑๑	๑,๐๒๔,๖๕๖	๑,๙๙๑,๔๐๗.๖๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๘

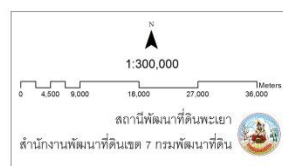
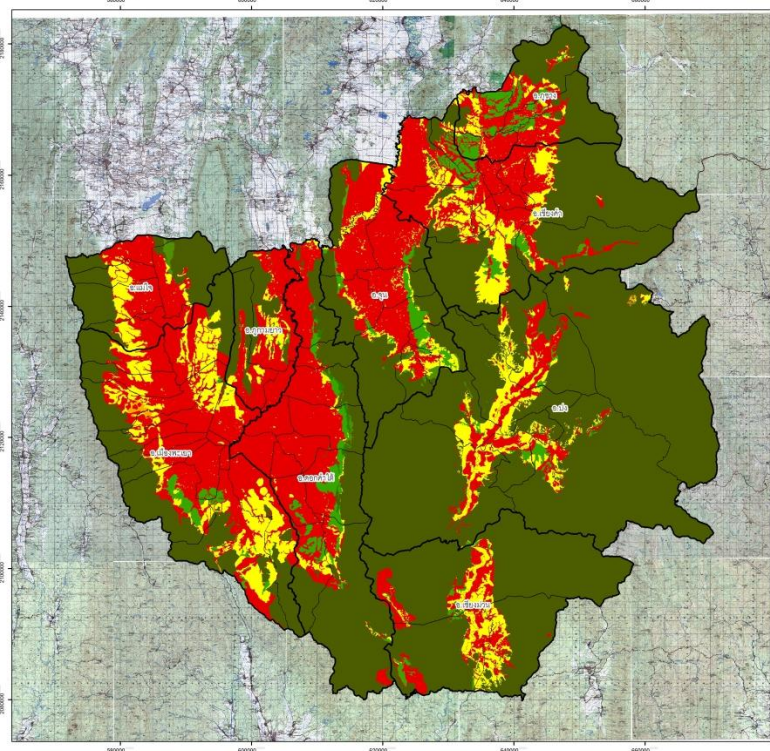
๔) พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย พื้นที่เหมาะสมสูงในการปลูกลำไย มีจำนวน ๑๑๗,๐๑๑ ไร่ ครอบคลุมทั้ง ๙ อำเภอ ดังนี้

ตารางที่ ๑๓ พื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกลำไย รายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสม(ไร่)				
	เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	พื้นที่ เขตป่าไม้
จุน	๑๙,๗๔๖	๒๗,๔๓๔		๑๔๕,๓๔๕	๑๒๒,๙๘๘.๗๘
เชียงคำ	๑๘,๗๗๑	๖๘,๖๓๐	๕๓	๑๔๙,๙๕๔	๒๓๘,๓๕๘.๐๔
เชียงม่วน	๕,๒๙๑	๓๐,๐๘๒		๔๕,๕๐๕	๓๒๐,๑๒๖.๕๔
ดอกคำใต้	๒๓,๖๐๒	๑๐,๗๗๒		๒๐๐,๖๘๒	๑๘๑,๓๗๖.๓๙
ปง	๘,๗๘๘	๕๐,๐๓๕		๕๕,๒๕๒	๗๒๔,๒๖๘.๔๓
ภูกามยาว	๕๒๙	๕,๖๙๙		๕๗,๔๓๒	๔๙,๕๗๓.๗๙
ภูซาง	๒๖,๔๕๔	๑๔,๓๔๙		๖๐,๔๒๓	๘๐,๔๕๑.๐๒
เมือง	๑๓,๘๑๖	๙๔,๔๔๕	๒,๑๘๐	๒๓๔,๘๒๗	๒๑๔,๐๘๑.๘๒
แม่ใจ	๑๔	๒๓,๓๒๒		๗๕,๐๐๙	๖๐,๑๘๒.๘๓
รวมพื้นที่(ไร่)	๑๑๗,๐๑๑	๓๒๔,๗๖๘	๒,๒๓๓	๑,๐๒๔,๔๒๙	๑,๙๙๑,๔๐๗.๖๔

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

แผนที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกลำไย จังหวัดพะเยา

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑) แหล่งน้ำชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานในจังหวัดพะเยา รวม ๔๘๗ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๖๖๕,๘๔๓ ไร่ ฤดูแล้ง ๘๓,๑๓๐ ไร่ ปริมาณน้ำที่เก็บกักได้ ๑๗๕.๓๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้แหล่งน้ำชลประทานแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ : มีพื้นที่บางส่วนของ ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ จ.พะเยา ๑๔,๓๒๖ ไร่ ได้รับน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่ลาว ต.ดงมะดะ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย
- ๒) โครงการชลประทานขนาดกลาง : ในพื้นที่จังหวัดพะเยามี ๓ โครงการ
 - โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ปืมตามพระราชดำริ อำเภอแม่ใจ มีปริมาณความจุ ๕๐.๓๒ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๔๕,๖๕๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ๑๐,๐๐๐ ไร่
 - โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ต้าตามพระราชดำริ อำเภอเมืองพะเยา มีปริมาณความจุ ๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๔๒,๒๑๓ ไร่ และฤดูแล้ง ๑๐,๐๐๐ ไร่
 - โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ใจ อำเภอแม่ใจ มีความจุ ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๒,๕๐๐ ไร่ ฤดูแล้ง ๗๐๐ ไร่
- ๓) โครงการชลประทานขนาดเล็ก : เช่น ฝาย อ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ ตลอดจนโครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองตามธรรมชาติ รวม ๔๘๔ แห่ง มีความจุ ๘๕.๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝน ๕๗๕,๔๘๐ ไร่ และฤดูแล้ง ๖๒,๔๓๐ ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานพะเยา ในจังหวัดพะเยา

รายการ	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
พื้นที่ชลประทาน	๙๐,๓๖๓ ไร่	๙๐,๓๖๓ ไร่	๙๐,๓๖๓ ไร่
พื้นที่รับประโยชน์	๖๔๑,๒๙๓ ไร่	๖๕๑,๒๙๓ ไร่	๖๖๑,๐๙๓ ไร่
ปริมาณน้ำเก็บกัก	๑๕๙.๑๑๑ ล้าน ลบ.ม.	๑๖๒.๔๑๑ ล้าน ลบ.ม.	๑๗๒.๘๙๓ ล้าน ลบ.ม.

ที่มา : โครงการชลประทานพะเยา มิถุนายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการชลประทานพะเยา ในจังหวัดพะเยา รายอำเภอปี ๒๕๖๔

อำเภอ	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)
เมืองพะเยา	๑๑๐,๕๘๗	๔๗.๖๕๘
แม่ใจ	๙๑,๔๑๒	๗๔.๖๓๑
จุน	๙๒,๙๖๕	๑๕.๑๑๔
ดอกคำใต้	๙๘,๕๙๔	๘.๓๑๘
ปง	๕๒,๐๕๐	๖.๒๐๙
เชียงคำ	๙๗,๒๔๐	๖.๗๐๒
เชียงม่วน	๓๗,๘๒๐	๖.๖๒๐
ภูซาง	๓๙,๓๐๐	๖.๑๓๙
ภูพานยาว	๔๕,๘๗๖	๓.๙๒๙
รวม	๖๖๕,๘๔๓	๑๗๕.๓๒๐

ที่มา : โครงการชลประทานพะเยา มิถุนายน ๒๕๖๘

จะเห็นได้ว่าพื้นที่รับประโยชน์ เมื่อเทียบกับพื้นที่การเกษตรของจังหวัดพะเยา มีเพียงร้อยละ ๔๓ เท่านั้น ดังนั้น จึงต้องพัฒนาแหล่งน้ำและระบบระบายน้ำเพิ่มเติมให้แก่เกษตรกร เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในระยะยาวต่อไป

๒) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานที่ดำเนินการขุดโดยกรมพัฒนาที่ดิน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๖๘ มีทั้งหมด ๘,๔๘๙ บ่อ และเป้าหมายที่จะดำเนินการขุดปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๒๘๐ บ่อ ดังนั้น จังหวัดพะเยาจะมีแหล่งน้ำใน ไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน ๘,๑๓๓ บ่อ ในปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๖ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน แยกรายอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๖๘

อำเภอ	ปีงบประมาณ จำนวน(บ่อ)											
	๔๙-๕๙	๖๐	๖๑	๖๒	๖๓	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗	๖๘	๖๙	รวม
เมืองพะเยา	๓๔๙	๓๐	๖๖	๘๕	๑๔๓	๑๕๕	๑๑๓	๗๓	๔๔	๔๔	๑๔	๑,๑๔๖
แม่ใจ	๑๘๗	๒๐	๖๒	๑๐๕	๕๓	๓๙	๕๔	๓๗	๒๑	๘	๙	๖๐๘
จุน	๓๔๑	๓๐	๘๗	๖๒	๑๗๗	๑๖๘	๒๔๓	๑๓๓	๕๗	๙๔	๔๕	๑,๕๐๐
ดอกคำใต้	๓๙๘	๕๐	๓๙	๓๓	๔๔	๑๑๐	๖๘	๖๓	๖๕	๔๕	๑๖	๑,๑๑๐
ปง	๔๔๐	๔๐	๓๑	๓๐	๔๗	๕๐	๔๐	๓๑	๔๐	๕๐	๓๒	๘๓๑
เชียงคำ	๔๒๑	๖๐	๑๕๑	๖๙	๔๖	๔๔	๙๑	๓๑	๔๐	๕๔	๑๑	๑,๐๖๕
เชียงม่วน	๕๑๗	๓๘๐	๒๕	๒๔	๗๖	๓๖	๗๓	๓๐	๔๑	๓๓	๘	๑,๓๓๓
ภูซาง	๒๔๓	๒๐	๘	๑๙	๓๓	๑๕	๕๐	๒๖	๔	๓	๑๐	๔๖๐
ภูกามยาว	๒๕๔	๒๐	๓๑	๓๘	๘๒	๖๒	๗๔	๓๔	๑๒	๒๗	๒๐	๖๙๖
รวม	๓,๕๕๐	๖๕๐	๕๐๐	๔๖๕	๗๐๑	๖๗๙	๘๐๖	๕๕๘	๓๒๔	๓๕๘	๑๖๕	๘,๖๕๖

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

๑) แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

จังหวัดพะเยา มีแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยลักษณะงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น คลองส่งน้ำ ขุดลอกคลอง ปรับปรุงซ่อมแซม รวมทั้งหมด จำนวน ๑๑๕ แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้ ๗,๐๖๒,๗๖๐ ดังนี้

ตารางที่ ๑๗ แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ แยกรายอำเภอ

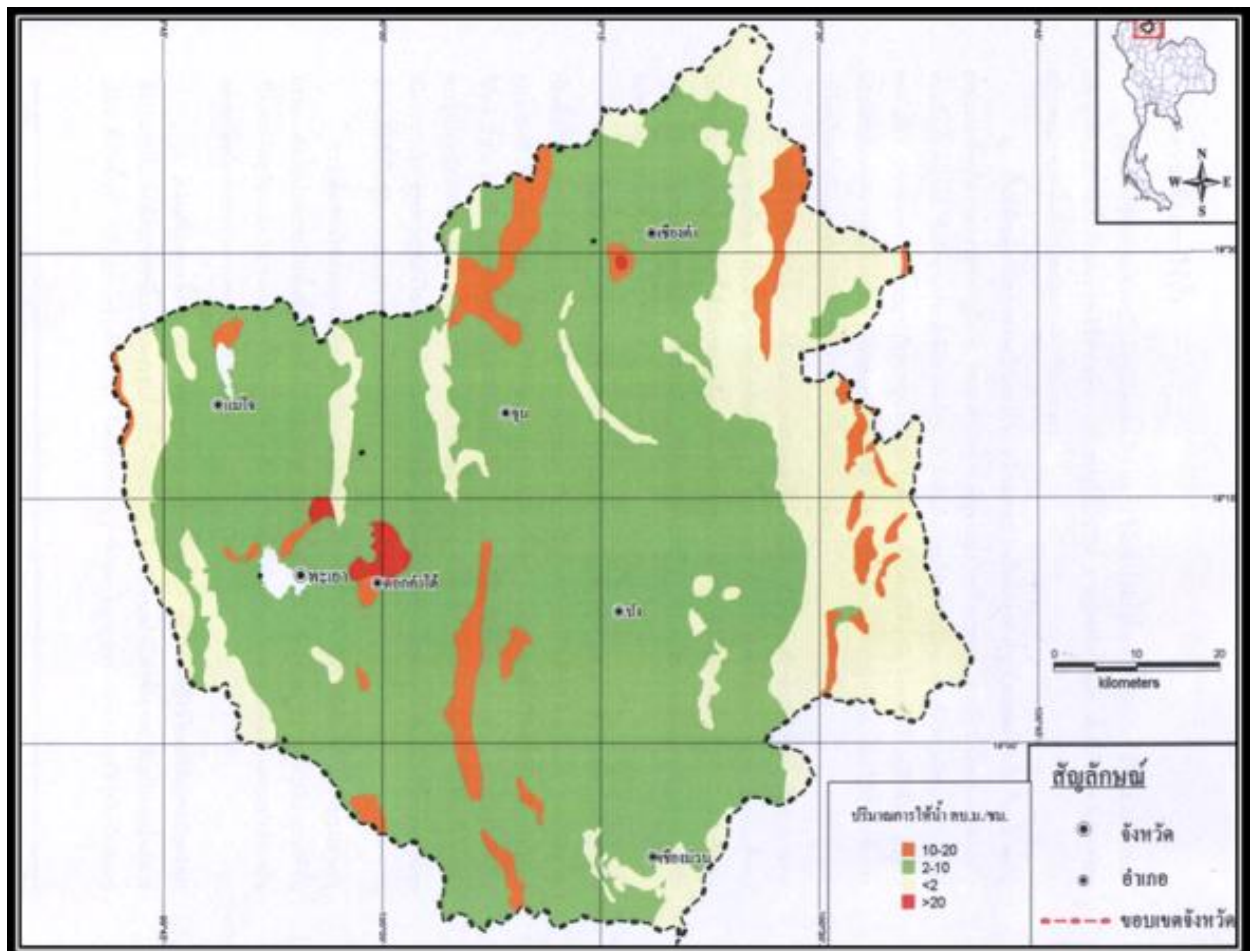
ที่	อำเภอ	จำนวนแห่ง	ความจุ (ลบ.ม.)	ผลประโยชน์/ไร่
๑	ภูซาง	๓	๓๐,๔๐๐	๖๘๐
๒	จุน	๑๗	๑,๐๐๗,๕๓๓	๔๑,๘๙๐
๓	เชียงคำ	๑๕	๔๓๖,๔๖๑	๗,๔๑๕
๔	เชียงม่วน	๙	๓๙๖,๕๔๐	๑,๓๓๒
๕	ดอกคำใต้	๑๐	๘๖๗,๐๘๒	๙,๓๘๐
๖	ปง	๑๗	๑,๘๐๔,๐๔๐	๗,๓๓๐
๗	เมือง	๓๑	๑,๖๕๖,๒๗๔	๒๑,๑๘๖
๘	แม่ใจ	๑๓	๘๖๔,๔๓๐	๖,๖๖๙
รวม		๑๑๕	๗,๐๖๒,๗๖๐	๙๕,๘๘๒

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒) แหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำใต้ดินของจังหวัดพะเยา แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- ๑) สภาพน้ำใต้ดินให้ปริมาณน้ำปานกลาง (๑๐๐-๒๐๐ แกลลอน/นาที่)
มีคุณภาพต่ำ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงคำ จุน เชียงม่วน และปง
- ๒) สภาพน้ำใต้ดินให้ปริมาณน้อย (๑๐-๑๐๐ แกลลอน/นาที่)
มีคุณภาพน้ำต่ำครอบคลุมพื้นที่อำเภอปง เชียงคำ ดอกคำใต้ และอำเภอเมืองพะเยา
- ๓) สภาพน้ำใต้ดินที่มีปริมาณน้อย (๑๐/๑๐๐ แกลลอน/นาที่)
มีคุณภาพน้ำต่ำ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงม่วน ปง จุน และอำเภอเมืองพะเยา

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดพะเยา ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ลำไย ลิ้นจี่ กระเทียมหัว หอมแดง และมันสำปะหลัง โดยพืชที่ปลูกมากที่สุด คือ ข้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๓๙,๗๗๘ ไร่ รองลงมา คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๕๑,๗๐๗ ไร่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูก ๑๒๓,๗๓๗ ไร่ และ ลำไย มีพื้นที่ปลูก ๙๓,๒๐๕ ไร่ ตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๘ แสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗

ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต ที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม/ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ตัน)
ข้าวนาปี	๖๐๕,๐๖๑	๕๔๒,๑๙๕	๔๙๐	๒๖๖,๑๕๓
ข้าวนาปรัง	๓๔,๗๑๗	๓๔,๕๕๒	๕๙๘	๒๐,๖๔๘
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูฝน)	๑๓๑,๑๙๗	๑๓๐,๘๒๘	๗๑๐	๙๒,๙๑๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูแล้ง)	๒๐,๕๑๐	๒๐,๔๕๓	๗๔๙	๑๕,๓๑๕
ยางพารา	๑๒๓,๗๓๗	๑๐๙,๕๐๔	๒๑๐	๒๓,๒๖๒
ลำไย	๙๓,๒๐๕	๙๒,๖๘๔	๓๖๗	๓๓,๙๙๔
มันสำปะหลัง	๒๖,๙๕๑	๒๕,๒๙๙	๒,๗๘๐	๗๐,๓๔๐
ลิ้นจี่	๑๑,๐๗๕	๑๑,๐๔๔	๒๐	๒๒๓
หอมแดง	๘,๖๒๗	๘,๖๒๗	๑,๒๒๓	๑๐,๕๔๗
กระเทียมหัว	๓,๗๘๗	๓,๗๘๗	๗๗๔	๒,๙๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ, ธันวาคม ๒๕๖๗

: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดพะเยา

สถานการณ์การผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดพะเยาวิเคราะห์
แยกตามประเภทของชนิดพืช ดังนี้

๑) ข้าว

การผลิตข้าวของเกษตรกรจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๗ ข้าวนาปี มีพื้นที่
เพาะปลูก ๖๐๕,๐๖๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๕๔๒,๑๕๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๖๖,๑๕๓ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๔๘๑ กก.
และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๗มีพื้นที่เพาะปลูก ๓๔,๗๑๗ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๖๒,๐๑๒ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๐,๖๔๘ ตัน
ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๕๔๘ กก./ไร่

ส่วนใหญ่จะทำการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อจำหน่าย ส่วนข้าวเหนียว
ผลิตเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน และนำออกจำหน่ายหากเหลือจากการบริโภค(ส่วนใหญ่เป็นข้าวนาปี)
นอกจากนั้นยังมีการปลูกข้าวไรในบริเวณเชิงเขาอีกเล็กน้อย

แหล่งเพาะปลูก จังหวัดพะเยามีพื้นที่การปลูกข้าวกระจายในทุก
อำเภอ พื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอดอกคำใต้ จุน เมืองพะเยา เชียงคำ และแม่ใจ

พันธุ์ที่ใช้ปลูก พันธุ์ข้าวเจ้าที่ปลูก ได้แก่ ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ กข.
๑๕ พันธุ์ข้าวเหนียวที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์กข. ๖ ข้าวไร่ใช้พันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ข้าวนาปรังใช้พันธุ์สันป่าตอง ๑ และ
กข.๑๐ เกษตรกรส่วนใหญ่ นิยมใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย
และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา

ช่วงการปลูกข้าวนาปี อยู่ในช่วงระหว่างวันที่ ๑ พฤษภาคม ถึงวันที่
๓๑ ตุลาคมของปี ข้าวนาปรัง อยู่ในช่วงระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึง วันที่ ๓๐ เมษายน ปีถัดไป

ลักษณะการปลูกส่วนใหญ่เป็นนาดำ และทำนาแบบหว่านขึ้นอยู่กับ
สภาพพื้นที่และแหล่งน้ำ การใช้น้ำส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนและพื้นที่นาบางส่วนอยู่ในเขตชลประทาน

การดูแลรักษา เกษตรกรมีการปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการ
แต่ยังประสบปัญหาโรคไหม้ และโรคยอดฝักดาบ เนื่องจาก ข้าวหอมมะลิไม่ต้านทานต่อโรคไหม้

การเก็บเกี่ยวข้าวนาปีส่วนใหญ่ที่ปลูก ได้แก่ พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕
พันธุ์ กข.๑๕ และพันธุ์ กข.๖ มีอายุการเก็บเกี่ยวที่ใกล้เคียงกัน คือ ช่วงตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน จนถึงต้น
เดือนธันวาคมการเก็บเกี่ยวในปัจจุบัน ใช้รถเกี่ยวหวด เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

การตลาด เกษตรกรส่วนใหญ่จะนิยมนำข้าวเปลือกมาจำหน่ายให้กับ
โรงสี และราคาข้าวของจังหวัดพะเยาจะอยู่ที่สภาวะของตลาด ณ ขณะนั้น ๆ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
๒. ปัญหาโรคไหม้ข้าวและโรคยอดฝักดาบ
๓. ปัญหาการเก็บเกี่ยวข้าวเมื่อข้าวแก่เกินไป ทำให้ได้เปอร์เซ็นต์ตันข้าวน้อย
๔. ปัญหาการนำข้าวปทุมธานี ๑ เข้ามาปลอมปนข้าวหอมมะลิของจังหวัด
พะเยา
๕. ปัญหาคุณภาพข้าวไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากการไม่ให้ความสำคัญกับวิทยาการ
หลังการเก็บเกี่ยว
๖. ขาดการรวมตัวอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างโรงสีสหกรณ์และพ่อค้าเอกชน

๗. เห็นควรให้องค์ความรู้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

๘. ควรให้เป็นไปตามกลไกของตลาด

๙. สนับสนุนโรงสีและผู้ผลิตที่ใช้วัตถุดิบข้าว ผลิตอาหารข้าว หรือผลิตภัณฑ์ข้าว
อื่นๆ ในด้านราคาและให้ความเป็นธรรมแก่เกษตรกร

ตารางที่ ๑๙ แสดงภาวะการผลิตข้าวนาปี ๒๕๖๕/๖๖ และ ๒๕๖๖/๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗
เมืองพะเยา	๑๑,๘๒๐	๑๑,๖๐๗	๙๖,๔๕๐	๙๒,๙๒๕	๙๖,๓๖๖	๘๗,๕๙๓	๔๗๕	๔๙๕	๔๕,๗๗๔	๔๓,๓๕๙
จุน	๘,๕๓๒	๘,๔๘๔	๑๑๒,๗๐๓	๑๑๑,๕๕๘	๑๑๒,๕๓๕	๑๐๖,๖๙๙	๔๕๐	๔๘๙	๕๐,๖๔๑	๕๒,๑๗๖
เชียงคำ	๘,๙๕๙	๘,๘๓๔	๘๑,๕๓๐	๗๙,๙๐๖	๘๑,๐๖๗	๖๓,๘๘๖	๕๒๐	๔๗๙	๔๒,๑๕๕	๓๐,๖๐๑
เชียงม่วน	๓,๒๑๓	๒,๙๓๒	๑๗,๔๖๕	๑๕,๕๑๑	๑๗,๔๖๕	๑๕,๓๕๙	๕๕๒	๔๙๓	๙,๖๔๑	๗,๕๗๒
ดอกคำใต้	๑๓,๓๔๔	๑๓,๑๒๑	๑๕๑,๑๓๑	๑๔๙,๖๐๕	๑๕๐,๓๗๖	๑๒๓,๔๕๐	๔๘๕	๔๙๐	๗๒,๙๓๒	๖๐,๔๙๑
ปง	๖,๗๕๔	๖,๕๕๘	๔๖,๐๐๐	๔๐,๔๐๗	๔๕,๙๐๐	๔๐,๐๑๓	๔๙๐	๕๒๖	๒๒,๔๙๑	๒๑,๐๔๗
แม่ใจ	๔,๙๕๒	๔,๘๗๓	๕๒,๕๘๖	๕๑,๔๐๗	๕๒,๕๘๖	๕๑,๒๐๘	๔๕๕	๔๗๒	๒๓,๙๒๗	๒๔,๑๗๐
ภูซาง	๓,๘๔๙	๓,๖๓๘	๒๓,๘๔๐	๒๑,๙๕๘	๒๓,๘๔๐	๒๑,๕๘๖	๔๕๓	๔๗๔	๑๐,๘๐๐	๑๐,๒๓๒
ภูพานยาว	๔,๐๕๑	๔,๐๒๔	๔๒,๕๕๘	๔๑,๗๘๔	๔๒,๕๕๘	๓๒,๔๐๒	๕๐๐	๕๐๒	๒๑,๒๗๙	๑๖,๒๖๖
รวม	๖๓,๖๙๕	๖๒,๓๑๙	๖๒๔,๒๖๓	๖๐๕,๐๖๑	๖๒๒,๖๙๓	๕๕๒,๑๙๕	๔๘๑	๔๙๐	๒๙๙,๖๔๐	๒๖๖,๑๕๓

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ, สิงหาคม ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๐ แสดงภาวะการผลิตข้าวนาปรัง เปรียบเทียบปีการผลิตปี ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗
เมืองพะเยา	๓๗๗	๕๐	๔,๓๙๕	๑,๘๕๑	๔,๓๙๕	๑,๘๕๑	๖๔๕	๖๔๕	๒,๘๓๕	๑,๑๙๙
จุน	๓๘๗	๕๖๖	๑๓,๖๕๐	๘,๑๔๘	๑๓,๖๕๐	๘,๑๔๘	๖๘๔	๖๖๐	๙,๓๓๐	๕,๓๗๘
เชียงคำ	๒๕๔	๑๐๗	๙,๘๖๖	๖,๔๙๗	๙,๘๐๔	๖,๔๙๗	๖๒๕	๖๐๑	๖,๑๒๘	๓,๙๐๕
เชียงม่วน	๒๕	๕	๑๒๐	๒๕	๑๒๐	๒๕	๗๓๓	๖๘๐	๘๘	๑๗
ดอกคำใต้	๑,๒๒๓	๕๐๖	๑๒,๑๘๑	๕,๗๕๔	๑๒,๑๒๘	๕,๗๕๔	๕๑๐	๔๙๕	๖,๑๘๕	๒,๘๔๘
ปง	๓๖๐	๒๓๘	๒,๐๗๖	๑,๑๕๙	๒,๐๗๖	๑,๑๕๙	๖๑๐	๖๐๕	๑,๒๖๖	๗๐๑
แม่ใจ	๑,๓๖๒	๔๗๕	๑๐,๒๐๕	๘,๐๕๕	๑๐,๒๐๕	๗,๘๙๐	๖๑๕	๕๙๑	๖,๒๗๖	๔,๖๖๓
ภูซาง	๑	๓	๑๐	๒๕	๑๐	๒๕	๖๐๐	๕๖๐	๖	๑๔
ภูพานยาว	๑,๑๓๕	๒๒	๙,๖๕๒	๓,๒๐๓	๙,๖๓๔	๓,๒๐๓	๖๔๐	๖๑๖	๖,๑๖๖	๑,๙๗๓
รวม	๔,๙๐๔	๑,๙๔๖	๖๒,๑๐๕	๓๔,๗๑๗	๖๒,๐๑๒	๓๔,๕๕๒	๖๑๗	๕๙๘	๓๘,๒๘๐	๒๐,๖๔๘

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ, สิงหาคม ๒๕๖๗

๒) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

การผลิต การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๖/๖๗ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูฝน พื้นที่เพาะปลูก ๑๓๑,๑๙๗ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๓๐,๘๒๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๙๒,๙๑๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๗๑๐ กก./ไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูแล้ง พื้นที่เพาะปลูก ๒๐,๕๑๐ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๐,๔๕๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๕,๓๑๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๗๔๙ ก.ก./ไร่

แหล่งเพาะปลูก พื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอเชียงคำ ปงดอกคำใต้ เชียงม่วน และเมืองพะเยา

พันธุ์ที่ใช้ปลูก มี ๒ กลุ่มพันธุ์

- พันธุ์ลูกผสม คือ พันธุ์ที่เกษตรกรไม่สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ปลูกในปีต่อไป

- พันธุ์ผสมเปิด คือ พันธุ์ที่เกษตรกรปลูกแล้ว สามารถเก็บเมล็ดไว้ใช้ทำพันธุ์ปลูกได้ในปีต่อไป เช่น พันธุ์สุวรรณ ๑ พันธุ์สุวรรณ ๒ พันธุ์สุวรรณ ๓ พันธุ์สุวรรณ ๔ พันธุ์สุวรรณ ๕ และพันธุ์นครสวรรค์ ๑ พันธุ์นครสวรรค์ ๒

ฤดูกาลเพาะปลูก โดยมีช่วงระยะเวลาการปลูก(ฤดูการผลิต) จะแบ่งออกเป็น ๒ รุ่น คือ รุ่นที่ ๑ (ฤดูฝน) เริ่มเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีเดียวกัน และปลูกวันที่ ๑ สิงหาคม ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคมของปีเดียวกัน และรุ่นที่ ๒ (ฤดูแล้ง) เริ่มเพาะปลูกตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ของปีถัดไป

ลักษณะการปลูก มี ๒ วิธี ดังนี้

- การใช้เครื่องปลูก เลือกรูงานหยอดให้เหมาะกับขนาดของเมล็ดพันธุ์ ซึ่งจะระบุไว้ที่ถุง โดยทั่วไปจะใช้ระยะห่างระหว่างแถว ๗๕ ซม. ระยะระหว่างหลุมประมาณ ๒๐-๒๕ ซม.

- การใช้คนปลูกจะใช้เชือกในการกำหนดระยะในระยะห่างระหว่างร่องประมาณ ๗๐ ซม. แล้วใช้จอบขุดหยอดเมล็ด ๑ - ๒ เมล็ดแล้วกลบ

การตลาด

- พ่อค้าท้องถิ่นที่มีเครื่องสีจะทำการรับซื้อผลผลิตโดยนำเครื่องสีไปบริการถึงไร่ แล้วหักค่าสีและค่าขนส่งจากไร่ข้าวโพดถึงโกดัง

- เกษตรกรนำผลผลิตไปขายเองที่ร้านรับซื้อผลผลิตพืชไร่ภายในจังหวัด

- เกษตรกรขายผลผลิตให้พ่อค้าคนกลาง หรือพ่อค้าท้องถิ่นที่อยู่แหล่งผลิต โดยจะเก็บไว้ในระยะสั้น เมื่อรวบรวมได้ปริมาณมากพอสมควรแล้วจะส่งต่อไปยังผู้รวบรวมท้องถิ่นรายใหญ่ต่อไป

- จำหน่ายให้สหกรณ์การเกษตร โดยสมาชิกสหกรณ์จะนำผลผลิตไปจำหน่าย ให้โซโลของสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. ต้นทุนการผลิตสูง
๒. ความชื้นสูง ในช่วงเก็บเกี่ยวราคาถูก
๓. พัฒนาระบบการผลิตเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต และยืดอายุการเก็บรักษา
๔. ควรให้เป็นไปตามกลไกของตลาด
๕. ให้บริษัทผู้ผลิต และใช้วัตถุดิบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในการผลิตอาหารสัตว์หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ สนับสนุนด้านราคาและให้ความเป็นธรรมเกษตรกร

ตารางที่ ๒๑ แสดงภาวะการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูฝน เปรียบเทียบปีการผลิตปี ๒๕๖๕/๖๖ และ ๒๕๖๖/๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗
เมืองพะเยา	๙๔๙	๙๕๖	๑๕,๕๘๙	๑๔,๕๐๐	๑๕,๕๗๑	๑๔,๕๐๐	๖๕๔	๖๕๓	๑๐,๑๘๓	๙,๔๖๙
จุน	๒๐๔	๒๐๔	๒,๑๒๗	๒,๑๒๗	๒,๑๒๗	๒,๑๒๗	๘๐๑	๗๔๗	๑,๗๐๔	๑,๕๘๙
เชียงคำ	๖๒๖	๖๙๘	๙,๕๐๐	๘,๕๐๐	๙,๔๘๗	๘,๔๓๗	๗๔๔	๗๓๘	๗,๐๕๘	๖,๒๒๗
เชียงม่วน	๑,๗๕๐	๑,๗๑๖	๒๑,๑๐๐	๒๐,๔๖๗	๒๑,๐๗๖	๒๐,๔๒๖	๗๒๘	๗๒๕	๑๕,๓๔๓	๑๔,๘๐๙
ดอกคำใต้	๒,๔๔๕	๒,๓๗๒	๓๑,๖๕๒	๓๑,๖๕๐	๓๑,๖๒๐	๓๑,๕๓๕	๗๑๒	๗๐๗	๒๒,๕๑๓	๒๒,๒๕๕
ปง	๓,๗๗๓	๓,๗๔๑	๕๐,๖๐๖	๕๐,๕๐๐	๕๐,๕๐๖	๕๐,๓๕๐	๗๑๓	๗๑๗	๓๖,๐๑๑	๓๖,๑๐๑
แม่ใจ	๒๖	๓๐	๑๔๘	๒๐๖	๑๔๘	๒๐๖	๖๗๖	๖๗๐	๑๐๐	๑๓๘
ภูซาง	๒๔๗	๒๐๖	๑,๗๓๕	๑,๖๔๒	๑,๗๓๖	๑,๖๔๒	๗๐๑	๗๐๕	๑,๒๑๖	๑,๑๕๘
ภูพานยาว	๑๕๒	๒๐๐	๑,๑๐๐	๑,๖๐๕	๑,๑๐๐	๑,๖๐๕	๗๓๔	๗๐๐	๘๐๗	๑,๑๒๔
รวม	๑๐,๑๐๒	๑๐,๑๒๓	๑๓๓,๕๕๗	๑๓๑,๑๓๗	๑๓๓,๓๗๐	๑๓๐,๘๒๘	๗๑๒	๗๑๐	๙๔,๙๓๕	๙๒,๙๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ ธันวาคม ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๒ แสดงภาวะการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูแล้ง เปรียบเทียบปีการผลิตปี ๒๕๖๕/๖๖ และ ๒๕๖๖/๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗	๖๕/๖๖	๖๖/๖๗
เมืองพะเยา	๗	-	๘๒	๙๕๓	๘๒	๙๕๓	๗๖๖	๗๔๙	๕๙	๗๑๐
จุน	๑๐	๓	๔๖๕	๔๙๕	๔๖๕	๔๙๕	๘๐๔	๘๐๐	๓๗๔	๓๙๖
เชียงคำ	๕๖๓	๒๕๐	๒,๕๒๒	๒,๕๙๓	๒,๕๒๒	๒,๕๙๓	๗๖๘	๗๕๐	๑,๙๓๗	๑,๙๔๕
เชียงม่วน	๓๓๖	๒๐๔	๖,๓๑๐	๖,๔๕๐	๖,๓๑๐	๖,๔๓๐	๗๙๔	๗๙๐	๕,๐๑๐	๕,๐๘๐
ดอกคำใต้	๒๓	๔	๒๓๐	๑๘๕	๒๓๐	๑๘๕	๗๑๗	๗๑๔	๑๖๕	๑๓๒
ปง	๑,๖๕๔	๑,๒๙๓	๙,๐๐๐	๙,๕๕๐	๘,๙๖๖	๙,๕๓๐	๗๔๗	๗๒๐	๖,๖๙๘	๖,๘๖๒
แม่ใจ	๓	๒	๑๘	-	๑๘	-	๗๗๘	-	๑๔	-
ภูซาง	๑๗๓	๑๓๐	๔๔๙	๒๘๔	๔๔๙	๒๖๗	๗๓๓	๗๑๒	๓๒๙	๑๙๐
ภูพานยาว	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒,๗๗๐	๑,๘๘๖	๑๙,๐๗๖	๒๐,๕๑๐	๑๙,๐๔๒	๒๐,๔๕๓	๗๖๖	๗๔๙	๑๔,๕๘๖	๑๕,๓๑๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ ธันวาคม ๒๕๖๗

๓) ลำไย

การผลิต การผลิตลำไยจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๗ มีพื้นที่เพาะปลูก ๙๓,๒๐๕ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๙๒,๖๘๔ ไร่ ผลผลิตรวม ๓๓,๙๙๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๓๖๗ กก. ผลผลิตลำไยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศ หากปีใดมีสภาพภูมิอากาศที่หนาวเย็นเหมาะสมแก่การติดดอก และช่วงระยะเวลาที่เริ่มติดผล หากไม่มีลมพายุ ทำให้ผลร่วงก็จะมีผลผลิตในปีนั้นมา

แหล่งเพาะปลูก จังหวัดพะเยามีแหล่งปลูกใหญ่อยู่อำเภอเชียงคำ ดอกคำใต้ จุน เชียงม่วน และภูซาง

พันธุ์ที่ปลูก เป็นพันธุ์ดอกหรืออีดอร้อยละ ๙๗ พันธุ์อื่นๆ (พันธุ์แก้ว สีชมพู และเปี้ยวเขียว) ร้อยละ ๓

ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ช่วงระยะที่ผลผลิตออกมาก (๑ ส.ค.- ๒๐ ส.ค.) ร้อยละ ๖๐ ของผลผลิต

การตลาด มี ๒ ลักษณะ คือ ผ่านสถาบันเกษตรกรและผ่านทางพ่อค้าคนกลาง โดยลำไยที่ออกสู่ตลาดสถาบันเกษตรกรจะเป็นลำไยสด (ร่วง) เพื่อนำไปแปรรูปและลำไยสดซ่อ (คัดคุณภาพ) ส่วนลำไยที่ผ่านช่องทางพ่อค้าคนกลางจะเป็นลำไย (ร่วง) เพื่อนำไปแปรรูปเป็นลำไยอบแห้งทั้งเปลือกต่อไป

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. ผลผลิตขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสภาพภูมิอากาศ
๒. เนื่องจากช่องทางกระจายผลผลิตลำไยของจังหวัดพะเยา ร้อยละ ๘๐ เป็นการเข้าสู่กระบวนการแปรรูป ซึ่งจังหวัดพะเยามีโรงอบลำไยของสหกรณ์ จำนวน ๘ แห่ง กำลังการผลิตรวม ๑๒๐ ตัน/วัน และโรงอบเอกชน (บริษัท เจ.เค.ชนาธาร จำกัด) กำลังการผลิต ๕๒๗ ตัน/วัน รวมกำลังผลิตในพื้นที่ ๖๔๗ ตัน/วัน ซึ่งไม่เพียงพอกับผลผลิตที่เข้าสู่โรงอบในแต่ละวันประมาณ ๘๐๐-๑,๐๐๐ ตัน/วัน โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตออกมาก ทำให้พ่อค้ากดราคารับซื้อ

๓. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเน้นประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปโดยการเพิ่มกำลังการผลิตของโรงอบลำไย

๕. เพิ่มสัดส่วนการผลิตลำไยนอกฤดูเพื่อกระจายความเสี่ยงจากปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำในฤดูการผลิต

๖. ส่งเสริมตลาดภายในประเทศ โดยรณรงค์การบริโภคลำไยสดในประเทศเชื่อมโยงตลาดกับผู้ประกอบการผลิตและแปรรูปผลไม้กระป๋อง

๗. ผลักดันการส่งออก โดยการจัดเวทีซื้อขายผลผลิตล่วงหน้ากับผู้ส่งออก (เจรจาธุรกิจ)

ตารางที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกและผลผลิตลำไยเปรียบเทียบปี ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗
เมืองพะเยา	๗๕๔	๗๕๔	๖,๕๒๕	๖,๕๒๕	๖,๕๑๘	๖,๕๒๕	๓๘๕	๓๖๓	๒,๕๐๙	๒,๓๖๙
จุน	๒,๒๐๖	๒,๑๗๘	๑๔,๖๖๓	๑๔,๓๐๖	๑๔,๕๒๕	๑๔,๒๘๙	๔๑๐	๓๔๓	๕,๙๕๕	๔,๙๐๑
เชียงคำ	๔,๒๖๘	๔,๐๖๘	๓๓,๘๔๔	๓๓,๒๘๒	๓๓,๘๔๔	๓๓,๒๘๒	๔๑๖	๓๘๗	๑๔,๐๗๙	๑๒,๘๘๐
เชียงม่วน	๑,๕๐๗	๑,๔๗๖	๘,๓๑๐	๘,๒๙๕	๗,๘๘๐	๗,๘๖๕	๕๑๐	๓๕๑	๔,๐๑๙	๒,๗๖๑
ดอกคำใต้	๒,๑๐๙	๒,๐๘๔	๑๓,๒๐๕	๑๓,๑๕๗	๑๓,๑๘๐	๑๓,๑๒๓	๔๑๕	๓๙๒	๕,๔๗๔	๕,๑๔๔
ปง	๘๕๕	๗๔๑	๖,๐๘๒	๕,๙๘๒	๖,๐๔๒	๕,๙๖๒	๓๖๐	๓๒๘	๒,๑๗๕	๑,๙๕๖
แม่ใจ	๓๕๙	๓๕๙	๒,๙๕๒	๒,๙๕๒	๒,๙๕๒	๒,๙๕๒	๓๓๔	๓๕๘	๙๘๖	๑,๐๕๗
ภูซาง	๘๘๙	๘๙๐	๕,๘๓๘	๕,๘๑๖	๕,๘๒๘	๕,๘๑๖	๓๖๕	๓๖๐	๒,๑๒๗	๒,๐๙๔
ภูพานยาว	๗๒๘	๗๒๘	๒,๘๙๒	๒,๘๙๐	๒,๘๗๒	๒,๘๗๐	๓๐๐	๒๙๐	๘๖๒	๘๓๒
รวม	๑๓,๔๖๙	๑๓,๒๗๘	๙๕,๓๑๑	๙๓,๒๐๕	๙๓,๖๕๑	๙๒,๖๘๔	๔๐๘	๓๖๗	๓๘,๑๘๖	๓๓,๙๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ ธันวาคม ๒๕๖๗

๔) ลิ้นจี่

การผลิต การผลิตลิ้นจี่ของจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๗ มีพื้นที่เพาะปลูก ๑๑,๐๗๕ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๑,๐๔๔ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๒๓ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๐ กก. ลิ้นจี่เป็นพืชที่มีความสำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดพะเยา โดยจะทำการปลูกกันมากที่อำเภอแม่ใจ เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสม

แหล่งเพาะปลูก มีพื้นที่ปลูกลิ้นจี่ส่วนใหญ่อยู่ใน ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่ใจ อำเภอปง อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอเชียงคำ

พันธุ์ที่ใช้ปลูก พันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูก ได้แก่ พันธุ์ฮงฮวย พันธุ์โอเอียะ พันธุ์จักรพรรดิ และพันธุ์กิมเจง

ช่วงระยะเวลาที่ผลผลิตออกสู่ตลาด จะอยู่ในช่วงปลายเดือน เมษายน-กลางเดือนมิถุนายน

การตลาด การซื้อขายลิ้นจี่จะมีพ่อค้าเข้ามารับซื้อผลผลิตถึงในสวน หรืออาจจะตั้งจุดรับซื้อขึ้นมาในบริเวณแหล่งผลิต ซึ่งส่วนมากจะเป็นการขายให้ตัวแทนผู้ส่งออกและโรงงานแปรรูปผลผลิตลิ้นจี่ส่วนใหญ่จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยจะคัดเกรดลิ้นจี่ออกเป็นเกรดสำหรับการส่งออก เกรดรองจำหน่ายในประเทศและเกรดรองจะลงจำหน่ายเข้าโรงงานทำลิ้นจี่กระป๋อง ในช่วงต้นฤดูที่ลิ้นจี่เริ่มออกสู่ตลาด พ่อค้าจะรับซื้อเพื่อส่งออกในราคาที่สูงมาก เนื่องจากตลาดส่งออกยังมีความต้องการสูง แต่ผลผลิตในตลาดยังไม่มีมากนัก และหลังจากนั้นราคาจะตกลงอย่างรวดเร็ว เมื่อลิ้นจี่จากแหล่งต่างๆ เริ่มเข้าสู่ตลาดมากขึ้น และเนื่องจากการที่ลิ้นจี่เป็นผลไม้ที่มีช่วงระยะเวลาการเก็บเกี่ยวสั้น เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วเก็บรักษาไว้ได้ไม่นานต้องรีบขายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการจัดการเรื่องลิ้นจี่ ทำให้มีความอ่อนไหวด้านราคาและความผันผวนสูง

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. การกระจุกตัวของผลผลิตลิ้นจี่ที่ออกสู่ตลาดในช่วงเดือน พฤษภาคม ผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันจำนวนมากในระยะเวลาสั้นๆ ทำให้ต้องเร่งระบายผลผลิตไปยังจังหวัดปลายทางในเวลาอันรวดเร็ว

๒. คุณภาพลิ้นจี่เสื่อมสภาพรวดเร็ว หลังจากเก็บเกี่ยว ภายในเวลา ๒ วัน ผิวกรอบ และสีคล้ำ ขาดเทคโนโลยีการผลิต การจัดการโรคแมลงที่ปลอดภัยและมีตกค้าง และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (สีผิวเปลือกผลไม้ดำหนิจากเชื้อรา หนอนเจาะข้อผล สารเคมีตกค้าง)

๓. มีผู้ประกอบการรับซื้อผลผลิต ซึ่งเป็นผู้ส่งออกน้อยราย ทำให้ขาดการแข่งขันด้านราคา

๔. เกษตรกรขาดจิตสำนึกในการรักษาคุณภาพผลผลิตเพื่อรักษาตลาดให้ยั่งยืน

๕. พัฒนาระบบการผลิตเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต และยืดอายุการเก็บรักษา

๖. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิตเพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางการค้า และขยายช่องทางการตลาดไปยังผู้ค้ารายใหม่ เช่น ห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปผลไม้

๗. ส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรทำลิ้นจี่เกรดพรีเมียมเพื่อยกระดับด้านการตลาด ลดการพึ่งพิงตลาดส่งออก โดยการณรงค์การบริโภคในประเทศ มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่มีกำลังซื้อสูง

๘. อบรมและพัฒนาทักษะการขาย และจัดหาแหล่งเงินทุน
สนับสนุนให้เกษตรกร เพื่อเตรียมดำเนินธุรกรรมทางการตลาดด้วยตนเอง

๙. สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรในการรักษาคุณภาพและมาตรฐาน
ผลผลิต เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภคและรักษาสตลาด

ตารางที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ปลูกและผลผลิตล้นจีเปรียบเทียบปี ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗
เมืองพะเยา	๑๓๖	๑๒๔	๓๐๕	๒๕๘	๓๐๕	๒๕๘	๓๐๕	๓๙	๙๓	๑๐
จุน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เชียงคำ	๔	๔	๒๓	๑๑	๑๒	-	๑๖๗	-	๒	-
เชียงม่วน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ดอกคำใต้	๓	๕	๔	๔	๔	๔	๒๕๐	-	๑	-
ปง	๑๖๔	๑๔๕	๑,๓๒๖	๑,๑๗๖	๑,๒๐๖	๑,๑๕๖	๑๕๐	๑๗	๑๘๑	๒๐
แม่ใจ	๑๕๗๙	๑๕๒๑	๙,๖๓๑	๙,๖๒๖	๙,๔๓๘	๙,๖๒๖	๔๕๕	๒๐	๔,๒๙๔	๑๙๓
ภูซาง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูพานยาว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑,๘๘๖	๑,๗๙๙	๑๑,๒๘๙	๑๑,๐๗๕	๑๐,๙๖๕	๑๑,๐๔๔	๔๑๗	๒๐	๔,๕๗๑	๒๒๓

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ ธันวาคม ๒๕๖๗

๕) ยางพารา

การผลิต พื้นที่ปลูก ๑๒๓,๗๓๗ ไร่ พื้นที่เปิดกรีด ๑๐๙,๕๐๔ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๓,๒๖๒ ตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๑๐ กิโลกรัม

แหล่งเพาะปลูก กระจายไปทุกอำเภอ พื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอเชียงคำ อำเภอภูซาง อำเภอปง อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอจุน

พันธุ์ที่ใช้ปลูก เกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดพะเยา ในการปลูก โดยส่วนมากใช้ชนิดยางพารา ๒ สายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ RRIM ๖๐๐ และ RRIT ๒๕๑

ลักษณะการปลูก ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกยางพาราทดแทนพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไยและลิ้นจี่บางส่วน เนื่องจากพื้นที่ปลูกดังกล่าวมักจะมีประสบปัญหาฝนทิ้งช่วง

การเก็บเกี่ยวผลผลิต เริ่มเปิดกรีดยางช่วงเดือนพฤษภาคม จนถึงเดือนมกราคมของปีถัดไป รวมประมาณ ๑๘๐ วัน ทั้งนี้เนื่องจากทางภาคเหนือมีปริมาณน้ำฝนน้อยจึงมีช่วงเปิดกรีดยางมากกว่าทางภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๑๒๐ วัน/ปี

การตลาด ส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตยางพาราในรูปยางก้อนถ้วย ส่วนน้อยที่เก็บผลผลิตในรูปของน้ำยางสด โดยกลุ่มนิติบุคคลที่รับผลผลิตน้ำยางจากเกษตรกรเจ้าของสวนมาแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน คือ สหกรณ์นิคมเชียงคำ จำกัด ตั้งอยู่ที่อำเภอภูซาง โดยจะมีการขนส่งออกขายนอกจังหวัด ทั้งนี้ จังหวัดพะเยาได้จัดตลาดประมูลยางพาราเพื่อเป็นการสร้างอำนาจต่อรองราคาให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตให้แก่ผู้ซื้อได้ในราคาที่สูงขึ้นและเป็นธรรม

ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกและผลผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๕

อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	อัตราส่วนร้อยละของพันธุ์ยางในพื้นที่	
						RRIM ๖๐๐	RRIT ๒๕๑
เมืองพะเยา	๑,๒๔๐	๑๑,๒๘๐	๑๐,๕๗๙	๒,๑๘๙,๘๕๓	๒๐๗	๙๒.๑๓	๗.๘๗
จุน	๙๑๒	๘,๙๒๐	๘,๒๗๘	๑,๘๗๐,๘๒๘	๒๒๖	๙๗.๐๘	๒.๙๒
เชียงคำ	๓,๐๙๔	๓๒,๘๓๗	๒๙,๑๓๔	๖,๓๕๑,๒๑๒	๒๑๘	๙๓.๗๖	๖.๒๔
เชียงม่วน	๔๓๕	๕,๑๑๕	๔,๔๖๖	๙๒๘,๙๒๘	๒๐๘	๙๗.๒๗	๒.๗๓
ดอกคำใต้	๓๓๘	๓,๓๕๓	๓,๐๑๗	๖๐๙,๔๓๔	๒๐๒	๙๘.๘๕	๑.๑๕
ปง	๓,๐๒๓	๓๐,๘๑๔	๒๔,๒๙๕	๔,๗๖๑,๘๒๐	๑๙๖	๙๗.๐๓	๒.๙๗
แม่ใจ	๔๐๕	๓,๖๐๒	๓,๔๐๑	๖๒๙,๑๘๕	๑๘๕	๘๓.๙๘	๑๖.๐๒
ภูซาง	๓,๓๔๙	๒๗,๐๓๘	๒๕,๖๑๙	๕,๗๖๔,๒๗๕	๒๒๕	๙๒.๓๓	๗.๖๗
ภูพานยาว	๑๐๖	๗๗๗	๗๑๕	๑๕๗,๓๐๐	๒๒๐	๙๘.๓๔	๑.๖๖
รวม	๑๒,๙๐๒	๑๒๓,๗๓๗	๑๐๙,๕๐๔	๒๓,๒๖๒,๘๓๕	๒๑๐	๙๔.๕๒	๕.๔๘

หมายเหตุ* มีความเสียหายที่เกิดจากเหตุอัคคีภัย เกษตรกรได้รับผลกระทบทั้งหมด จำนวน ๒๕ ราย พื้นที่ ๒๓๕ ไร่
ที่มา: การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๖

ตารางที่ ๒๖ แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราจังหวัดพะเยา

รายการ	จำนวนเงิน(บาท)
๑. ต้นทุนผันแปร	๖,๕๐๑.๘๐
๒. ต้นทุนคงที่	๔,๒๗๙.๖๙
๓. ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๐,๗๘๑.๔๙
๔. ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม(ยางก้อนถ้วยแห้ง ๑๐๐%)	๒๔.๕๐

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๖

๖) มันสำปะหลัง

การผลิต ปี ๒๕๖๗ มีพื้นที่เพาะปลูก ๒๖,๙๕๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๕,๒๙๙ ไร่ ผลผลิตรวม ๗๐,๓๔๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒,๗๘๐ กก.

แหล่งเพาะปลูก พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอบึงเซียงคำ ดอกคำใต้ ภูพานยาว และเมืองพะเยา

พันธุ์ที่ใช้ปลูก ได้แก่ พันธุ์ห้วยบง ๖๐ พันธุ์ระยอง ๖,๐๐๐ พันธุ์ ระยอง ๙ และพันธุ์ระยอง ๕

ลักษณะการปลูก ปลูกได้ตลอดปี แต่เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกช่วงต้นฤดูฝน(มี.ค.-พ.ค.) ถึงร้อยละ ๖๕ และปลูกในช่วงปลายฤดูฝนหรือในฤดูแล้ง (พ.ย.-ก.พ.) ร้อยละ ๒๐ ส่วนที่เหลือจะปลูกในช่วง มิ.ย. – ต.ค. การปลูกในช่วงต้นฤดูฝนให้ผลผลิตหัวสดสูงกว่าการปลูกในช่วงอื่นๆ แต่ถ้าเป็นดินทราย การปลูกในช่วงฤดูแล้งจะให้ผลผลิตหัวแห้งสูงสุด การเลือกฤดูปลูกขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ อาทิ ฝน ดิน และพันธุ์

การเก็บเกี่ยวผลผลิต มันสำปะหลังได้เปรียบพืชไร่ชนิดอื่น สามารถยืดหยุ่นอายุการเก็บเกี่ยวได้ตั้งแต่ ๘ เดือนขึ้นไป เก็บเกี่ยวตามความจำเป็น เช่น ราคา และแรงงาน ปกติจะเก็บเกี่ยว เมื่ออายุ ๑๑ - ๑๒ เดือน

การตลาด จำหน่ายให้กับพ่อค้าท้องถิ่น หรือ ขายให้พ่อค้ารายใหญ่

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. ปัญหาด้านภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตตกต่ำ เช่น สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยในช่วงเก็บเกี่ยวฝนตกชุก ทำให้ผลผลิตด้อยคุณภาพ

๒. ปัญหาเกิดโรคระบาดในพื้นที่เพาะปลูก เช่น โรคใบไหม้ โรคแคงเฟลย์แบ้ง และแมลงหริ่งขาว ส่งผลให้ผลผลิตตกต่ำ

๓. ปัญหาปัจจัยการผลิตมีราคาสูง เช่น ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช

๔. ค่าจ้างแรงงานสูง

๕. ด้านการผลิต โดยให้ความรู้ทางวิชาการ ตั้งแต่การเตรียมดิน เพาะปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว โดยแนะนำเทคนิคการผลิต การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้เครื่องมือในการผลิตการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีและมีคุณภาพดี

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกและผลผลิตมันสำปะหลัง เปรียบเทียบปี ๒๕๖๖ และ ๒๕๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗	ปี ๖๖	ปี ๖๗
เมืองพะเยา	๒๙๒	๑๕๕	๕,๖๗๒	๔,๓๖๙	๕,๖๑๘	๔,๑๖๕	๓,๑๖๔	๓,๑๓๔	๑๗,๗๗๕	๑๓,๐๕๓
จุน	๑๗	๗	๔๔๖	๓๘๐	๔๔๖	๓๘๐	๒,๒๓๕	๒,๓๑๖	๙๙๗	๘๘๐
เซียงคำ	๑๑๕	๖๓	๔,๘๑๘	๔,๒๐๐	๔,๗๘๐	๔,๑๙๔	๓,๑๒๑	๒,๙๙๖	๑๔,๙๑๘	๑๒,๕๖๕
เซียงม่วน	๓๓	๓๕	๓๑๐	๒๗๑	๓๑๐	๒๗๑	๓,๑๖๑	๒,๗๙๗	๙๘๐	๗๕๘
ดอกคำใต้	๑๘๘	๑๒๑	๒,๒๒๐	๑,๖๙๒	๒,๒๒๐	๑,๖๕๐	๓,๒๒๒	๒,๖๑๐	๗,๑๓๑	๔,๓๐๗
ปง	๑,๐๔๗	๗๘๙	๑๕,๕๐๐	๑๔,๙๐๐	๑๕,๔๐๐	๑๓,๕๐๐	๓,๐๐๐	๒,๖๕๐	๔๖,๒๐๐	๓๕,๗๗๕
แม่ใจ	๑๙	๔	๘๖๘	๗๒๘	๘๖๘	๗๒๘	๒,๘๖๕	๒,๖๔๑	๒,๔๘๗	๑,๙๒๓
ภูซาง	๒๕	๑๘	๒๑๓	๑๘๔	๒๑๓	๑๘๔	๒,๕๐๒	๒,๕๐๐	๕๓๓	๔๖๐
ภูพานยาว	๕๓	๔๖	๘๔๑	๒๒๗	๘๔๑	๒๒๗	๓,๐๐๐	๒,๗๒๗	๒,๕๒๓	๖๑๙
รวม	๑,๗๘๖	๑,๒๓๗	๓๐,๘๘๘	๒๖,๙๕๑	๓๐,๖๙๖	๒๕,๒๙๙	๓,๐๔๗	๒,๗๘๐	๙๓,๕๔๔	๗๐,๓๔๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา กรกฎาคม ๒๕๖๗

๗) หอมแดง

การผลิต การผลิตหอมแดง ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ มีพื้นที่เพาะปลูก ๕,๓๕๒ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๕,๓๕๒ ไร่ ผลผลิตรวม ๖,๕๕๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑,๒๒๕ กก./ไร่

แหล่งเพาะปลูก เกษตรกรของจังหวัดพะเยาส่วนใหญ่ นิยมปลูกหอมแดงเป็นพืชหลังนา คือ ปลูกหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว แหล่งปลูกหอมแดงที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน และอำเภอภูซาง

พันธุ์ที่ใช้ปลูก พันธุ์หอมแดงที่เกษตรกรนิยมปลูกได้แก่ พันธุ์พื้นเมือง

ช่วงระยะเวลาเพาะปลูก ๒ รุ่นต่อปีคือ นอกฤดู ๒ รุ่น ช่วงเดือนเมษายน - เดือนกันยายน อายุประมาณ ๔๕-๕๕ วัน ในฤดู ๑ รุ่น ช่วงเดือนธันวาคม - เดือนมีนาคม อายุประมาณ ๗๕ - ๘๕ วัน

การตลาด เกษตรกรจังหวัดพะเยา จะจำหน่ายหอมแดงให้กับพ่อค้าที่เข้ามารับซื้อผลผลิตในหมู่บ้าน โดยจะนำไปจำหน่ายปลีก หรือรวบรวมจำหน่ายต่อให้กับผู้ค้ารายใหญ่จากจังหวัดลำพูน อุตรดิตถ์ และจังหวัดทางภาคใต้ หรือผู้ส่งออกต่อไป

ตารางที่ ๒๘ แสดงภาวะการผลิตหอมแดง เปรียบเทียบปี ๒๕๖๕/๖๖ และ ๒๕๖๖/๖๗

อำเภอ	เกษตรกร (ครัวเรือน)		เนื้อที่ปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	
	๒๕/๖๖	๒๖/๖๗	๒๕/๖๖	๒๖/๖๗	๒๕/๖๖	๒๖/๖๗	๒๕/๖ ๖	๒๖/๖๗	๒๕/๖๖	๒๖/๖๗
เมืองพะเยา	๑,๔๑๒	๑๘๘	๘,๑๕๐	๔,๙๕๐	๘,๑๕๐	๔,๙๕๐	๑,๒๒๓	๑,๒๒๕	๙,๙๔๓	๖,๐๔๙
แม่ใจ	๓๕	๒๐	๔๒	๒๓	๔๒	๒๓	๑,๓๘๑	๑,๓๔๘	๕๘	๓๑
ดอกคำใต้	๒๘๕	๒๘๐	๓๕๐	๓๐๐	๓๕๐	๓๐๐	๑,๒๕๑	๑,๒๕๐	๔๓๘	๓๗๕
จุน	๔๒	๔๐	๓๙	๓๘	๓๙	๓๘	๑,๒๘๒	๑,๒๓๗	๕๐	๔๗
ปง	๒๕	๒๕	๒๕	๒๐	๒๕	๒๐	๑,๒๔๐	๑,๒๕๐	๓๑	๒๕
เชียงคำ	๗	๗	๑๔	๑๓	๑๔	๑๓	๑,๒๘๖	๑,๓๐๘	๑๘	๑๗
เชียงม่วน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูซาง	๙	๙	๗	๘	๗	๘	๑,๒๘๖	๑,๒๕๐	๙	๑๐
ภูพานยาว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑,๘๑๕	๕๖๙	๘,๖๒๗	๕,๓๕๒	๘,๖๒๗	๕,๓๕๒	๑,๒๒๓	๑,๒๒๕	๑๐,๕๔๗	๖,๕๕๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืชภาคเหนือ สิงหาคม ๒๕๖๗

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดพะเยา ส่วนมากเป็นเกษตรกรรายย่อย เลี้ยงกระจายทุกพื้นที่ สัตว์ที่เลี้ยง เช่น โคเนื้อ โคนม สุกร แพะ ไก่ เป็นต้น จำหน่ายผลผลิตได้ทั้งในพื้นที่และส่งออกนอกพื้นที่ และสัตว์บางชนิดยังสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้มากขึ้น เช่น การแปรรูปโคเนื้อโคขุนคุณภาพดี

สภาพทั่วไปของการเลี้ยงสัตว์

โคเนื้อ การเลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดพะเยาปัจจุบันเกษตรกรได้มีการเลี้ยงแบบประณีต (Intensive Farm) กล่าวคือ มีรั้ว โรงเรือน คอกพัก คอกกัก ชองบังคับ มีที่เก็บอาหารสัตว์ สมุดบันทึกประจำฟาร์ม การเลี้ยงเพื่อการค้าจะเลี้ยงโคขุนคุณภาพส่งจำหน่ายต่างประเทศ และการเลี้ยงแบบธรรมชาติส่วนมากเป็นเกษตรกรรายย่อยโดยเลี้ยงปล่อยตามแนวชายเขาและทุ่งนาเสริมด้วยอาหารคุณภาพดี และแร่ธาตุ ส่วนการเลี้ยงแบบประณีตทำให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการเรื่องเวลา ทำกิจกรรมเสริมได้หลายอย่าง ปัจจุบันเกษตรกรนิยมเลี้ยงโคพันธุ์ลูกผสมยุโรปกันมากขึ้น เช่น ชาร์โลเลส์ แองกัส เป็นต้น

โคเนื้อเลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา ๑๔,๒๑๒ ตัว รองลงมาคือ อำเภอดอกคำใต้ ๑๑,๗๒๖ ตัว อำเภอปง ๘,๔๔๖ ตัว และอำเภอแม่ใจ ๕,๗๓๗ ตัว ตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลการเลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ (ราย)	โคเนื้อ				
		โคพื้นเมือง	โคพันธุ์แท้	โคลูกผสม	โคขุน	จำนวนโคเนื้อรวมทั้งสิ้น (ตัว)
เมืองพะเยา	๑,๔๒๖	๕,๔๒๗	๒๓๓	๘,๔๒๘	๑๒๔	๑๔,๒๑๒
จุน	๓๙๘	๑,๙๗๐	๑๔๓	๒,๘๕๔	๔๘	๕,๐๑๕
เชียงคำ	๖๗๓	๑,๖๐๐	๘๒	๓,๗๐๒	๗๓	๕,๔๕๗
เชียงม่วน	๔๙๙	๒๙	๑๕	๔,๕๓๐	๕	๔,๕๗๙
ดอกคำใต้	๘๘๙	๑,๐๔๙	๙๘	๑๐,๓๐๒	๒๗๗	๑๑,๗๒๖
ปง	๑,๓๒๓	๑,๙๐๖	๕๖	๖,๔๑๓	๗๑	๘,๔๔๖
แม่ใจ	๗๑๕	๑,๐๒๙	๕๕	๔,๖๓๓	๒๐	๕,๗๓๗
ภูซาง	๔๘๓	๓,๕๖๒	๖๗	๗๘๔	๔๔	๔,๔๕๗
ภูพานยาว	๒๗๓	๑,๔๕๘	๑๔	๑,๗๑๖	๘	๓,๑๙๖
รวม	๖,๖๗๙	๑๘,๐๓๐	๗๖๓	๔๓,๓๖๒	๖๗๐	๖๒,๘๒๕

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

โคนม สภาพการเลี้ยงปัจจุบันยังเลี้ยงไม่มากนัก มีการเลี้ยงในบางพื้นที่ ได้แก่ อำเภอดอกคำใต้ จำนวน ๗๒ ตัว และอำเภอเมืองพะเยา จำนวน ๕๑ ตัว

ตารางที่ ๓๐ แสดงข้อมูลการเลี้ยงโคนมในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘

พื้นที่	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม (ราย)	เพศเมีย (ตัว)					เพศผู้ (ตัว)	จำนวนโคนมรวมทั้งสิ้น (ตัว)
		ลูกโค	โคสาว	โคสาวท้อง	โคกำลังรีดนม	โคแห้งนม		
เมืองพะเยา	๒	๑๔	๑๐	๐	๒๕	๒	๐	๕๑
ดอกคำใต้	๓	๑๐	๑๒	๕	๒๕	๖	๑๔	๗๒
รวม	๕	๒๔	๒๒	๕	๕๐	๘	๑๔	๑๒๓

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

สุกร ส่วนมากเป็นเกษตรกรรายย่อยกระจายการเลี้ยงทุกอำเภอ บางรายเลี้ยงเพื่อการค้าโดยได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์มจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา สำหรับการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรรายย่อยจะมีการเปลี่ยนแปลงการเลี้ยงอย่างรวดเร็ว ขึ้นอยู่กับปัจจัยเรื่องราคาสุกร อาหาร สายพันธุ์ที่นิยมเลี้ยง คือ แลนด์เรซ ลาร์จไวท์ ดุริโอก และบนพื้นที่สูงยังนิยมการเลี้ยงสุกรที่มีสีดำทั้งพันธุ์ลูกผสมหมยขาน และพื้นเมือง

สุกรเลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา ๔,๓๓๘ ตัว รองลงมา คือ อำเภอภูกามยาว ๒,๗๙๒ ตัว อำเภอดอกคำใต้ ๒,๒๑๒ ตัว และอำเภอปง ๑,๖๓๐ ตัว ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลการเลี้ยงสุกรในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร (ราย)	พันธุ์สุกร					
		สุกรพื้นเมือง	สุกรพันธุ์	ลูกสุกรพันธุ์	ลูกสุกรขุน	สุกรขุน	จำนวนสุกรรวมทั้งสิ้น (ตัว)
เมืองพะเยา	๒๒	๔๓	๑,๐๖๐	๔๑๕	๒,๐๕๐	๑,๕๑๓	๔,๓๓๘
จุน	๓๗	๑๕	๑๕๐	๔๔	๒๗๓	๖๓๒	๑,๑๒๑
เชียงคำ	๔๑	๔๘๐	๖๓	๕๖	๒๔๔	๙๑	๗๙๙
เชียงม่วน	๑๐๔	๓๕	๒๘๖	๗๒	๙๗๘	๒๘๙	๑,๐๑๕
ดอกคำใต้	๕๑	๑๖	๘๑	๘๖	๑,๗๓๐	๑๘๘	๒,๒๑๒
ปง	๑๐๑	๑๑๗	๒๔๔	๑๖๐	๗๕๘	๑,๘๒๑	๑,๖๓๐
แม่ใจ	๙๘	๓๖	๓๒๘	๘๕	๑,๑๒๔	๕๔๗	๑,๑๘๖
ภูซาง	๗	๑๑๕	๑๒	๐	๐	๔๐	๑๔๒
ภูกามยาว	๔๖	๕๕	๑,๘๗๒	๗๐	๒๐,๙๘๔	๑๕๔	๒,๗๙๒
รวม	๕๐๗	๙๑๒	๔,๐๙๖	๙๘๘	๒๘,๑๔๑	๕,๒๗๕	๑๕,๒๓๕

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

แพะ เป็นสัตว์เศรษฐกิจที่กรมปศุสัตว์ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงทุกพื้นที่ ปัจจุบันจังหวัดพะเยามีการกระจายการเลี้ยงทุกอำเภอแต่ไม่มากนัก ส่วนมากเป็นแพะเนื้อสายพันธุ์บอร์เลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเชียงคำ ๔๒๑ ตัว รองลงมา คือ อำเภอภูกามยาว ๓๔๑ ตัว อำเภอดอกคำใต้ ๒๙๙ ตัว และอำเภอจุน ๒๖๔ ตัว ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลการเลี้ยงแพะในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	แพะเนื้อ			
	เพศผู้ (ตัว)	เพศเมีย (ตัว)	รวมแพะเนื้อ (ตัว)	รวมเกษตรกร (ราย)
เมืองพะเยา	๑๔	๒๙	๖๔	๑๐๗
จุน	๘๗	๒๗	๑๕๐	๒๖๔
เชียงคำ	๔๖	๑๔๓	๒๓๒	๔๒๑
เชียงม่วน	๑๘	๑๘	๓๐	๖๖
ดอกคำใต้	๗๐	๑๑๓	๑๑๖	๒๙๙
ปง	๔๓	๕๖	๗๐	๑๖๙
แม่ใจ	๒๓	๓๕	๕๖	๑๑๔
ภูซาง	๑๔	๒๐	๒๘	๖๒
ภูกามยาว	๒๐	๑๒๑	๒๐๐	๓๔๑
รวม	๓๐๐	๑,๕๒๔	๑,๘๒๔	๙๓๓

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

ไถ่ จังหวัดพะเยามีการเลี้ยง ไถ่ ไถ่เนื้อ ไถ่ไข่ ไถ่พื้นเมือง โดยไถ่เนื้อ ไถ่ไข่ ถ้าเป็นเกษตรกรรายย่อยจะจำหน่ายในพื้นที่ สำหรับการเลี้ยงเพื่อการค้าจะเลี้ยงแบบฟาร์มขนาดใหญ่ ผลผลิตที่ได้ จำหน่ายทั้งในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง สำหรับไถ่พื้นเมืองส่วนมากเป็นเกษตรกรรายย่อยจะเลี้ยงเพื่อการบริโภค ผลผลิตที่เหลือก็จะจำหน่ายเป็นรายได้เสริม เลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา ๗๗๗,๖๙๒ ตัว รองลงมา คือ อำเภอดอกคำใต้ ๔๗๓,๔๖๑ ตัว อำเภอเชียงคำ ๓๖๙,๐๒๙ ตัว และอำเภอจุน ๑๘๙,๗๑๙ ตัว ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูลการเลี้ยงไถ่ในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘

พื้นที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงไถ่ (ราย)	พันธุ์ไถ่								
		ไถ่พื้นเมือง (ตัว)	ไถ่ลูกผสม	ไถ่เนื้อ	ไถ่ไข่	ไถ่ปุ๋ย-ยาพันธุ์ผลิตลูกไถ่เนื้อ	ไถ่พ่อ-แม่พันธุ์ผลิตลูกไถ่เนื้อ	ไถ่ปุ๋ย-ยาพันธุ์ผลิตลูกไถ่ไข่	ไถ่พ่อ-แม่พันธุ์ผลิตลูกไถ่ไข่	จำนวนไถ่รวมทั้งสิ้น (ตัว)
เมืองพะเยา	๗,๑๓๓	๗๐๗,๕๓๑	๘๓๘	๖๘๕	๖๘,๐๖๑	๒๔	๔๘๐	๑๒	๖๑	๗๗๗,๖๙๒
จุน	๓,๙๗๓	๑๖๒,๙๐๕	๗๙	๒๒,๑๔๓	๔,๕๑๒	๐	๖๐	๐	๒๐	๑๘๙,๗๑๙
เชียงคำ	๕,๕๙๙	๓๓๔,๐๒๖	๐	๐	๓๔,๙๘๓	๐	๒๐	๐	๐	๓๖๙,๐๒๙
เชียงม่วน	๒,๓๕๕	๙๘,๓๗๔	๒๕๕	๐	๑,๔๗๗	๐	๐	๐	๐	๑๐๐,๑๐๖
ดอกคำใต้	๖,๙๖๒	๔๒๙,๗๕๔	๗๐๘	๓๒,๐๐๐	๑๐,๖๒๙	๑๒	๒๘๐	๐	๗๘	๔๗๓,๔๖๑
ปง	๖,๗๔๓	๑๕๗,๓๙๐	๓,๘๗๘	๐	๙๑๓	๒๓	๑๕๑	๐	๗	๑๖๒,๓๖๒
แม่ใจ	๓,๔๕๙	๑๔๖,๙๙๔	๑๕,๐๓๓	๑๔,๐๓๐	๑,๑๑๘	๐	๐	๐	๐	๑๗๗,๑๕๕
ภูซาง	๒,๖๖๓	๑๗๙,๓๗๕	๘๐๐	๒๐	๑,๖๒๙	๐	๗๒	๐	๓๕	๑๘๑,๙๓๑
ภูพานยาว	๒,๕๕๒	๙๐,๘๕๒	๐	๐	๑,๑๔๔	๐	๐	๐	๐	๙๑,๙๙๖
รวม	๔๑,๔๓๙	๒,๓๐๗,๒๐๑	๒๑,๕๗๑	๖๘,๘๗๘	๑๒๔,๔๖๖	๕๙	๑,๐๖๓	๑๒	๒๐๑	๒,๕๒๓,๔๕๑

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๔.๓ ด้านการประมง

เกษตรกรในจังหวัดพะเยามีความสนใจ ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่จะเลี้ยงตามหัวไร่ปลายนา เพราะเกษตรกรจะขุดสระเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตร หรือมีหน่วยงานราชการ เช่น กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานปศุสัตว์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้การสนับสนุนในการขุดสระเก็บกักน้ำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๖ – ๒๕๖๗ สำนักงานประมงจังหวัดพะเยาดำเนินการปรับปรุงทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ของเกษตรกรในจังหวัดพะเยา จึงพบว่าในปัจจุบันมีเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑๐,๐๖๙ ราย รวมพื้นที่ ทั้งหมด ๙,๒๙๖.๐๗๔๕ ไร่ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๓๔ ตารางการแสดงจำนวนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	จำนวนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ			กำลังการผลิต (กิโลกรัม)
	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)	
๑. เมืองพะเยา	๑,๓๙๔	๒,๐๐๓.๒๖	๓,๔๒๒	๓,๒๗๒,๑๖๐
๒. แม่ใจ	๒๘๑	๒๒๔.๒๐๕	๓๔๑	๑๗๗,๔๔๐
๓. ดอกคำใต้	๑,๙๕๓	๑,๙๕๕.๓๙	๒,๓๖๙	๑๗๔,๙๘๐
๔. จุน	๑,๖๔๖	๑,๓๒๓.๕๙	๒,๐๘๐	๔๖๘,๒๙๐
๕. ปง	๗๑๔	๔๑๘.๑๖๓๕	๙๑๗	๑๔๘,๔๘๐
๖. เชียงคำ	๒,๐๐๙	๑,๙๙๒.๐๖	๓,๐๗๐	๕๗๖,๘๗๐
๗. เชียงม่วน	๖๖๙	๓๐๗.๗๗๓๔	๘๐๓	๗๐,๘๘๐
๘. ภูซาง	๙๖๘	๗๓๗.๕๔๒๕	๑,๓๒๒	๔๒๐,๘๔๐
๙. ภูพานยาว	๔๓๕	๓๓๕.๐๙๐๑	๕๙๓	๑๖๖,๔๒๐
รวมทั้งสิ้น	๑๐,๐๖๙	๙,๒๙๖.๐๗๔๕	๑๔,๙๑๗	๕,๔๗๖,๓๖๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา ณ มิถุนายน ๒๕๖๘

และส่วนใหญ่จะเพาะเลี้ยงปลานิลเป็นหลัก จากข้อมูลด้านการประมง ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑๐,๐๖๙ ราย แยกเป็นชนิดสัตว์น้ำปลานิล จำนวน ๗,๗๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๒ ของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดพะเยา และเป็นสินค้าหลัก ด้านประมงที่มีมูลค่าสูงในจังหวัดพะเยา ดังตารางข้อมูลสถิติการประมง ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ ต่อไปนี้

ตาราง ๓๕ ตารางการแสดงการเพาะเลี้ยงปลานิลในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗

อำเภอ	จำนวนฟาร์ม			เนื้อที่เลี้ยง(ไร่)		
	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๖
๑.เมืองพะเยา	๑,๑๗๑	๑,๑๗๔	๑,๑๘๔	๑,๘๓๕.๖๗	๑,๘๔๐.๓๗	๑,๘๔๐.๓๗
๒.แม่ใจ	๒๓๙	๒๔๐	๒๓๕	๒๐๑.๓๓	๒๐๐.๓๓	๒๐๐.๓๓
๓.ดอกคำใต้	๑,๖๗๘	๑,๖๔๒	๑,๕๙๙	๑,๗๔๕.๔๗	๑,๗๑๒.๐๗	๑,๗๑๒.๐๗
๔.จุน	๑,๒๘๖	๑,๒๖๐	๑,๑๘๕	๑,๐๖๔.๒๒	๑,๐๓๙.๔๗	๑,๐๓๙.๔๗
๕.ปง	๖๑๘	๖๑๒	๕๙๔	๔๑๙.๔๖	๔๐๔.๙๖	๔๐๔.๙๖
๖.เชียงคำ	๑,๓๐๘	๑,๓๙๐	๑,๔๑๖	๑,๐๗๐.๒๓	๑,๒๐๗.๐๑	๑,๒๐๗.๐๑
๗.เชียงม่วน	๕๐๗	๕๐๙	๔๙๙	๒๕๗.๒๓	๒๕๘.๑๔	๒๕๘.๑๔
๘.ภูซาง	๖๓๘	๖๙๓	๗๑๐	๔๕๗.๖๗	๕๑๕.๗๒	๕๑๕.๗๒
๙.ภูพานยาว	๒๙๙	๓๑๙	๓๑๓	๒๗๓.๓๓	๒๘๓.๔๗	๒๘๓.๔๗
รวม	๗,๗๔๔	๗,๘๓๙	๗,๗๓๕	๗,๓๒๔.๖๒	๗,๔๖๑.๕๔	๗,๔๖๑.๕๔

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา ณ มิถุนายน ๒๕๖๘

ตาราง ๓๖ ตารางการแสดงผลผลิตและมูลค่าปาลานิลในจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗

อำเภอ	ปริมาณ (ตัน)			มูลค่า (พันบาท)		
	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
๑.เมืองพะเยา	๒,๔๐๔.๐๗	๒,๗๔๒.๐๓	๓,๒๑๒.๙๔	๑๓๑,๔๐๖.๔๗	๑๔๒,๙๑๔.๖๐	๑๗๕,๙๐๘.๔๗
๒.แม่ใจ	๑๑๙.๑๙	๑๙๗.๒๖	๑๗๒.๙๙	๕,๙๕๙.๕๐	๑๐,๖๕๕.๙๙	๙,๓๑๓.๗๘
๓.ดอกคำใต้	๒๔๗.๖๕	๒๑๑.๙๑	๑๓๘.๘๗	๑๓,๔๐๐.๓๔	๑๑,๖๒๙.๖๒	๗,๓๖๔.๒๘
๔.จุน	๒๒๗.๓๗	๑๙๕.๙๖	๒๘๒.๙	๑๒,๗๖๐.๐๐	๑๑,๗๕๗.๖๐	๑๖,๙๗๔
๕.ปง	๒๒๑.๖๒	๙๐.๔๗	๑๒๓.๗๘	๑๑,๙๘๙.๖๔	๕,๔๒๘.๒๐	๗,๔๑๓.๑๘
๖.เชียงคำ	๔๕๓.๑๒	๕๖๓.๑๑	๒๔๔.๔๖	๓๗,๘๓๑.๕๒	๔๗,๒๐๙.๔๖	๒๐,๗๗๙.๑๐
๗.เชียงม่วน	๑๙๕.๒๙	๑๑๐.๓๔	๕๕.๕๓	๑๐,๘๒๘.๘๓	๖,๔๖๐.๔๑	๒,๙๐๒
๘.ภูซาง	๒๐๙.๐๙	๒๒๓.๐๕	๓๓๒.๖	๑๖,๘๓๘.๐๒	๑๘,๙๕๕.๒๕	๒๘,๒๗๑
๙.ภูพานยาว	๑๕๖.๑	๑๑๑.๐๕	๑๔๑.๒๘	๘,๑๑๗.๒๐	๕,๘๑๗.๙๑	๘,๐๘๖.๘๗
รวม	๔,๒๓๓.๕๐	๔,๔๕๕.๑๘	๕,๗๐๕.๓๖	๒๔๙,๑๓๑.๕๒	๒๖๐,๘๓๓.๐๔	๒๗๗,๐๑๒.๖๘

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา ณ มิถุนายน ๒๕๖๘

การแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำ

การแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำในจังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่จะดำเนินการในรูปแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายในท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากในเขตภาคเหนือตอนบนราคาจำหน่ายปลาสดจะมีราคาสูงประมาณ ๓๕ - ๕๐ บาท/กก. ขึ้นไป และผลผลิตการประมงมีไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้น จึงต้องส่งวัตถุดิบจากสะพานปลาในเขตกรุงเทพฯ อ่างทอง และสุโขทัย ซึ่งมีราคาถูกกว่า เช่น ปลาจีน ปลายี่สกเทศ และปลานวลจันทร์ ราคาประมาณ ๑๕ - ๒๕ บาท/กก. ซึ่งเมื่อนำมาแปรรูปแล้วจะขายราคาประมาณ ๖๐ - ๘๐ บาท/กิโลกรัม ประกอบกับพันธุ์ปลา ดังกล่าวเป็นปลาที่มีขนาดใหญ่ต้องการพื้นที่บ่อที่มีขนาดใหญ่ และระยะเวลาการเลี้ยงที่ยาวนาน แต่ในเขตภาคเหนือตอนบนระยะเวลาการเลี้ยงปลาจะสั้นเนื่องจากในช่วงฤดูหนาวอากาศจะหนาวเย็น การแปรรูปส่วนใหญ่จะนิยมทำ ปลาต้ม และปลาเผา ซึ่งเกษตรกรจำนวนประมาณ ๓๕ - ๔๕ ครัวเรือนได้รวมกลุ่มตั้งเป็นสหกรณ์ผู้ผลิตปลาต้มจังหวัดพะเยา ดำเนินการที่บ้านสันเวียงใหม่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านสา อำเภอเมืองพะเยา โดยสำนักงานประมงจังหวัดพะเยาได้สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการแปรรูปตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยาให้การสนับสนุน ด้านคุณภาพ และสิ่งแวดล้อม ในการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำจะใช้วัตถุดิบประมาณ วันละ ๑,๐๐๐ - ๑,๕๐๐ กก./วัน ผลผลิตจะจำหน่ายในเขตภาคเหนือตอนบน

ด้านการส่งเสริมองค์ความรู้ สำนักงานประมงจังหวัดพะเยาได้ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรมีการแปรรูปปลานิลเพื่อจำหน่าย ในรูปแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าปลานิลพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลานิล เช่น กรอบเค็มปลานิล ผงโรยข้าว ปลานิลหยอง น้ำพริกปลานิลย่าง ข้าวเกรียบปลานิล ซึ่งมีการใช้นวัตกรรม มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามรูปแบบ BCG Model ขยายช่องทางการจำหน่าย เป็นสินค้าของฝากจังหวัดพะเยา ในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ ให้กับผู้บริโภคในจังหวัดและต่างจังหวัด

และในปัจจุบันแหล่งน้ำธรรมชาติบางแห่งมีปัญหาในหลายด้าน ส่งผลกระทบให้ปริมาณสัตว์น้ำลดลง อาทิ เช่น

๑. ปัญหาด้านระบบนิเวศ คือ การลดลงและการสูญพันธุ์ของพันธุ์ปลา เนื่องจากภาวะภัยแล้งและการหาถิ่นของปลาต่างถิ่น การตื่นขึ้นเนื่องจากตะกอนดินและวัชพืชน้ำ
๒. ปัญหาคุณภาพน้ำของกว๊านพะเยา ที่เกิดจากปล่อยน้ำเสียของชุมชน/สถานประกอบการโรงงาน การทิ้งขยะมูลฝอยลงในกว๊านพะเยา การเพิ่มปริมาณของวัชพืชน้ำ

๓. ปัญหาด้านการจัดการ ได้แก่ ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้อย มีการบุกรุกพื้นที่ การใช้เครื่องมือทำประมงที่ผิดกฎหมาย และปัญหาเรื่องข้อกฎหมายที่ดูแลพื้นที่กว๊านพะเยา

สำหรับการทำประมงในกว๊านพะเยา ซึ่งเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่บริเวณรอบ กว๊านพะเยา มีชุมชน ทั้งหมด ๑๗ หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านที่ยึดอาชีพทำการประมงในกว๊านพะเยา จำนวน ๑๗ หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๒๕๗ ครัวเรือน ในจำนวนนี้มีอาชีพทำการประมงจำนวน ๒๘๗ ราย จะหา ปลาเป็นอาชีพหลัก จำนวน ๑๓๔ ราย และหาเป็นอาชีพเสริม จำนวน ๑๑๓ ราย ปลาที่จับได้นำมาบริโภคใน ครัวเรือน และจำหน่าย ปริมาณผลจับสัตว์น้ำทั้งหมด จำนวน ๑๙,๓๕๔.๓๓ กิโลกรัม/เดือน

ตารางที่ ๓๗ แสดงข้อมูลหมู่บ้านที่ทำการประมงในกว๊านพะเยา

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	จำนวน				
			ชาวประมง (ราย)	เรือ (ลำ)	ชาย (คัน)	แห (ปาก)	อื่น ๆ
๑	สันตันผึ่ง	บ้านต๋อม	๖	๖	๘๙	๒	ไซ
๒	สันหนองเหนียว	บ้านต๋อม	๓๗	๓๗	๓๒๓	๘	สุม
๓	ร่องห้าป่าฉาฉา	บ้านต๋อม	๑	๑	๓๐	-	ตุ้ม
๔	สันป่าม่วง	สันป่าม่วง	๘	๘	๑๒๗	๑	ยอกุ้ง
๕	สันป่าค่าง	บ้านสา	๓๓	๓๓	๕๙๖	๑๗	ยอกุ้ง
๖	สันเวียงใหม่	บ้านสา	๓๓	๓๓	๕๘๕	๒๐	-
๗	ทุ่งกิว	บ้านต๋อน	๑๙	๑๙	๓๑๑	๒๒	-
๘	สันกว๊าน	บ้านต๋อน	๑๗	๑๗	๓๕๕	๑๘	-
๙	สันช้างหิน	แม่ใส	๒๘	๒๘	๔๖๔	๑๘	-
๑๐	ร่องไฮ	แม่ใส	๒๕	๒๕	๓๘๒	๑๕	-
๑๑	แท่นดอกไม้	บ้านต๋อม	๙	๙	๑๘๙	๒	-
๑๒	สันป่าถ่อน	แม่ใส	๑๔	๑๔	๑๑	๒๑	-
๑๓	สันแกลบคำ	เทศบาลเมืองพะเยา	๑๙	๑๙	๓๑๔	๔๒	-
๑๔	ประตูประสาท	เทศบาลเมืองพะเยา	๑๗	๑๗	๒๓๓	๒๗	-
๑๕	แม่ต้า	แม่ต้า	๑๒	๑๒	๑๒๗	๑๑	-
๑๖	บ่อแฮ้ว	แม่ใส	๒	๒	๒๒	๒	-
๑๗	แม่ใส	แม่ใส	๗	๗	๖๕	๓	-
รวม			๒๘๗	๒๘๗	๔๒๒๓	๒๙๙	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

สินค้าในจังหวัดพะเยาที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีจำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ ข้าวก่ำล้านนา ข้าวหอมมะลิพะเยา และ ลิ้นจี่ พันธุ์ฮงฮวย ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดงข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ทะเบียนเลขที่วันที่ประกาศ	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	เลขที่คำขอ	วันที่ยื่น
สข ๕๕๑๐๐๐๓๙	ข้าวก่ำล้านนา Khao Kum Lanna	๕๑๑๐๐๐๕๓	๑๗ กันยายน ๒๕๕๑
สข ๖๓๑๐๐๑๔๖	ข้าวหอมมะลิพะเยา Phayao Hom Mali Rice	๕๗๑๐๐๗๐๘	๑ กันยายน ๒๕๕๗
สข ๖๒๑๐๐๑๒๐	ลิ้นจี่ (พันธุ์ฮงฮวย) Phayao Lychee Mae Chai	๕๘๑๐๐๑๑๘	๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ที่มา : กรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

เกษตรกรจังหวัดพะเยาที่ร่วมโครงการ GAP พืช ประมง ปศุสัตว์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ ประกอบด้วย ด้านพืช จำนวน ๕,๓๗๐ ราย พื้นที่ ๒๑,๙๔๔ ไร่ ด้านประมง ๒๖๘ ราย และด้านปศุสัตว์ ๓๖ ฟาร์ม ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๙ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พืช ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

ที่	ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		รวมทั้งหมด (ยอดรวม ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๗)	
		แปลง	พื้นที่ (ไร่)	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	แปลง	พื้นที่ (ไร่)	แปลง	พื้นที่ (ไร่)
๑	ลิ้นจี่	๙๑	๔๖๒	๕๑	๒๔๗	๖๐	๒๕๐	-	-	-	-	๒๐๒	๙๕๙
๒	ลำไย	๓๒๐	๑,๙๘๔	๕๒๖	๓,๐๙๑	๕๔๒	๓,๓๐๗	๓๖๗	๑,๔๓๖	๒๒๒	๑,๓๘๕	๑,๙๗๗	๑๑,๒๐๓
๓	มะม่วง	๑๙	๑๕๓	๖๒	๒๗๖	๕๘	๔๕๕	-	-	๒๐	๑๓๑	๑๕๙	๑,๐๑๕
๔	หอมแดง	๑๓๗	๖๙๓	๑๖	๗๖	๑๓๖	๕๗๓	-	-	-	-	๒๘๙	๑,๓๔๒
๕	กระเทียม	๑๕	๑๙	๖	๖	๑๕	๑๔	-	-	๒๑	๕๒	๕๗	๙๑
๖	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	-	-	๖๓	๒๕๗	๑๙	๖๑	-	-	-	-	๘๒	๓๑๘
๗	พืชผัก	๑๔๙	๑๗๔	๑๒๑	๑๙๗	๓๔๑	๒๑๕	๑๐๓	๘๓	๑๓๙	๑๖๐	๘๕๓	๘๒๙
๘	อื่นๆ	๒๐๗	๕๗๙	๑๘๘	๖๙๘	๒๑๔	๖๖๐	๒๓	๗๔	๑๖	๕๖	๖๔๘	๒,๐๖๗
๑๐	ข้าว	๑๔๑	๖๔๓	๔๐๔	๑,๕๒๘	๖๒๗	๒,๒๔๔	-	-	-	-	๑,๑๗๒	๔,๔๑๕
รวม		๑,๐๐๐	๔,๓๒๐	๑,๐๓๓	๔,๘๔๘	๑,๓๘๕	๕,๕๓๕	๔๙๓	๑,๕๙๓	๔๑๘	๑,๗๘๔	๔,๓๒๙	๑๘,๐๘๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๐ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ประมง ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ที่	ชนิด	ปี ๒๕๖๑ (ราย)	ปี ๒๕๖๒ (ราย)	ปี ๒๕๖๓ (ราย)	ปี ๒๕๖๔ (ราย)	ปี ๒๕๖๕ (ราย)
๑	ปลานิล	๑๑๐	๑๖๙	๑๘๙	๒๒๙	๒๕๑
๒	สัตว์น้ำอื่น ๆ (เช่น ปลาดุก กบ ฯลฯ)	๕	๖	๘	๙	๑๗
รวม		๑๑๕	๑๗๕	๑๙๗	๒๓๘	๒๖๘

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา ณ มิถุนายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๑ ข้อมูลการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ปศุสัตว์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ที่	ชนิด	ปี ๒๕๖๑ ฟาร์ม	ปี ๒๕๖๒ ฟาร์ม	ปี ๒๕๖๓ ฟาร์ม	ปี ๒๕๖๔ ฟาร์ม	ปี ๒๕๖๕ ฟาร์ม	ปี ๒๕๖๖ ฟาร์ม	ปี ๒๕๖๗ ฟาร์ม	รวม ฟาร์ม
๑	โคนม	๓	๑	๑	๓	-		๔	๘
๒	โคเนื้อ				๑๓			๔	
๓	ไก่เนื้อ	-	๑	-	๖	๑	๑	๗	๘
๔	ไก่ไข่	-	๑	๑	๓	-		๔	๕
๕	สุกร	-	๖	๕	๔	-	๖	๑๑	๑๕
๖	ผึ้ง							๑๔	
รวม		๓	๙	๗	๒๙	๑	๗	๔๔	๓๖

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา ณ มิถุนายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๒ ข้อมูลการทำเกษตรอินทรีย์จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๑. มาตรฐาน IFOAM						
- ข้าว	๓๙	๑,๔๐๐	๓๙	๑,๔๐๐	๓๙	๑,๔๐๐
๒. มาตรฐาน Organic Thailand						
๒.๑ ข้าว	๔๔๙	๒,๙๙๕.๕๐	๕๑๑	๓,๓๘๕.๒๕	๑,๐๕๐	๕,๓๔๙.๕๐
- รายเดี่ยว (นอกล้านไร่)	๑๗๘	๑,๒๑๗.๕๐	๕๘	๔๘๔	๔๘	๓๗๐
- รายกลุ่ม	๔๒	๕๒๓	๕	๙๙	๕	๙๕
- Niche Market	๗๕	๔๓๔.๕๐	๖๘	๓๖๗	๖๔	๓๒๐.๕๐
- ข้าวอินทรีย์ล้านไร่	๑๕๔	๘๒๐.๕๐	๓๘๐	๒,๔๓๕.๒๕	๙๓๓	๔,๕๖๔
๒.๒ ผสมผสาน	๑	๓	๒	๓.๕	๒	๓.๕
๒.๓ พืชผัก						
รวม Organic Thailand	๔๕๐	๒,๙๙๘.๕๐	๕๑๓	๓,๓๘๘.๗๕	๑,๐๕๒	๕,๓๕๓
๓. มาตรฐาน PGS						
๓.๑ PGS พด.						
- พืชผัก ,ผสมผสาน	๒๑	๓๗	๑๑	๑๔.๕	๕๙	๑๙๖
๓.๒ SDGPGS						
- พืชผัก ,ผสมผสาน					๔๓	๔๓๐
- ผสมผสาน/ข้าว					๒๙	๑๘๔
รวม PGS	๒๑	๓๗	๑๑	๑๔	๑๓๑	๘๑๐
รวมทั้งสิ้น	๕๑๐	๔,๔๓๖	๕๒๓	๔,๘๐๓	๑,๒๒๒	๗,๕๖๓

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา , สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา ,ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร แพร่ , มิถุนายน ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๓ ข้อมูลการทำเกษตรอินทรีย์จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗	
	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๑. มาตรฐาน IFOAM								
- ข้าว	๓๙	๑,๔๐๐	๓๙	๑,๔๐๐	-	-	-	-
๒. มาตรฐาน Organic Thailand								
๒.๔ ข้าว	๙๔๗	๔,๘๗๖.๒๕	๗๗๙	๓,๘๗๙	๑๗๒	๙๙๒	๒๐๐	๑,๑๐๕.๒๕
- รายเดี่ยว (นอกถั่วไร่)	๖๒	๔๒๕.๗๕	๖๖	๔๕๓.๗๕	๘๙	๔๗๖.๒๕	๑๑๗	๕๘๙.๕๐
- รายกลุ่ม	-	-	-	-	๘๓	๕๑๕.๗๕	๘๓	๕๑๕.๗๕
- Niche Market	-	-	-	-	-	-	-	-
- ข้าวอินทรีย์ล้านไร่	๘๘๕	๔,๔๕๐.๕๐	๗๑๓	๓,๔๒๕.๒๕	-	-	-	-
๒.๕ ผสมผสาน	-	-	๒	๑๒.๑๒	-	-	-	-
๒.๖ พืชผัก	-	-	๑	๐.๓๘	-	-	-	-
๒.๗ กาแฟ (รายเดี่ยว ระยะปรับเปลี่ยน)	-	-	-	-	-	-	๙๔	๕๑๓.๕๐
รวม Organic Thailand	๙๔๗	๔,๘๗๖.๒๕	๗๘๒	๓,๘๙๑.๕๐	๑๗๒	๙๙๒	๒๙๔	๑,๖๑๘.๗๕
๓. มาตรฐาน PGS								
๓.๑ PGS พด.								
- พืชผัก ,ผสมผสาน	๓๖	๔๙	๔๐	๗๐	-	-	-	-
๓.๒ SDGPGS								
- พืชผัก ,ผสมผสาน	๘๗	๖๖๓	๑๓๓	๑,๐๖๔	-	-	-	-
- ผสมผสาน/ข้าว	๔๖	๒๘๐	๕๐	๔๕๐	-	-	-	-
รวม PGS	๑๖๙	๙๙๒	๒๒๓	๑,๕๘๔	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	๑,๑๕๕	๗,๒๖๘.๒๕	๑,๐๔๔	๗,๑๖๗	๑๗๒	๙๙๒	๒๙๔	๑,๖๑๘.๗๕

ที่มา: ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา , สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา ,ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร แพร่ , มิถุนายน ๒๕๖๘

จากข้อมูลการทำเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดพะเยา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี๒๕๖๒-๒๕๖๔ และลดลงในปี ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นผลมาจากราคาของสินค้าอินทรีย์และสินค้าทั่วไป ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก จึงทำให้เกษตรกรบางส่วนหยุดทำการเกษตรอินทรีย์ แต่อย่างไรก็ตามด้วยทิศทางการพัฒนาของโลกและในประเทศได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นตามกระแสความห่วงใยในเรื่องสุขภาพ การบริโภคอาหารปลอดภัย การมุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนมากขึ้น การทำเกษตรอินทรีย์จึงถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความมั่นคงและความปลอดภัยในสุขภาพ โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีความสอดคล้องกับการขยายตัวของกระแสความต้องการผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้พัฒนาไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ในเชิงพาณิชย์เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

จังหวัดพะเยามีผู้ลงทะเบียนผลิตภัณฑ์ OTOP ระหว่างปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖ จำนวน ๓๑๔ ราย/กลุ่ม มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดพะเยา รวม ๕,๘๑๒ ล้านบาท ทั้งนี้มีผู้ลงทะเบียนผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อดำเนินงานคัดสรรผลิตภัณฑ์ชุมชน ในปี ๒๕๖๗ จำนวน ๗๕๗ ราย/กลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นประเภทอาหาร ของใช้/ของประดับตกแต่งและของที่ระลึก ผ้า/เครื่องแต่งกาย เครื่องดื่ม และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

มูลค่าการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ของจังหวัดพะเยาที่จำหน่ายทั้งในจังหวัด ต่างจังหวัด และต่างประเทศ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยสินค้าประเภทอาหาร มียอดจำหน่ายสูงที่สุด รองลงมา คือ ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก และประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย เนื่องมาจากกลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการ ได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ ให้ได้มาตรฐาน จากการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและการส่งเสริม โดยกรมพัฒนาชุมชน ในการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า ทั้งในจังหวัด ต่างจังหวัด และในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นของจังหวัดพะเยา คือ ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทลื้อ และปล้ำส้ม เป็นต้น

จากข้อมูลข้างต้น การผลิตและจำหน่ายสินค้า OTOP มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยสินค้าประเภทอาหาร มียอดจำหน่ายสูงที่สุด ดังนั้นควรพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัย มีมาตรฐานรองรับการแปรรูปเป็นสินค้า OTOP

ที่มา : ข้อมูลออนไลน์ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา/ แผนพัฒนาจังหวัดพะเยา

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๔๔ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๘

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)	ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง (แห่ง)		
			ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓
สหกรณ์การเกษตร	๓๗	๗๐,๑๓๖	๓	๙	๒๔
สหกรณ์ประมง	๑	๑๕๖	๐	๐	๑
สหกรณ์นิคม	๑	๒,๓๙๒	๑	๐	๐
สหกรณ์ออมทรัพย์	๘	๑๒,๐๒๔	๕	๒	๑
สหกรณ์ร้านค้า	-	๐	๐	๐	๐
สหกรณ์บริการ	๖	๑๙๗	๐	๑	๕
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๘	๓,๔๑๖	๓	๑	๓
รวม	๖๑	๘๘,๓๒๑	๑๒	๑๓	๓๔

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา , พฤษภาคม ๒๕๖๘

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยามีจำนวนสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจจำนวน ๖๑ แห่ง และจัดตั้งใหม่ยังไม่มีถึง ๒ ปี จำนวน ๒ แห่ง คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนบ้านต้นไต้ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรหนองหล่ม จำกัด มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด ๘๘,๓๒๑ คน ซึ่งมีสหกรณ์นำมาจัดระดับความเข้มแข็ง จำนวน ๕๙ แห่ง และอีก ๒ แห่ง จัดตั้งใหม่ยังดำเนินการยังไม่ถึง ๒ ปี จึงไม่นำมาจัดระดับความเข้มแข็ง วัตถุประสงค์ในการจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อรักษาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอยู่ในระดับชั้น ๑ รวมทั้งผลักดันเพื่อยกระดับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็ง ระดับชั้น ๒ และ ๓ สู่ระดับที่ดีขึ้น ซึ่งแยกตามประเภทของสหกรณ์ ดังนี้

๑. สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๓๗ แห่ง มีจำนวนสมาชิก ๗๐,๑๓๖ ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง อยู่ในชั้น ๑ จำนวน ๓ แห่ง ชั้น ๒ จำนวน ๙ แห่ง และชั้น ๓ จำนวน ๒๔ แห่ง
๒. สหกรณ์ประมง จำนวน ๑ แห่ง มีจำนวนสมาชิก ๑๕๖ คน ในปีที่ผ่านมาผลการจัดระดับความเข้มแข็ง อยู่ในชั้น ๓
๓. สหกรณ์นิคม จำนวน ๑ แห่ง มีจำนวนสมาชิก ๒,๓๙๒ คน ในปีที่ผ่านมาผลการจัดระดับความเข้มแข็งอยู่ในชั้น ๑
๔. สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๘ แห่ง มีจำนวนสมาชิก ๑๒,๐๒๔ ในผลการจัดระดับความเข้มแข็งอยู่ในชั้น ๑ จำนวน ๕ แห่ง อยู่ชั้น ๒ จำนวน ๒ แห่ง และอยู่ชั้น ๓ จำนวน ๑ แห่ง
๕. สหกรณ์ร้านค้า จังหวัดพะเยาไม่มีสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจ
๖. สหกรณ์บริการ จำนวน ๖ แห่ง มีสมาชิก ๑๙๗ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง อยู่ในชั้น ๒ จำนวน ๑ แห่ง และอยู่ในชั้น ๓ จำนวน ๕ แห่ง
๗. สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน ๘ แห่ง มีสมาชิกจำนวน ๓,๔๑๖ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง อยู่ชั้น ๑ จำนวน ๓ แห่ง อยู่ชั้น ๒ จำนวน ๑ แห่ง และชั้น ๓ จำนวน ๓ แห่ง

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ ๔๕ ประเภทกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๘

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)	ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง (แห่ง)		
			ชั้น ๑	ชั้น ๒	ชั้น ๓
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๓๗	๔,๔๑๔	๐	๘	๒๙
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๑๗	๔๘๘	๐	๗	๑๑
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๓๙	๓,๔๙๓	๐	๑๒	๒๗
กลุ่มเกษตรกรประมง	๐	๐	๐	๐	๐
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๒	๗๖	๐	๒	๐
กลุ่มเกษตรกรอื่นๆ	๑	๕๑	๐	๑	๐
รวม	๙๖	๙,๐๒๒	๐	๓๐	๖๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา , พฤษภาคม ๒๕๖๘

จังหวัดพะเยามีจำนวนกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ภายใต้ดูแลของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘ ที่ดำเนินการทั้งหมด จำนวน ๙๖ กลุ่มเกษตรกร แยกตามประเภทของกลุ่มเกษตรกร ดังนี้ กลุ่มเกษตรกรทำนา ทำสวน ไร่ เลี้ยงสัตว์ และกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ดังนี้

๑. กลุ่มเกษตรกรทำนา มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร ๓๗ แห่ง มีสมาชิก ๔,๔๑๔ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง ชั้น ๒ จำนวน ๘ แห่ง และอยู่ชั้น ๓ จำนวน ๒๙ แห่ง
๒. กลุ่มเกษตรกรทำไร่ มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร ๑๗ แห่ง มีสมาชิก ๔๘๘ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง ชั้น ๒ จำนวน ๗ แห่ง และอยู่ชั้น ๓ จำนวน ๑๑ แห่ง
๓. กลุ่มเกษตรกรทำสวน มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร ๓๙ แห่ง มีสมาชิก ๓,๔๙๓ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง ชั้น ๒ จำนวน ๑๒ แห่ง และอยู่ชั้น ๓ จำนวน ๒๗ แห่ง
๔. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร ๒ แห่ง มีสมาชิก ๗๖ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง ชั้น ๒ จำนวน ๒ แห่ง
๕. กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร ๑ แห่ง มีสมาชิก ๕๑ คน ผลการจัดระดับความเข้มแข็ง ชั้น ๒ จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๔๖ แสดงสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจ (กลุ่มอาชีพ) ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	จำนวน(แห่ง)	สมาชิก(คน)	จำนวน(กลุ่ม)	สมาชิก(คน)	จำนวน(กลุ่ม)	สมาชิก(คน)
จุน	๑๒	๗,๐๗๗	๑๓	๑,๔๖๒	๑๔๘	๓,๙๓๔
เชียงคำ	๑๐	๓,๔๔๗	๑๖	๑,๖๒๙	๒๖๖	๕,๗๑๕
เชียงม่วน	๑	๖๗๙	๔	๒๗๖	๓๗	๕๔๒
ดอกคำใต้	๗	๕๐,๐๗๖	๑๕	๑,๓๖๘	๒๑๕	๔,๔๕๓
ปง	๔	๓,๗๑๕	๑๗	๑,๕๗๕	๗๗	๑,๔๒๙
ภูพานยาว	๑	๑๒	๕	๗๐๗	๑๑๗	๑,๒๓๔
ภูซาง	๔	๓,๓๑๖	๔	๒๒๑	๑๔๗	๒,๓๔๘
เมือง	๑๙	๑๘,๖๓๑	๑๒	๗๙๐	๑๘๕	๓,๓๓๔
แม่ใจ	๓	๑,๔๐๒	๑๐	๙๙๔	๑๒๔	๒,๗๕๑
รวม	๖๑	๘๘,๓๒๑	๙๖	๙,๐๒๒	๑,๓๑๖	๒๕,๗๔๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาและสำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา พฤษภาคม ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๗ แสดงปริมาณธุรกิจของสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	ปริมาณ ธุรกิจ ของ สหกรณ์ (แห่ง)	ปริมาณธุรกิจ แยกตามประเภทการให้บริการ (ล้านบาท)						
		รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้า มาจำหน่าย	รวบรวม ผลผลิต	แปรรูป ผลผลิต	บริการ และอื่น ๆ	รวมทั้งสิ้น
๑. สหกรณ์การเกษตร	๓๗	๑,๐๙๘.๔๒	๑,๒๒๖.๐๔	๗๓๓.๕๓	๑,๓๗๘.๔๓	๒๗.๒๐	๒๙.๗๖	๔,๔๙๓.๓๘
๒. สหกรณ์ประมง	๑	๒๑.๓๖	๒๓.๕๐	๑๕.๓๑	๒๐.๒๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๘๐.๔๖
๓. สหกรณ์นิคม	๑	๑๑.๗๘	๑๑.๙๓	๑,๒๙๐.๓๗	๘๘.๙๑	๖.๙๗	๐.๐๐	๑,๔๐๙.๙๖
๔. สหกรณ์ออมทรัพย์	๘	๓๙,๖๓๗.๐๗	๔,๖๑๕.๗๒	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๒.๓๕	๔๔,๒๕๕.๑๔
๕. สหกรณ์ร้านค้า	-	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๖. สหกรณ์บริการ	๖	๐.๐๒	๒.๒๒	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๒	๒.๒๖
๗. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๘	๕,๐๐๖.๐๒	๔๐.๒๖	๐.๑๓	๑.๓๗	๐.๐๐	๙.๑๐	๕,๐๕๖.๘๘
รวมทั้งสิ้น	๖๑	๔๕,๗๗๔.๖๗	๕,๙๑๙.๖๗	๒,๐๓๙.๓๔	๑,๔๘๙	๓๔.๑๗	๔๑.๒๓	๕๕,๒๙๘.๐๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา , พฤษภาคม ๒๕๖๘

จังหวัดพะเยามีปริมาณธุรกิจสหกรณ์ ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ ทั้งหมด ๕๕,๒๙๘.๐๘ ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ สหกรณ์ที่มีสถานะดำเนินการมีอัตราการขยายตัวของปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ โดยมีปริมาณธุรกิจของสหกรณ์แบ่งแยกตามแต่ละประเภทของสหกรณ์และแต่ละประเภทจะมีปริมาณธุรกิจแยกตามประเภทการให้บริการไม่ว่าจะเป็นรับฝากเงิน ให้เงินกู้ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิต แปรรูปผลผลิต บริการและอื่น ๆ ดังนี้

๑. ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์รับฝากเงินรวมทั้งสิ้น ๔๕,๗๗๔.๖๗ ล้านบาท
๒. ปริมาณธุรกิจให้เงินกู้ รวมทั้งสิ้น ๕,๙๑๙.๖๗ ล้านบาท
๓. ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวมทั้งสิ้น ๒,๐๓๙.๓๔ ล้านบาท
๔. ปริมาณธุรกิจรวบรวมผลผลิต รวมทั้งสิ้น ๑,๔๘๙ ล้านบาท
๕. ปริมาณธุรกิจแปรรูปผลผลิต รวมทั้งสิ้น ๓๔.๑๗ ล้านบาท
๖. ปริมาณธุรกิจบริการและอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น ๔๑.๒๓ ล้านบาท

ตารางที่ ๔๘ แสดงผลการจัดระดับชั้นสหกรณ์ จำแนกตามประเภทของสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์	สหกรณ์ชั้น ๑	สหกรณ์ชั้น ๒	สหกรณ์ชั้น ๓	รวมชั้น ๑ และชั้น ๒
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๘	๔	๙	๒๕	๑๓
๑. สหกรณ์การเกษตร	๓๖	๓	๙	๒๔	๑๒
๒. สหกรณ์นิคม	๑	๐	๐	๑	๐
๓. สหกรณ์ประมง	๑	๑	๐	๐	๑
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๒๑	๘	๔	๙	๑๒
๔. สหกรณ์ออมทรัพย์	๘	๕	๒	๑	๗
๕. สหกรณ์ร้านค้า	๐	๐	๐	๐	๐
๖. สหกรณ์บริการ	๖	๐	๑	๕	๑
๗. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๗	๓	๑	๓	๔
รวม	๕๙	๑๒	๑๓	๓๔	๒๕

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา , พฤษภาคม ๒๕๖๘

การจัดระดับความเข้มแข็งสหกรณ์ มีองค์ประกอบ ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) ความสามารถในการให้บริการสมาชิก
- ๒) ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ
- ๓) ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร
- ๔) ประสิทธิภาพของการบริหารงาน

โดยจัดระดับชั้นสหกรณ์เป็น ๔ ระดับ ดังนี้

(๑) สหกรณ์ชั้น ๑ คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการให้บริการสมาชิกได้มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๗๐ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับมาตรฐานขึ้นไป มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับดี ถึงดีมากและไม่มีข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน หรือมีข้อบกพร่องแต่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้วเสร็จสมบูรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา สหกรณ์ที่อยู่ในชั้น ๑ จำนวน ๑๒ แห่ง ประกอบไปด้วยสหกรณ์การเกษตร ๔ แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ ๕ แห่ง และสหกรณ์ร้านค้า ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๓

(๒) สหกรณ์ชั้น ๒ คือ สหกรณ์ที่ยังมีคุณสมบัติของสหกรณ์ชั้น ๑ ไม่ครบทั้ง ๔ ด้าน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา สหกรณ์ที่อยู่ในชั้น ๒ จำนวน ๑๓ แห่ง ประกอบไปด้วยสหกรณ์การเกษตร ๙ แห่ง สหกรณ์บริการ และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน สหกรณ์ละ ๑ แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ ๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๓

(๓) สหกรณ์ชั้น ๓ คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถในการให้บริการสมาชิกได้ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต้องปรับปรุงและมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในต้องปรับปรุงหรือไม่มีระบบการควบคุมภายใน หรือเป็นสหกรณ์ที่เกิดข้อบกพร่องและยังไม่เริ่มดำเนินการแก้ไข สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา สหกรณ์ที่อยู่ในชั้น ๓ จำนวน ๓๔ แห่ง เป็นสหกรณ์การเกษตรทั้ง ๒๔ แห่ง สหกรณ์นิคมและสหกรณ์ออมทรัพย์ อย่างละ ๑ แห่ง สหกรณ์ สหกรณ์บริการ ๕ แห่ง และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๖๒

(๔) สหกรณ์ชั้น ๔ คือ สหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกกิจการแล้ว อยู่ในระหว่างการชำระบัญชี

ตารางที่ ๔๙ แสดงปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร

ประเภทสหกรณ์	ปริมาณธุรกิจ ของสหกรณ์ (แห่ง)	ปริมาณธุรกิจ แยกตามประเภทการให้บริการ (ล้านบาท)						
		รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้ามา จำหน่าย	รวบรวม ผลผลิต	แปรรูป ผลผลิต	บริการ และอื่น ๆ	รวม
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๓๗	๐.๗๕	๒๑.๑๘	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๗๘	๒๒.๗๒
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๑๗	๐.๐๒	๙.๑๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๑	๙.๑๗
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๓๙	๑.๕๕	๒๙.๕๐	๑๒.๔๒	๑๑๓.๑๒	๒.๘๙	๑.๙๗	๑๖๑.๔๕
กลุ่มเกษตรกรประมง	๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๒	๐.๐๐	๐.๔๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๔๖
กลุ่มเกษตรกรอื่นๆ	๑	๐.๐๐	๐.๒๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐
รวม	๙๖	๑.๕๘	๖๐.๔๙	๑๒.๔๔	๑๑๓.๑๒	๒.๘๙	๒.๗๖	๑๙๓.๒๙

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา , พฤษภาคม ๒๕๖๘

จังหวัดพะเยามีปริมาณธุรกิจกลุ่มเกษตรกร ทั้งหมด ๑๙๓.๒๙ ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ กลุ่มเกษตรกรที่มีสถานะดำเนินการมีอัตราการขยายตัวของปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ โดยมีปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรแบ่งแยกตามแต่ละประเภทของกลุ่มเกษตรกรและแต่ละประเภทจะมีปริมาณธุรกิจแยกตามประเภทการให้บริการไม่ว่าจะเป็นรับฝากเงิน ให้เงินกู้ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิต แปรรูปผลผลิต บริการและอื่น ๆ ดังนี้

๑. ปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรรับฝากเงินรวมทั้งสิ้น ๑.๕๘ ล้านบาท
๒. ปริมาณธุรกิจให้เงินกู้ รวมทั้งสิ้น ๖๐.๔๙ ล้านบาท
๓. ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวมทั้งสิ้น ๑๒.๔๔ ล้านบาท
๔. ปริมาณธุรกิจรวบรวมผลผลิต รวมทั้งสิ้น ๑๑๓.๑๒ ล้านบาท
๕. ปริมาณธุรกิจแปรรูปผลผลิต รวมทั้งสิ้น ๒.๘๙ ล้านบาท
๖. ปริมาณธุรกิจบริการและอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น ๒.๗๗ ล้านบาท

ตารางที่ ๕๐ แสดงผลการจัดระดับชั้นกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามประเภท

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร	กลุ่มเกษตรกรชั้น ๑	กลุ่มเกษตรกรชั้น ๒	กลุ่มเกษตรกรชั้น ๓
๑. กลุ่มเกษตรกรทำนา	๓๗	๐	๘	๒๙
๒. กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๑๗	๐	๗	๑๑
๓. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๓๙	๐	๑๒	๒๗
๔. กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๐	๐	๐	๐
๕. กลุ่มเกษตรกรทำประมง	๒	๐	๒	๐
๖. กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ	๑	๐	๑	๐
รวม	๙๖	๐	๓๐	๖๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๖

การจัดระดับความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร หลักเกณฑ์การจัดเหมือนกันกับสหกรณ์จะมีองค์ประกอบ ๔ ด้าน ๑) ความสามารถในการให้บริการสมาชิก ๒) ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ๓) ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร ๔) ประสิทธิภาพของการบริหารงาน สำหรับการจัดระดับชั้นกลุ่มเกษตรกรจะอยู่ในระดับชั้น ๒ จำนวน ๓๐ แห่ง และในชั้น ๓ จำนวน ๖๗ แห่ง เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีระบบการควบคุมภายใน

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๕๑ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด ๒๕๖๗

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอ ดิน	ประมง	เศรษฐกิจ การเกษตร	ครู ยาง	ปฏิรูป ที่ดิน	สารวัตร เกษตร อาสา	ปศุสัตว์	ฝนหลวง	สหกรณ์	ชล ประทาน	เกษตร มบ.	รวม สาขา (นับซ้ำ)	รวมสาขา (ไม่นับ ซ้ำ)
เมืองพะเยา	๑	๒๑	๔	-	-	๑		๑๙	๑	-	-	๑๗๙	๒๑๑	๑๗๔
จุน	๑	๗	๓	-	๑	-	๔๐	๗๐	๒	-	-	๑๔๔	๑๔๓	๘๖
เชียงคำ	-	๑๘	๑	-	-	-		๘๕	๑	-	-	๑๗๐	๑๕๙	๑๓๕
เชียงม่วน	-	๓	๑	๑	-	-		๓๕	-	-	-	๓๔	๔๒	๓๔
ดอกคำใต้	-	๑๖	๕	๑	-	-		๑๐๑	๒	-	-	๑๒๕	๑๕๙	๑๒๕
ปง	-	๖	๑	-	-	-		๕๒	-	-	-	๓๒๒	๑๐๑	๘๘
แม่ใจ	-	๘	๒	๑	-	๑		๓๒	-	-	๑	๑๔๖	๘๕	๖๖
ภูซาง	-	๕	-	-	๑	-		๕๙	๔	๑	-	๕๙	๗๓	๕๙
ภูพานยาว	-	๗	๑	-	-	-		๑๒	๓	-	-	๑๖๕	๕๕	๔๑
รวม	๒	๙๑	๑๘	๓	๒	๒	๔๐	๔๖๕	๑๓	๑	๑	๑,๓๔๔	๑,๐๒๔	๘๐๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา , ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร แพร่ , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

จังหวัดพะเยามีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๔๕ ราย จำแนกตามอำเภอดังนี้

ตารางที่ ๕๒ แสดงจำนวนปราชญ์เกษตรแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. เมืองพะเยา	๘
๒. แม่ใจ	๕
๓. ดอกคำใต้	๖
๔. จุน	๕
๕. ปง	๓
๖. เชียงคำ	๖
๗. เชียงม่วน	๔
๘. ภูซาง	๕
๙. ภูพานยาว	๓
รวม	๔๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดพะเยา มีทั้งหมด ๙ ศูนย์ ตั้งอยู่ในพื้นที่แต่ละอำเภอ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๕๓ แสดงที่อยู่ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก) ปี ๒๕๖๘

ที่	ชื่อศูนย์	สถานที่ตั้ง	ประธานศูนย์ฯ
๑	ศพก.อำเภอเมืองพะเยา	ม.๔ ต.บ้านต๋อน อ.เมือง จ.พะเยา	นายบาล บุญก้า
๒	ศพก.อำเภอแม่ใจ	๑๕๙ ม.๕ ต.แม่สุก อ.แม่ใจ จ.พะเยา	นายถนอง สิงห์แก้ว
๓	ศพก.อำเภอดอกคำใต้	๕๒ ม.๖ ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายสมชัย พองรัตน์
๔	ศพก.อำเภอภูกามยาว	๑๘๔ ม.๒ ต.แม่เอ็ง อ.ภูกามยาว	นายมานิตย์ พักแก้ว
๕	ศพก.อำเภอจุน	๒๙๓ ม.๑๓ ต.จุน อ.จุน จ.พะเยา	นายบุญมี คุณารูป
๖	ศพก.อำเภอปง	๓๒ ม.๔ ต.ควง อ.ปง จ.พะเยา	นายสำรอง ศรีพรหม
๗	ศพก.อำเภอเชียงม่วน	๑๒๔ ม.๖ ต.เชียงม่วน อ.เชียงม่วน	นายเกตุชัย มานะ
๘	ศพก.อำเภอเชียงคำ	๓๑๒ ม.๔ ต.อ่างทอง อ.เชียงคำ	นายสิทธิชัย ดวงทาลัง
๙	ศพก.อำเภอภูซาง	๗ ม.๖ ต.สบง อ.ภูซาง จ.พะเยา	นายเสงี่ยม จอมศรีลา

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๘.๒ ข้อมูลเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ด้านการเกษตร

เกษตรกรปราดเปรี๊อง(Smart Farmer) การเกษตร จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย ด้านดิน จำนวน ๗ ราย ด้านข้าว เป็น Smart Farmer จำนวน ๘๗ ราย และเป็น Existing Smart Farmer จำนวน ๘๓ ราย ด้านเกษตร เป็น Smart Farmer จำนวน ๑๘๐ ราย และเป็น Young Smart Farmer จำนวน ๓๐ ราย ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๕๕ ราย ด้านประมง จำนวน ๒๕๐ ราย และด้านปศุสัตว์ เป็น โคเนื้อ จำนวน ๑๒๐ ราย กระบือ จำนวน ๔๐ และสุกร จำนวน ๔๐ ราย

ตารางที่ ๕๔ แสดงจำนวน Smart Farmer ด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๗

อำเภอ	ดิน (ราย)	ข้าว		เกษตร		ส.ป.ก. Y.S.F (ราย)	โคเนื้อ Y.S.F (ราย)
		SF (ราย)	E.S.F (ราย)	S.F (ราย)	Y.S.F (ราย)		
เมือง	๑	๑๖	๕๙	๑๐	๓	-	-
เชียงคำ	๑	๒	๔๖	๑๐	๔	๒๖	-
แม่ใจ	-	๓๒	๑๓	๑๐	๑	-	๑๐
ดอกคำใต้	๒	๔	๔๙	๑๐	๓	-	๑๐
จุน	๒	๕	๒๓	๑๐	๒	-	-
ปง	-	๑๙	๓	๑๐	๓	๒๙	๑๐
เชียงม่วน	๑	๑	-	๑๐	๖	-	-
ภูซาง	-	๒	๑๓	๑๐	๕	-	-
ภูกามยาว	-	๑๕	-	๑๐	๓	๒๐	๑๐
รวม	๗	๙๖	๒๐๖	๙๐	๓๐	๗๕	๔๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา,ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา,สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา,สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพะเยา,สำนักงานประมงจังหวัดพะเยาและสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา ณ มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๘.๓ ข้อมูลเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดพะเยา

ตารางที่ ๕๕ แสดงข้อมูลเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดพะเยา ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ลำดับ	กลุ่มสินค้า	จำนวนแปลงใหญ่	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
๑	ข้าว	๖๙	๔,๘๑๓	๕๗,๙๕๙
๒	พืชไร่	๑๕	๘๘๔	๙,๗๗๕.๐๐
๓	ไม้ยืนต้น	๑๑	๖๒๘	๖,๕๔๗.๕๐
๔	ไม้ผล	๓๔	๑,๙๗๓	๑๓,๖๕๔.๐๐
๕	ผัก/สมุนไพร	๑๒	๗๔๐	๕,๒๓๖.๒๕
๖	ปศุสัตว์	๖	๕๘๙	๒,๙๔๕
๗	ประมง	๓	๒๑๐	๑,๐๑๑
๘	แมลงเศรษฐกิจ	๓	๑๐๑	๑,๑๔๓
รวม	๘ ประเภท	๑๔๐	๙,๓๗๒	๙๒,๘๔๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๘.๔ ศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีศูนย์ข้าวชุมชนในพื้นที่ จำนวน ๑๗๘ ศูนย์ เพื่อส่งเสริมเกษตรกร ในผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีชุมชน ดังนี้

ตารางที่ ๕๖ แสดงที่อยู่ศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๘

ที่	ชื่อศูนย์	สถานที่ตั้ง	ประธานศูนย์ฯ
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ต๋าน้อย	ต.แมกกา อ.เมืองพะเยา	นายพิรวิทย์ แซ่ลี้
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเวียงบัว	ต.แมกกา อ.เมืองพะเยา	นายพรศักดิ์ เฉพาะธรรม
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านคัมท่า	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นางเพ็ญศรี เรือนคำ
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านต๋อม	ต.บ้านต๋อม อ.เมืองพะเยา	นายสมบัติ หลักรฐาน
๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันบัวบก	ต.บ้านสา อ.เมืองพะเยา	นางสุดา พันธุ์ปัญญา
๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านต้า	ต.บ้านต้า อ.เมืองพะเยา	นายณนทกานต์ สพานแก้ว
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเลี้ยว	ต.จิม อ.ปง	นายณัชพล ข่านาญ
๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านไผ่ทอง	ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้	นางวันดี ราชยา
๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันม่วงใหม่	ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ	นายสันติภาพ กายแก้ว
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่มโพธิ์ ม.๔ ต.คือเวียง	ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้	นายสุชาติ ธิงันโต
๑๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโพธิ์ทอง หมู่ ๒ ต.คือเวียง	ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้	นายอินจันทร์ ปิงยศ
๑๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านต้าเหล่า หมู่ ๒	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายพนม กันทะไชย
๑๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านพวงพยอม	ต.หงส์หิน อ.จุน	นายยงคยุทธ ไชยศิลา
๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านคัมเหนือ	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายรัฐจิต ใจเที่ยง
๑๕	ศูนย์ข้าวชุมชนทุ่งลอ	ต.หงส์หิน อ.จุน	นายสวัสดิ์ สักล
๑๖	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๕ หล่ายฮ่อง	ต.จำปาหวาย อ.เมืองพะเยา	นายพงษ์ศักดิ์ ฝืดจิต
๑๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันทราย	ต.หงส์หิน อ.จุน	นายจักรพันธ์ จักรราฟ
๑๘	ศูนย์ข้าวชุมชนสันป่าตองสามัคคียั่งยืน	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายพรรษา นันดีราช
๑๙	ศูนย์ข้าวชุมชนกองทูนข้าวพัฒนา	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายบุญส่ง ไชยวรรณ
๒๐	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มเกษตรกรต๋อมตง ม.๗	ต.บ้านต๋อม อ.เมืองพะเยา	นางอดิพร ธารารัมย์
๒๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันช้างหิน	ต.บุญเกิด อ.ดอกคำใต้	นายอนุชา บุญยัง
๒๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยต้นคัมทรายทอง หมู่ ๑๕	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นายพนอล หน่อคำ
๒๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านใหม่แท่นคำ หมู่ที่ ๑๐	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นายธวัชชัย ไชยชนะ
๒๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยทรายขาว	ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว	นายเศรษฐพงษ์ ส่องแสง
๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนสันต้นฝิ่ง	ต.แม่ปืม อ.เมืองพะเยา	นายพนรัตน์ เรือนมูล
๒๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเหล่า หมู่ ๓	ต.บ้านเหล่า อ.แม่ใจ	นางอำพร ตาใต้

ที่	ชื่อศูนย์	สถานที่ตั้ง	ประธานศูนย์ฯ
๒๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสัน หมู่๙ ต.ท่าจำปี	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายบรรจบ คำไป
๒๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านจำไก่อ	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายอาทิตย์ มานัสสา
๒๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านไร่สันจำปา	ต.แม่ณาเรือ อ.เมืองพะเยา	นายวีรพงศ์ ตัญคำ
๓๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งใหม่พัฒนา ต.ห้วยข้าวก้า	ต.ห้วยข้าวก้า อ.จุน	นายปฏิวัติ ผ่านเมือง
๓๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่าฟ้าใต้	๑๑๓ ม.๒ ต.สระ	นายจันทร์ สอนหม้อ
๓๒	ศูนย์ข้าวชุมชน ต.เวียง	๕๕ ม.๘ ต.เวียง	นายสนั่น โยธาดี
๓๓	ศูนย์ข้าวชุมชน ต.พระธาตุช้างค้ำ	๗๓/๒ ม.๔ ต.พระธาตุช้างค้ำ	นายสุพรรณ แก่นเมือง
๓๔	ศูนย์ข้าวชุมชน ต.ห้วยช้างก้า	๑๕๖ ม.๑๒ ต.ห้วยข้าวก้า	นายล้วน อะนุมา
๓๕	ศูนย์ข้าวชุมชน ต.ห้วยยางขาม	๕๔๔ ม.๑๑ ต.ห้วยยางขาม	นายชม หอมนาน
๓๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านภาคใต้	๘/๑ ม.๑๓ ต.ห้วยแก้ว	นายบรรดิษฐ์ หล่อวงศ์
๓๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านต้าดอนมูล	ต.บ้านต้า อ.เมืองพะเยา	นายจรัส การเพียร
๓๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบัว	ต.บ้านตุน อ.เมืองพะเยา	นายสมศักดิ์ ชำนาญกลิ้ง
๓๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่องห้าห้วยเคียน	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายเหนง เมืองน้อย
๔๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ใสเหล่าใต้	ต.แม่ใส อ.เมืองพะเยา	นายเดชชาติ โลหะกิจ
๔๑	ศูนย์ข้าวชุมชนนาหลิมร่วมใจ	ต.ดอนศรีชุม อ.ดอกคำใต้	นายณัฐภาพ อาริยะ
๔๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดอนลาว	ต.เจดีย์คำ อ.เชียงคำ	นายสมพงษ์ ชัยบุตร
๔๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ณาเรือ	ต.แม่ณาเรือ อ.เมืองพะเยา	นายทองอินทร์ นนทะกา
๔๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันปูเลย	ต.สันป่าม่วง อ.เมืองพะเยา	นายประสิทธิ์ กันวงศ์
๔๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดงหลวง	ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายโกวิท มหายศ
๔๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งตันศรี ม.๕	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นางคำมวน ชัยวร
๔๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันกลาง ม.๘ ต.จำปาหาย	ต.จำปาหาย อ.เมืองพะเยา	นายเกษม มิ่งขวัญ
๔๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านวังเค็มใหม่	ต.เจดีย์คำ อ.เชียงคำ	นายณรงค์ วงศ์ใหญ่
๔๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านใหม่ดง	ต.บ้านใหม่ อ.เมืองพะเยา	นายประเสริฐ กิจทอง
๕๐	ศูนย์ข้าวชุมชนเทพพัฒนา ต.บุญเกิด	ต.บุญเกิด อ.ดอกคำใต้	นายเลิศฤทธิ์ วงศ์ประสิทธิ์
๕๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่องห้า	ต.บ้านตอม อ.เมืองพะเยา	นายเกรียงไกร ทวีเชื้อ
๕๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยดอกเข็ม	ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายทรงเดช อนุสุเรนต์
๕๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแท่นคำพัฒนา	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นางวาสนา กิจสุรัตน์
๕๔	ศูนย์ข้าวชุมชนข้าวเมล็ดพันธุ์และยั่งยืน	ต.ป่าแฝก อ.แม่ใจ	นายวินัย นามวงษ์
๕๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่องหาด	ต.ห้วยข้าวก้า อ.จุน	นายสมเกียรติ ไชยสถาน
๕๖	ศูนย์ข้าวชุมชนม.๒ ต.แม่กา	ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา	นายขจรศักดิ์ งามจิตร
๕๗	ศูนย์ข้าวชุมชนห้วยลึกบ้านตุนรวมใจ	ต.บ้านตุน อ.เมืองพะเยา	นายฤทธิไกร กลมโล
๕๘	ศูนย์ข้าวชุมชนสันป่าหมากเหนือ	ต.ดอนศรีชุม อ.ดอกคำใต้	นายสถิต อุ่นเกษ
๕๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองบัวเงิน	ต.อ่างทอง อ.เชียงคำ	นายนพพร แดนนาสาร
๖๐	ศูนย์ข้าวชุมชนเกษตรบ้านร่องแมดสันติสุขหมู่ ๑๑	ต.ทุ่งรวงทอง อ.จุน	นายณรงค์ ต๊ะโย
๖๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดัมท่าตันศรี หมู่ที่ ๔	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายนพดล สารเก่ง
๖๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดัมไร่	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายปณิธิ พองเขียว
๖๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่าจำปี	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายถาวร ดวงพันธ์
๖๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านป่าตึงใต้	ต.แม่ใจ อ.แม่ใจ	นายอิทธิพล กำนันตา
๖๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดัมดง	ต.ท่าจำปี อ.เมืองพะเยา	นายภานุกร สุกุล
๖๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองสระ	ต.ป่าแฝก อ.แม่ใจ	นายอินแปง ตันคำแดง
๖๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านคำเหนือพัฒนา	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายสิทธิชัย สมศรี
๖๘	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มข้าวบ้านแม่ือง หมู่๗	ต.แม่ือง อ.ภูพานยาว	นายทองศักดิ์ พรหมจักร
๖๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่าร้อง	ต.แม่ือง อ.ภูพานยาว	นายมิตร ธิแพร่
๗๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ือง	ต.แม่ือง อ.ภูพานยาว	นายวิษณุ วงศ์ไชย
๗๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันตันดัม	ต.แม่ือง อ.ภูพานยาว	นายเนาวรัตน์ พร้อมสุข
๗๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านคำพัฒนา	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายสมศักดิ์ สมศรี
๗๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหาดแพน หมู่ ๖	ต.ห้วยแก้ว อ.ภูพานยาว	นายสิวัน นิลสวาท

ที่	ชื่อศูนย์	สถานที่ตั้ง	ประธานศูนย์ฯ
๗๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านม่อนพันธุ์ข้าว	ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้	นายกิตติพันธ์ ไชยปัญญา
๗๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านคำบน	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายสมศักดิ์ รัตนะ
๗๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดอนตัน	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายสว่าง สมศรี
๗๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันป่าม่วง	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายวิชัย สมศรี
๗๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านปงสนุก หมู่ ๘	ต.ห้วยยางขาม อ.จุน	นายขจร สูงงาม
๗๙	ศูนย์ข้าวชุมชนป่าซาง	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายเชา สมศรี
๘๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านศรีเมืองมูล	ต.ป่าซาง อ.ดอกคำใต้	นายกิตติวิทย์ วงศ์วาน
๘๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านใหม่ หมู่ ๓ ต.ห้วยลาน	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นายสถิตย์ เจริญ
๘๒	ศูนย์ข้าวชุมชนกองทุนหมู่บ้านร่องแมดใหม่ ม.๗	ต.ทุ่งรวงทอง อ.จุน	นางสาวอริยญา บัวทรัพย์
๘๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันป่าจ๋างาม	ต.แม่อิง อ.ภูกามยาว	นายสีมา กาไชย
๘๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบุญเรือง	ต.จำปาหวาย อ.เมืองพะเยา	นายพงษ์พันธ์ เจริญ
๘๕	ศูนย์ข้าวชุมชนพัฒนาข้าวตำบลห้วยยางขาม	ต.ห้วยยางขาม อ.จุน	นายมนัญชัย ไชยมงคล
๘๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่องป่อ หมู่ ๗	ต.ดงเจน อ.ภูกามยาว	นางมณฑิรา รินฟอง
๘๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่ากลอง	ต.บ้านใหม่ อ.เมืองพะเยา	นายวรวิทย์ คำดี
๘๘	ศูนย์ข้าวชุมชนสันต้นม่วง	ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ	นายวิเชียร ใจบุญทา
๘๙	ศูนย์ข้าวชุมชนรวมใจหนองหล่ม	ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้	นายทรงภพ เทพสุธรรม
๙๐	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลสันป่าม่วง	ต.บ้านสา อ.เมืองพะเยา	นายบุญเรือง พันธุ์ปัญญา
๙๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลแม่กา	ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา	นายปรีดี สุวรรณ
๙๒	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มข้าวคือเวียง	ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้	นายณรงค์ศักดิ์ อูธธณ
๙๓	ศูนย์ข้าวชุมชนเกษตรกรบ้านก้านภูกามยาว	ต.ดงเจน อ.ภูกามยาว	นายทักษิณ ต้นกุล
๙๔	ศูนย์ข้าวชุมชนกลุ่มข้าวทิพย์ขมเงินยายหม่อม	ต.สว่างอารมณ์ อ.ดอกคำใต้	นางจรรยา เวชศาสตร์
๙๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเหมืองล้อม	ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้	นายไชยา จำรัส
๙๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันกลาง	ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้	นางพรพิมล จำรัส
๙๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านมาง	ต.บ้านมาง อ.เชียงม่วน	นายขจร มูลศรี
๙๘	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลดอกคำใต้	ต.ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้	นายนิคม ดวงจิต
๙๙	ศูนย์ข้าวชุมชนเกษตรกร ตำบลดงสุวรรณ	ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายธีรพงศ์ แก้วเทพ
๑๐๐	ศูนย์ข้าวชุมชนเนินสมบูรณ์สามัคคี	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นายโยธา มะโหะยะปี
๑๐๑	ศูนย์ข้าวชุมชนรวมใจอีก ตำบลสันโค้ง	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายณรงค์ฤทธิ์ ศรีวิราช
๑๐๒	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหนองหล่ม	ต.หนองหล่ม อ.ดอกคำใต้	นางนภาพร หอมสมบัติ
๑๐๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลดอนศรีชุม	ต.ดอนศรีชุม อ.ดอกคำใต้	นายประสิทธิ์ หนักต้อ
๑๐๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านบุญเจริญ หมู่ ๑๐	ต.ดอนศรีชุม อ.ดอกคำใต้	นางราณี ใจนุญธรรม
๑๐๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองป่าแพะ	ต.ร่มเย็น อ.เชียงคำ	นายเชวง สามแสน
๑๐๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสิบสองพัฒนา	ต.ผาช้างน้อย อ.ปง	นางดาวเรือง กาญจนะบัตร
๑๐๗	ศูนย์ข้าวชุมชนข้าวหอม (๑๐๕)	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายศาสตร์ วงศ์ประสิทธิ์
๑๐๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ต้า	ต.น้ำแวน อ.เชียงคำ	นายประหยัด บัวหลวง
๑๐๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านถ้ำกลุ่มที่ ๒	ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้	นายจรรยา เมืองชื่น
๑๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านถ้ำกลุ่มที่ ๑	ต.บ้านถ้ำ อ.ดอกคำใต้	นายสุรินทร์ ราชเนตร
๑๑๑	ศูนย์ข้าวชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านป่าแฝกกลางเหนือ	ต.ป่าแฝก อ.แม่ใจ	นายทองสุข อินธิปัญญา
๑๑๒	ศูนย์ข้าวชุมชนผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านคางหงษ์	ต.จุน อ.จุน	นายบุญมี คุณารูป
๑๑๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลออย	ต.ออย อ.ปง	นายอุเทน บุญเทพ
๑๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่น้ำเรือปง หมู่ ๑๖	ต.แม่น้ำเรือ อ.เมืองพะเยา	นายไชยวัฒน์ ฟูแสง
๑๑๕	ศูนย์ข้าวชุมชนพวงพยอม	ต.หงส์หิน อ.จุน	นายสมศักดิ์ วงศ์ชื่น
๑๑๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านริมใจ	ต.แม่ใจ อ.แม่ใจ	นายวิชัย เครือสงนก
๑๑๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านปาง	ต.คือเวียง อ.ดอกคำใต้	นายรุ่ง ธรรมสาร
๑๑๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันขี้เหล็ก	ต.แม่น้ำเรือ อ.เมืองพะเยา	นายรัชชานนท์ ทองกันทา
๑๑๙	ศูนย์ข้าวชุมชนสว่างรวมใจ	ต.สว่างอารมณ์ อ.ดอกคำใต้	นายอลงกต พรหมขัติแก้ว
๑๒๐	ศูนย์ข้าวชุมชนข้าวหอมจำไก่อ	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายหาญชนะ อารมสวะ

ที่	ชื่อศูนย์	สถานที่ตั้ง	ประธานศูนย์ฯ
๑๒๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านกองแล	ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายสายยนต์ มหายศ
๑๒๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านข้าวบ้านแม่กาหลวง	ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา	นายดำเนิน งามจิต
๑๒๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลขุนควร	ต.ขุนควร อ.ปง	นายศรีวรรณ บุญเทพ
๑๒๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านใหม่ร้องเอียน	ต.ปง อ.ปง	นายเสาร์ ปัญญาวงศ์
๑๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองท่าควาย ตำบลนาปรัง	ต.นาปรัง อ.ปง	นายสมศักดิ์ จันทรแสง
๑๒๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลควร	ต.ควร อ.ปง	นายภาวิน โนภิวงศ์
๑๒๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยบง	ต.แม่ปืม อ.เมืองพะเยา	นายจำเริญ ไชยสาร
๑๒๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหลายทุ่ง	ต.เชียงม่วน อ.เชียงม่วน	นายเกตชัย มานะ
๑๒๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่อิงสนกลาง	ต.แม่อิง อ.ภูกามยาว	นายยอด ต้นกุล
๑๓๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านท่าฟ้าใต้	ต.สระ อ.เชียงม่วน	นายณฤทธิ์ กัญญา
๑๓๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเจนจันทรา	ต.ดงเจน อ.ภูกามยาว	นายประทีป วาฐาน
๑๓๒	ศูนย์ข้าวชุมชนทุ่งคำใหม่	ต.ดอนศรีชุม อ.ดอกคำใต้	นายกิตติพันธ์ ไชยเมือง
๑๓๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่องย่าง	ต.ล่อ อ.จุน	นายปฏิวัติ ดาวไธสง
๑๓๔	ศูนย์ข้าวชุมชนหนองเล็งทราย	ต.บ้านเหล่า อ.แม่ใจ	นายมงคล อินตะวิชัย
๑๓๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลเชียงบาน	ต.เชียงบาน อ.เชียงคำ	นายสุนทร หอมนาน
๑๓๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลน้ำแวน	ต.น้ำแวน อ.เชียงคำ	นายธีรพล คำแก้ว
๑๓๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่องค้อม	ต.เจดีย์คำ อ.เชียงคำ	นายอุดม ใจหมั่น
๑๓๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ใสทุ่งวัวแดง	ต.แม่ใส อ.เมืองพะเยา	นายพัฒน์พงษ์ บัวเงิน
๑๓๙	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลพระธาตุซาง	ต.พระธาตุซาง อ.จุน	นายศรีวรรณ ศรีวิชัย
๑๔๐	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลเวียง	ต.เวียง อ.เชียงคำ	นายพนพล โยธาดิ
๑๔๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลทุ่งกล้วย	ต.ทุ่งกล้วย อ.ภูซาง	นายอนันต์ บุญแรง
๑๔๒	ศูนย์ข้าวชุมชน ม.๒ ต.จำป่าหวาย	ต.จำป่าหวาย อ.เมืองพะเยา	นางสาวธมนวรรณ องค์อนันตพร
๑๔๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านห้วยไคร้	ต.ทุ่งรวงทอง อ.จุน	นายสมควร ทองทาย
๑๔๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านอัมพร	ต.เจดีย์คำ อ.เชียงคำ	นายจันทร์ วงค์เค็ม
๑๔๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งกระเทียม	ต.ภูซาง อ.ภูซาง	นายคำ บัวผัด
๑๔๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลงม ๑ (บ้านหนองบัว)	ต.งม อ.ปง	นายกิตตินันท์ พรหมไชย
๑๔๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านใหม่นคร หมู่ ๘	ต.บ้านใหม่ อ.เมืองพะเยา	นายกระวี เงินสม
๑๔๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเปือยเปียง	ต.ห้วยน อ.เชียงคำ	นายบุญ ชัยชนะ
๑๔๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านปางมดแดง ม.๑๐	ต.อ่าทอง อ.เชียงคำ	นายวิทยา อุดมรักษ์
๑๕๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ใสเหนือ	ต.แม่ใส อ.เมืองพะเยา	นายเจียมรัตน์ คำเผ่า
๑๕๑	ศูนย์ข้าวชุมชนศูนย์ข้าวอินทรีย์ชุมชนห้วยแก้ว หมู่ ๓	ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว	นายสุวิทย์ วีระโยธิน
๑๕๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านกาดกู่ใต้	ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว	นายบรรดิษฐ์ หล่อวงศ์
๑๕๓	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหลาย	ต.สบง อ.ภูซาง	นายนิรันดร์ ใจหาญ
๑๕๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแก	ต.ป่าสัก อ.ภูซาง	นายจรัส จันจุม
๑๕๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันป่าตอง	ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้	นายวิศรุต อินทะนิล
๑๕๖	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลห้วยข้าวเก่า	ต.ห้วยข้าวเก่า อ.จุน	นายศรีคาร วงศ์ศรี
๑๕๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลเชียงแตง (บ้านร้อง)	ต.เชียงแตง อ.ภูซาง	นายมานะ เขจร
๑๕๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสบง	ต.สบง อ.ภูซาง	นายทองศักดิ์ รวมสุข
๑๕๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านดงสุวรรณ	ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายบุรณ์ แสนคำ
๑๖๐	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลห้วยยางขาม	ต.ห้วยยางขาม อ.จุน	นายชม หอมนาน
๑๖๑	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลท่าวังทอง	ต.ท่าวังทอง อ.เมืองพะเยา	นายเอกนรินทร์ ทัพทวี
๑๖๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่จั่วใต้	ต.แม่สกก อ.แม่ใจ	นายประหัต สุขศรีราษฎร์
๑๖๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลแม่ปืม	ต.แม่ปืม อ.เมืองพะเยา	นายวิจิตร สมวรรณ
๑๖๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันตันผึ่ง	ต.แม่อิง อ.ภูกามยาว	นายณัฐนันท์ อุดหน้า
๑๖๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านกัวเหนือ	ต.ดงเจน อ.ภูกามยาว	นายภมร พองจำ
๑๖๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสันป่าแดง ม.๑๑	ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว	นายล้วน ยังมั่ง
๑๖๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งหลวง	ต.ดอนศรีชุม อ.ดอกคำใต้	นายสมพงษ์ ผลงาม

ที่	ชื่อศูนย์	สถานที่ตั้ง	ประธานศูนย์ฯ
๑๖๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านป่าสัก	ต.ศรีถ้อย อ.แม่ใจ	นายจันทน์ วันจะเก่า
๑๖๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านสร้อยศรีพัฒนา	ต.จุน อ.จุน	นายหลั่น พระวิสัย
๑๗๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านอิงโค้ง	ต.ห้วยแก้ว อ.ภูกามยาว	นายสมัย บัวงาม
๑๗๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านป่าแฝกคอย	ต.ป่าแฝก อ.แม่ใจ	นายบุญเนตร ชุมพูนิดา
๑๗๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านกองแล	ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้	นายสมชัย ฟองรัตน์
๑๗๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านต๋น	ต.บ้านต๋น อ.เมืองพะเยา	นายชาติชาย อุปแก้ว
๑๗๔	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งต้นศรี	ต.ห้วยลาน อ.ดอกคำใต้	นายบรรจง กระจำงโพธิ์
๑๗๕	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านป่าแฝกใต้	ต.ป่าแฝก อ.แม่ใจ	นายชูเกียรติ อินัน
๑๗๖	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านร่มโพธิ์งาม	ต.บุญเกิด อ.ดอกคำใต้	นางนงคราญ กันยานะ
๑๗๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลเจริญราษฎร์	ต.เจริญราษฎร์ อ.แม่ใจ	นายวุฒิชัย จันทรเพย
๑๗๘	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านน้ำจุน	ต.ล่อ อ.จุน	นายประจวบ กาศสนุก

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพะเยา , มิถุนายน ๒๕๖๘

๒.๘.๕ ข้อมูลการปลูกสมุนไพรจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรทั้งสิ้น ๗ อำเภอ ชนิดที่ปลูก คือ ผิวมะกรูด, ขมิ้นชัน, โพล, รางจืด, ตะไคร้, เพชรสังฆาต, ใบส้มป่อย, กล้วยดอกขาว, ชุมเห็ดเทศ, ชิง, ข้า, พญาอ, ฟ้าทะลายโจร, กระชาย, เชียงดา, ว่านหางจระเข้, ใบมะขาม, มะเขือพวง จำหน่ายทั้งตลาดชุมชน นอกชุมชน ออนไลน์ และโรงพยาบาลแม่ใจ

ตารางที่ ๕๗ แสดงข้อมูลการปลูกสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดพะเยา

ที่	อำเภอ	จำนวน เกษตรกร (กลุ่ม/ราย)	ชนิดที่ปลูก	พื้นที่ (ไร่)	ช่องทาง การจำหน่าย	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	เมืองพะเยา	๒๐ ราย	ผิวมะกรูด, ขมิ้นชัน, โพล, รางจืด, ตะไคร้, เพชรสังฆาต, ชุมเห็ดเทศ, พญาอ, ข้า, ฟ้าทะลายโจร		รพ.แม่ใจ	สสจ.พย.
๒	แม่ใจ	๒๘ ราย	ผิวมะกรูด, ขมิ้นชัน, โพล, รางจืด, ตะไคร้, เพชรสังฆาต, ใบส้มป่อย, กล้วยดอกขาว, ชุมเห็ดเทศ, ชิง, พญาอ, ฟ้าทะลายโจร	-	รพ.แม่ใจ	สสจ.พย.
๓	ดอกคำใต้	๑๓ ราย	ขมิ้นชัน, โพล, เพชรสังฆาต, กล้วยดอกขาว	-	รพ.แม่ใจ	สสจ.พย.
๔	จุน	๑ ราย	ขมิ้นชัน, โพล	-	รพ.แม่ใจ	สสจ.พย.
๕	ปง	-	-	-	-	-
๖	เชียงคำ	๒๐ ราย	ข้า, ขมิ้น, ตะไคร้, กระชาย, ชิง, ว่านหางจระเข้, พริก, มะเขือพวง	๑๐.๘	ตลาดชุมชน/นอกชุมชน ออนไลน์ โมเดิร์นเทรด	ส.ป.ก.พะเยา
		๑ ราย	ใบมะขาม, ตะไคร้, ชิง	-	รพ.แม่ใจ	สสจ.พย.
๗	เชียงม่วน	-	-	-	-	-
๘	ภูซาง	๑๕ ราย	ข้า, ชิง, พริก, ตะไคร้, ขมิ้น, เชียงดา	๑๖.๒	ตลาดชุมชน ขายส่ง	ส.ป.ก.พะเยา
๙	ภูกามยาว	๑๐ ราย	ขมิ้นชัน, โพล, พริก, ตะไคร้, ขมิ้น, เชียงดา	-	ตลาดชุมชน/นอกชุมชน ขายส่ง	สสจ.พย.

ที่มา : สนง.สาธารณสุขจังหวัดพะเยา , สนง.การปฏิรูปที่ดินพะเยา

๒.๘.๖ หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน

จังหวัดพะเยามีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๑๓๔,๐๒๘.๓๗ บาท ส่วนใหญ่ใช้เพื่อเพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน และเพื่อใช้ในการเกษตร ตามลำดับ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๕๘ แสดงข้อมูลหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๔

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๔
๑. เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	๒๐,๙๘๐.๐๐	๖๐,๖๙๔.๔๐	๔๐,๗๔๕.๗๓	๒๖,๙๖๑.๔๘	๔๐,๗๒๕.๘๒
๒. เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	๖,๙๐๖.๗๐	๗,๑๙๑.๐๐	๑๐,๕๖๗.๓๗	๑๔,๐๗๓.๔๔	๘,๑๘๓.๘๔
๓. เพื่อใช้ในการเกษตร	๒๘,๖๘๙.๑๐	๔๐,๐๐๑.๙๐	๒๙,๘๔๙.๘๗	๑๖,๗๙๖.๔๓	๒๘,๔๘๔.๖๓
๔. เพื่อใช้ในการศึกษา	๕,๙๘๒.๒๐	๙,๑๙๙.๘๐	๑๐,๖๓๑.๕๗	๔,๘๕๔.๑๙	๕,๒๖๙.๐๒
๕. เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	๑๗,๒๑๘.๖๐	๒๘,๗๕๓.๙๐	๕๔,๑๘๗.๒๖	๑๙,๖๕๔.๐๙	๔๓,๓๓๒.๐๙
๗. อื่น ๆ	๘๘๕.๙๐	๒,๑๖๐.๔๐	๔,๐๗๗.๓๓	๒,๕๒๕.๐๙	๘,๐๓๒.๙๕
หนี้สินทั้งสิ้น	๘๐,๖๖๒.๖๐	๑๔๘,๐๐๑.๔๐	๑๕๐,๐๕๙.๑๓	๘๔,๘๖๔.๗๒	๑๓๔,๐๒๘.๓๗

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ , <http://statbbi.nso.go.th>

๒.๘.๕ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารในจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยา มีโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารที่ดำเนินการในจังหวัดพะเยา จำนวน ๑๐๖ แห่ง ประกอบไปด้วยโรงงานดำเนินกิจกรรมสีข้าวจำนวน ๓๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๕ % กิจกรรมอบพืชหรือเมล็ดพืชและการเก็บรักษาหรือลำเลียงพืช จำนวน ๓๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๑๓ % กิจกรรมแปรรูปผลผลิตพืชหรือผลไม้ จำนวน ๑๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๗ % กิจกรรมบ่มใบยาสูบ/อัดใบยาสูบ จำนวน ๑๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ % กิจกรรมไม้ บด หรือย่อยหิน และขุดดิน จำนวน ๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๐% กิจกรรมทำลูกชิ้นจากเนื้อสัตว์และหมวยอ จำนวน ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๓ % และกิจกรรมบ่ม บดเมล็ดพืชหรือหัวพืชจำนวน ๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๔ %

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพะเยา

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT) ด้านการเกษตรของจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยา โดยคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัดพะเยา โดยนำเอาข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์และสถานการณ์ที่เป็นจริงมาวิเคราะห์ หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค สรุปประเด็นของแต่ละด้าน นำมาจัดน้ำหนักและลำดับความสำคัญแต่ละข้อ โดยใช้มาตราวัดระดับ ๔ ระดับ และใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย รายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์ความหมายของน้ำหนักระดับความสำคัญของสภาวะแวดล้อม

๔	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
๓	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
๒	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
๑	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของสภาวะแวดล้อม

๓.๒๖ – ๔.๐๐	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
๒.๕๑ – ๓.๒๕	หมายถึง	ระดับมาก
๑.๗๖ – ๒.๕๐	หมายถึง	ระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๗๕	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

อ้างอิง (มานพ ภาชิตวิไลธรรมและคณะ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๐)

ตารางที่ ๕๙ ผลการประเมินศักยภาพ (SWOT)

ที่	สภาวะแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัด	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ปัจจัยภายในด้านจุดแข็ง (Strength – S)			
S๑	มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง	๓.๙๐	มากที่สุด
S๒	มีแหล่งน้ำสำคัญ เช่น กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง แม่น้ำยม ที่เอื้อต่อกิจกรรมทางการเกษตร และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้	๓.๗๕	มากที่สุด
S๓	มีสินค้าเกษตรที่มีอัตลักษณ์ เช่น ข้าวหอมมะลิ ลิ้นจี่ โคเนื้อ และปลานิล สามารถพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงได้	๓.๗๕	มากที่สุด
S๔	มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการผลิตข้าวหอมมะลิ และปศุสัตว์คุณภาพของภาคเหนือตอนบนได้	๓.๗๒	มากที่สุด

ตารางที่ ๕๙ ผลการประเมินศักยภาพ (SWOT) (ต่อ)

ที่	สถานะแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัด	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
S๕	มีมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) ซึ่งมีศักยภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมทางการเกษตรของจังหวัดได้	๓.๖๒	มากที่สุด
S๖	มีเขตแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถสร้างเครือข่ายการขนส่งทางบกเพื่อกระจายสินค้าการเกษตรผ่านจุดผ่านแดนถาวรบ้านฮวกไปตามเส้นทาง R3A สู่กลุ่มประเทศ GMS / BIMSTEC / ACMECS / CLMV และยังสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ระหว่างจังหวัดพะเยากับกลุ่มจังหวัดในภาคเหนือตอนบนได้	๓.๖๐	มากที่สุด
S๗	มีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่เข้มแข็ง และสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพตลอดห่วงโซ่ เช่น ข้าวหอมมะลิ ปลานิล โคเนื้อ ลิ้นจี่ ซึ่งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจทำการเกษตรได้	๓.๕๒	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยภายในด้านจุดแข็ง		๓.๗๐	มากที่สุด
ปัจจัยภายในด้านจุดอ่อน (Weakness – W)			
W๑	ระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรในภาพรวม ประกอบกับแหล่งน้ำบางแห่งต้นเขื่อนกักเก็บน้ำได้น้อย บางแห่งตลิ่งถูกกัดเซาะ ตะกอนทับถม วัชพืชปกคลุมกีดขวางทางระบายน้ำ ไม่สามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรได้ในปริมาณที่เพียงพอ	๓.๕๑	มากที่สุด
W๒	เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่เป็นแรงงานสูงวัย ส่งผลต่อการตัดสินใจและเรียนรู้กระบวนการทำการเกษตรในยุคปัจจุบัน ประกอบกับคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มละทิ้งภาคการเกษตรไปทำงานนอกภาคการเกษตรเนื่องจากได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า จึงประสบปัญหาการลดลงของแรงงานอายุน้อยอย่างต่อเนื่อง	๓.๔๒	มากที่สุด
W๓	เครื่องมือ ทรัพยากร เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่มีราคาสูง แต่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยไม่สูงมากนัก จึงเป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงหรือใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่	๓.๔๐	มากที่สุด
W๔	เกษตรกรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ และบางส่วนไม่เข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินของภาครัฐ (ส.ป.ก., คทช., สทก.) ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพผลผลิต การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และมาตรการช่วยเหลือตามนโยบายของภาครัฐได้	๓.๒๐	มาก
W๕	เกษตรกรส่วนใหญ่ ยังขาดทักษะทางด้านการวางแผนการผลิต การตลาด การเงิน การบัญชี รวมถึงการบริหารจัดการภาระหนี้สิน ส่งผลต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	๓.๑๒	มาก

ตารางที่ ๕๙ ผลการประเมินศักยภาพ (SWOT) (ต่อ)

ที่	สถานะแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัด	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
W๖	เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าเกษตร ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานน้อย เนื่องจากแหล่งจำหน่ายผลผลิตไกลจากพื้นที่เพาะปลูก และราคาไม่จูงใจ ไม่แตกต่างจากผลผลิตทั่วไป	๓.๑๐	มาก
W๗	สถาบันเกษตรกรถูกจำกัดด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการรวบรวมและกระจายผลผลิตเพื่อจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ	๒.๙๐	มาก
W๘	เส้นทางการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรบางแห่งชำรุด บางส่วนเป็นทางลูกรังและคับแคบ ส่งผลให้การคมนาคมขนส่งเป็นไปด้วยความยากลำบาก เกษตรกรไม่สามารถลำเลียงผลผลิตออกสู่ตลาดได้ตามเวลา	๒.๘๒	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยภายในด้านจุดอ่อน		๓.๑๘	มาก
ปัจจัยภายนอก ด้านโอกาส (Opportunities - O)			
O๑	รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเกษตร มุ่งสร้างรายได้ให้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ๓ เท่าภายใน ๔ ปี ผ่านหลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” พัฒนาคอบคลุมทุกมิติ เช่น ส่งเสริมการทำอาชีพเสริม การบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการทรัพยากรดิน นำนวัตกรรมเกษตรแม่นยำมาใช้ ฯลฯ เป็นต้น	๓.๙๐	มากที่สุด
O๒	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญในการคัดเลือกจังหวัดพะเยาเป็นหนึ่งในพื้นที่นำร่อง เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรทางเลือก เช่น การเลี้ยงหอยมุกน้ำจืด เลี้ยงปลาอีสกเทศ ปลูกกาแฟ ฯลฯ เป็นต้น จึงเป็นพื้นที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาทำกิจกรรมการเกษตรด้วยแนวคิดใหม่ๆ นำนวัตกรรมสมัยใหม่มาทดลองใช้ สามารถปรับปรุง พัฒนา ให้ได้ผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม	๓.๘๖	มากที่สุด
O๓	การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด	๓.๘๒	มากที่สุด
O๔	การเติบโตอย่างก้าวกระโดดของตลาดดิจิทัล เป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพของสินค้าเกษตรในภาพรวม	๓.๗๕	มากที่สุด
O๕	การก่อสร้างเส้นทางรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ เป็นโอกาสในการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์กระจายสินค้าเกษตรไปยังต่างจังหวัดและต่างประเทศได้	๓.๗๕	มากที่สุด
O๖	จังหวัดพะเยาให้ความสำคัญกับการนำศาสตร์พระราชไปสู่การปฏิบัติ เพื่อ สืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่สนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน สามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตสู่สังคมเกษตรคาร์บอนต่ำ	๓.๖๐	มากที่สุด

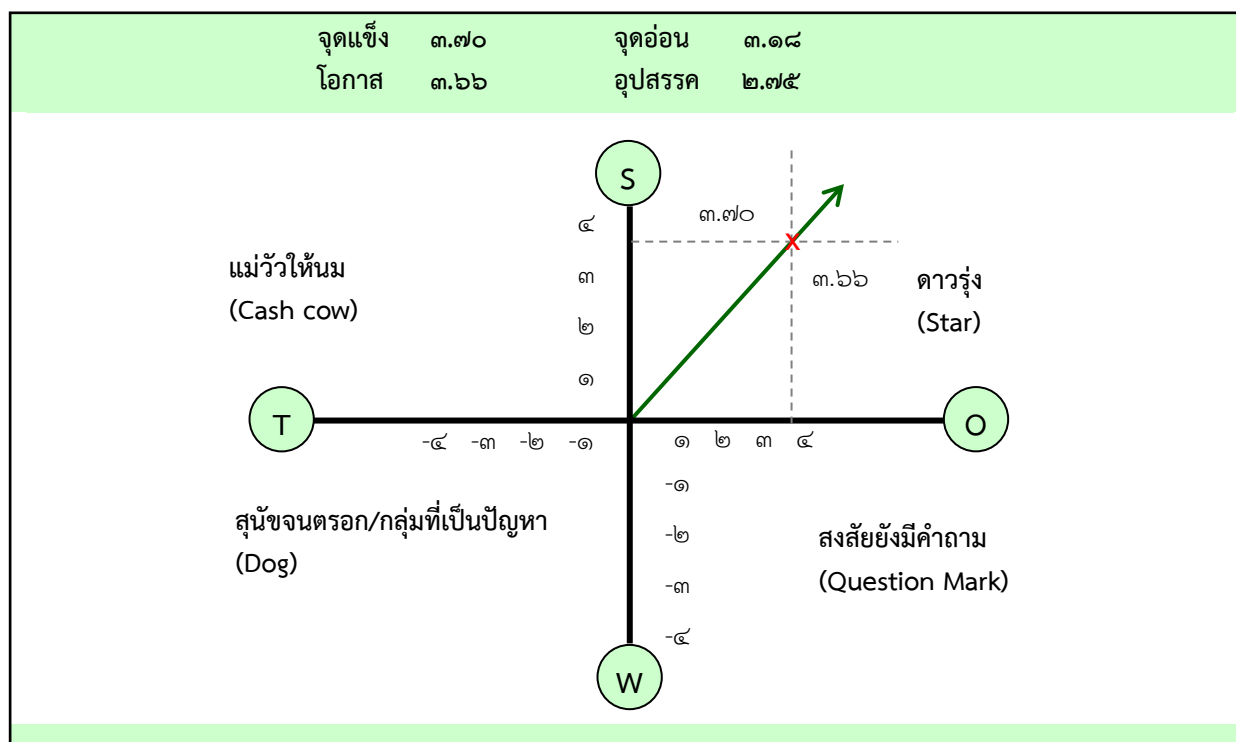
ตารางที่ ๕๙ ผลการประเมินศักยภาพ (SWOT) (ต่อ)

ที่	สถานะแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัด	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
O๗	นโยบายโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ หรือ BCG Model ด้านการเกษตร และกระแสความมั่นคงทางอาหารของโลก มุ่งเน้นในเรื่องอาหารปลอดภัย และอาหารสุขภาพ ส่งผลให้จังหวัดพะเยาซึ่งเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตร สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้ประชาชนในจังหวัดได้	๓.๕๐	มากที่สุด
O๘	ปัจจุบันมีธุรกิจบริการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร สมัยใหม่ สามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ประหยัดเวลา และช่วยเพิ่มผลิตภาพ และคุณภาพผลผลิตต่อแรงงานและ ต่อพื้นที่ที่มีจำกัดได้	๓.๑๕	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยภายในด้านโอกาส		๓.๖๖	มากที่สุด
ปัจจัยภายนอก ด้านอุปสรรค (Threats –T)			
T๑	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ส่งผลต่อการผลิต การระบาดของศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตทางการเกษตร ได้รับความเสียหาย ไม่มีคุณภาพ กระทบต่อการดำเนินการด้านการตลาด ที่ไม่เป็นไปตามแผน	๓.๔๗	มากที่สุด
T๒	มาตรการกีดกันทางการค้า และนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรบางประเภท ทำให้สินค้าเกษตร จากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันในพื้นที่จังหวัดพะเยามากขึ้น	๓.๓๕	มากที่สุด
T๓	สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ – อุบัติซ้ำ ทั้งโรคระบาดในคน โรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดในพืช ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการเกษตร แบบองค์ รวมทั้งการผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การจำหน่ายสินค้า ในประเทศ ตลอดจนการส่งออกต่างประเทศ	๓.๑๐	มาก
T๔	การประกาศใช้แนวเขตที่ดินตามนโยบายการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดิน (One Map) มีความล่าช้า ทำให้เกษตรกรเสียสิทธิในการเข้าถึงมาตรการ การช่วยเหลือของภาครัฐ ตลอดจนสิทธิต่างๆ ที่ต้องใช้เอกสารสิทธิ์ ในการดำเนินการ เช่น เกษตรพันธสัญญา การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ใช้น้ำในพื้นที่การเกษตร เป็นต้น	๒.๕๘	มาก
T๕	สถานการณ์ความขัดแย้งในต่างประเทศ ส่งผลต่อความผันผวนของ เศรษฐกิจและการเงินของโลก เกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทาน ทำให้ ราคาสินค้าโภคภัณฑ์และพลังงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อ ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น เช่น น้ำมัน ปุ๋ย การ ขนส่ง ฯลฯ เป็นต้น	๒.๕๐	มาก

ตารางที่ ๕๙ ผลการประเมินศักยภาพ (SWOT) (ต่อ)

ที่	สถานะแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัด	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
T๖	เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองราคาปัจจัยการผลิตและราคาสินค้าเกษตร ซึ่งมักถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง	๒.๑๕	น้อย
T๗	ราคาสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน กับ ราคาสินค้าเกษตรทั่วไป ไม่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกษตรกรแรงจูงใจในการผลิต ให้ได้มาตรฐานขั้นต้น	๒.๑๐	น้อย
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยภายในด้านอุปสรรค		๒.๗๕	มาก

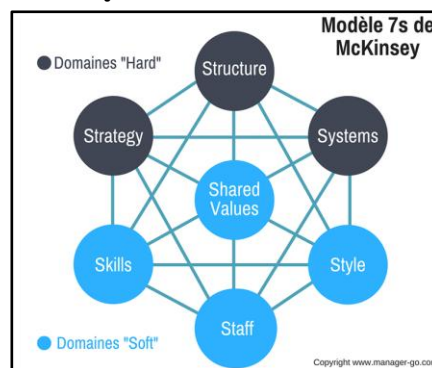
จากการวิเคราะห์และการให้น้ำหนักปัจจัยต่างๆ ตามหลักการของ The Boston Consulting Group (BCG) พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของจุดแข็ง เท่ากับ ๓.๗๐ จุดอ่อน เท่ากับ ๓.๑๘ โอกาส เท่ากับ ๓.๖๖ และอุปสรรค เท่ากับ ๒.๗๕ จึงนำคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์ในตารางวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก มากำหนดจุดลงในแกน TOWS Matrix หาจุดตัดกัน พบว่า จุดแข็งและโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (SO Strategies) เป็นสถานการณ์ที่ได้เปรียบมากที่สุดเนื่องด้วยโอกาสจากภายนอกและจุดแข็งของจังหวัด เรียกว่า กลยุทธ์ เอื้อ และ แข็ง ดังนั้นทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา จึงมีสถานการณ์ อยู่ที่ Growing or Proactive ด้านที่เป็นศักยภาพภายในคือจุดแข็งของจังหวัดและมีปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสในการพัฒนา หรือเทียบเท่ากับสถานการณ์ดาวรุ่ง (Public sector star) คือ การใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของจังหวัดภายใต้โอกาสที่จะสนับสนุน ผลักดัน และส่งเสริมต่อการพัฒนา โดยแนวโน้มทิศทางค่าเฉลี่ยสูงสุด จะมุ่งพัฒนาในมิติการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมให้ผลผลิตทางการเกษตรได้มาตรฐาน มีคุณภาพ เพื่อเสริมจุดแข็งของจังหวัดให้โดดเด่นบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาต่อไป

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรของจังหวัดพะเยา เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือแบบจำลอง ๗-S McKinsey ซึ่งเป็นแบบจำลองที่สามารถนำไปใช้ในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและส่งเสริมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดได้ดียิ่งขึ้น เป็นการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาของบริษัท McKinsey ซึ่งเป็นที่ปรึกษาธุรกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลของการค้นคว้าวิจัยได้บ่งชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ หรือการบริหารงานที่ สมฤทธิ์ผลนั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างน้อยที่สุด ๗ ปัจจัย ได้แก่

- ๑) กลยุทธ์ (Strategy)
- ๒) โครงสร้างขององค์กร (Structure)
- ๓) ระบบการปฏิบัติงาน (System)
- ๔) บุคลากร (Staff)
- ๕) ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
- ๖) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
- ๗) ค่านิยมร่วม (Shared Values)

โดยที่ตัวแปร ๓ ตัวแรก จัดเป็น Hard S's คือ กลยุทธ์ โครงสร้าง และระบบ เปรียบเสมือนเป็นส่วนที่เรียกว่าฮาร์ดแวร์ ของระบบคอมพิวเตอร์ คือ เป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้หรือมองเห็นได้ ชัดเจน จึงทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาผู้บริหารให้ความสนใจเป็นพิเศษ สำหรับตัวแปรใหม่ที่ค้นพบเท่าที่ผ่านมา ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสนใจเพราะเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้หรือมองเห็นภาพไม่ชัดเจน จัดเป็น Soft S's ซึ่ง เปรียบเสมือนเป็นส่วนที่เรียกว่าซอฟต์แวร์ของระบบคอมพิวเตอร์ ได้แก่ สไตล์การบริหาร บุคคลหรือพนักงาน ทักษะ และค่านิยมร่วม ต่อมาบริษัท McKinsey ได้ปรับปรุงคำจำกัดความของตัวแปรทั้ง ๗ ตัว ให้มีความถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นแรงกดดันจากภายในหรือภายนอกประเทศ เช่น ระบบเศรษฐกิจเสรีทุนนิยม โลกของการค้าไร้พรมแดน เศรษฐกิจในแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การปฏิรูปทางเทคโนโลยี เช่น ความต้องการเฉพาะแบบของลูกค้า เป็นต้น

ดังนั้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา จึงดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เพื่อให้เข้าใจถึงองค์ประกอบโดยรวม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างไรในอนาคต ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๖๐ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย ๗-S McKinsey

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง	เกษตรกรบางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ และบางส่วนไม่เข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินของภาครัฐ (ส.ป.ก., คทช., สทก.) ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพผลผลิต การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และมาตรการช่วยเหลือตามนโยบายของภาครัฐได้
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	๑. มีแหล่งน้ำสำคัญ เช่น กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง แม่น้ำยม ที่เอื้อต่อกิจกรรมทางการเกษตร และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ ๒. มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ๓. มีเขตแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถพัฒนาการกระจายสินค้าเกษตรของจังหวัด โดยการสร้างเครือข่ายการขนส่งทางบกผ่านจุดผ่านแดนไปตามเส้นทาง R3A สู่กลุ่มประเทศ GMS/BIMSTEC/ACMECS/CLMV	ระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรในภาพรวม ประกอบกับแหล่งน้ำบางแห่งตื้นเขินกักเก็บน้ำได้น้อยบางแห่งตื้นลึกถูกกัดเซาะตะกอนทับถม วัชพืชปกคลุมกีดขวางทางระบายน้ำ ไม่สามารถบริหารจัดการน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรได้ในปริมาณที่เพียงพอ
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๑. มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ๒. มีมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) ซึ่งมีศักยภาพในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนากิจกรรมทางการเกษตรของจังหวัดได้	การผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เช่น GAP/อินทรีย์ /FSC/GMP/อย./HACCP ฯลฯ มีน้อย
บุคลากร (Staff)	มีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่เข้มแข็ง และสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพตลอดห่วงโซ่ เช่น ข้าวหอมมะลิ ปลานิล โคเนื้อ ลิ้นจี่ ซึ่งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจทำการเกษตรได้	เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่เป็นแรงงานสูงวัย ส่งผลต่อการตัดสินใจและเรียนรู้กระบวนการทำการเกษตรในยุคปัจจุบัน ประกอบกับคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มละทิ้งภาคการเกษตรไปทำงานนอกภาคการเกษตร เนื่องจากได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า จึงประสบปัญหาการลดลงของแรงงานอายุน้อยอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๖๐ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย ๗-S McKinsey (ต่อ)

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	มีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่เข้มแข็ง และ สถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้า เกษตรคุณภาพตลอดห่วงโซ่ เช่น ข้าวหอมมะลิ ปลานิล โคเนื้อ ลันจี่ ซึ่งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้กับผู้ที่สนใจทำการเกษตรได้	๑. เครื่องมือ ทรัพยากร เทคโนโลยี และ นวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่ มีราคาสูง แต่เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรราย ย่อย ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยไม่สูงมากนัก จึงเป็น ข้อจำกัดในการเข้าถึงหรือใช้ประโยชน์ได้ อย่างเต็มที่ ๒. เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่ เป็นแรงงานสูงวัย ส่งผลต่อการตัดสินใจ และเรียนรู้กระบวนการทำการเกษตรในยุค ปัจจุบัน ประกอบกับคนรุ่นใหม่มีแนวโน้ม ละทิ้งภาคการเกษตรไปทำงานนอกภาค การเกษตร เนื่องจากได้ผลตอบแทนที่สูง กว่า จึงประสบปัญหาการลดลงของ แรงงานอายุน้อยอย่างต่อเนื่อง
รูปแบบ การบริหารจัดการ (Style)	มีแหล่งน้ำสำคัญ เช่น กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง แม่น้ำยม ที่เอื้อต่อกิจกรรมทางการเกษตร และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยว เชิงเกษตรได้	๑. ระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ การเกษตรในภาพรวม ประกอบกับแหล่ง น้ำบางแห่งต้นเงินกักเก็บน้ำได้น้อยบาง แห่งตลิ่งถูกกัดเซาะ ตะกอนทับถม วัชพืช ปกคลุมกีดขวางทางระบายน้ำ ไม่สามารถ บริหารจัดการน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรม การเกษตรได้ในปริมาณที่เพียงพอ ๒. สถาบันเกษตรกรถูกจำกัดด้วยหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อ การรวบรวมและกระจายผลผลิตเพื่อ จำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมต่อการผลิต สินค้าเกษตรที่สำคัญสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ทั้งการผลิตด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง	เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่เป็น แรงงานสูงวัย ส่งผลต่อการตัดสินใจและเรียนรู้ กระบวนการทำการเกษตร ในยุคปัจจุบัน ประกอบกับคนรุ่นใหม่มีแนวโน้มละทิ้งภาค การเกษตรไปทำงานนอกภาคการเกษตร เนื่องจากได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า จึงประสบ ปัญหาการลดลงของแรงงานอายุน้อยอย่าง ต่อเนื่อง

๓. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

PEST Analysis คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจภาพรวมของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ของจังหวัดพะเยา ที่เกี่ยวข้องกับโอกาสที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาหรือส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ภายในจังหวัด และภัยคุกคามที่อยู่ภายในพื้นที่ที่จะเป็นข้อจำกัดในการดำเนินงานของหน่วยงานบูรณาการหรือเป็นภัยคุกคามต่อเกษตรกรและประชาชน ดังนั้น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและวางแผนเพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสและพยายาลดภัยคุกคามลง ซึ่ง PEST Analysis ประกอบด้วย

๑) ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค

๔) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕) ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม(Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๕๙ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

PESTEL Analysis	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors)	๑. นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการผลิตภาคการเกษตร เช่น การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม การส่งเสริมการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ ฯลฯ เพิ่มศักยภาพ ในการพัฒนากิจกรรมทางการเกษตรได้ ๒. การก่อสร้างเส้นทางรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ เป็นโอกาสในการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์กระจายสินค้าเกษตรไปยังต่างจังหวัดและต่างประเทศได้ ๓. การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด	การประกาศใช้แนวเขตที่ดินตามนโยบายการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดิน (One Map) มีความล่าช้า ทำให้เกษตรกรเสียสิทธิในการเข้าถึงมาตรการการช่วยเหลือของภาครัฐ

ตารางที่ ๖๐ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis (ต่อ)

PESTEL Analysis	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	๑. การเติบโตอย่างก้าวกระโดดของตลาดดิจิทัล เป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพของสินค้าเกษตรในภาพรวม ๒. สถานการณ์ความขัดแย้งในต่างประเทศ ส่งผลต่อความผันผวนของเศรษฐกิจและการเงินของโลก เกิดภาวะชะงักงันของห่วงโซ่อุปทาน ทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์และพลังงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น เช่น น้ำมัน ปุ๋ย การขนส่ง ฯลฯ เป็นต้น	๑. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ – อุบัติซ้ำ ทั้งโรคระบาดในคน โรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดในพืช ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการเกษตรแบบองค์รวมทั้งการผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การจำหน่ายสินค้าในประเทศ ตลอดจนการส่งออกต่างประเทศ ๒. เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองราคา ปัจจัยการผลิตและราคาสินค้าเกษตร ซึ่งมักถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ๓. ราคาสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน กับ ราคาสินค้าเกษตรทั่วไป ไม่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการผลิตให้ได้มาตรฐานขั้นต้น
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors)	๑. นโยบายโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ หรือ BCG Model ด้านการเกษตร และกระแสความมั่นคงทางอาหารของโลกมุ่งเน้นในเรื่องอาหารปลอดภัยและอาหารสุขภาพ ๒. จังหวัดพะเยาให้ความสำคัญกับการนำศาสตร์พระราชาไปสู่การปฏิบัติ เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่สนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน สามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตสู่สังคมเกษตรคาร์บอนต่ำ	สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ – อุบัติซ้ำ ทั้งโรคระบาดในคน โรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดในพืช ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการเกษตรแบบองค์รวมทั้งการผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การจำหน่ายสินค้าในประเทศ ตลอดจนการส่งออกต่างประเทศ
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	ปัจจุบันมีธุรกิจการบริการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่ สามารถช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ประหยัดเวลา และช่วยเพิ่มผลิตภาพ และคุณภาพผลผลิตต่อแรงงานและต่อพื้นที่ที่มีจำกัดได้	มาตรการกีดกันทางการค้า และนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรบางประเภท ทำให้สินค้าเกษตรจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันในพื้นที่จังหวัดพะเยามากขึ้น
ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors)	นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการผลิตภาคการเกษตร เช่น การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม การส่งเสริมการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ ฯลฯ เพิ่มศักยภาพในการพัฒนากิจกรรมทางการเกษตรได้	มาตรการกีดกันทางการค้า และนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรบางประเภท ทำให้สินค้าเกษตรจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันในพื้นที่จังหวัดพะเยามากขึ้น
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)	นโยบายโมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ หรือ BCG Model ด้านการเกษตร และกระแสความมั่นคงทางอาหารของโลก มุ่งเน้นในเรื่องอาหารปลอดภัยและอาหารสุขภาพ ส่งผลให้จังหวัดพะเยาซึ่งเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้ประชาชนในจังหวัดได้	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ส่งผลต่อการผลิต การระบาดของศัตรูพืช ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ไม่มีคุณภาพ กระทบต่อการดำเนินการด้านการตลาดที่ไม่เป็นไปตามแผน

๔. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	<u>S</u> จุดแข็ง (ภายใน) ๑. มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสม ๒. มีแหล่งน้ำสำคัญ ๓. มีสินค้าเกษตรที่มีอัตลักษณ์ ๔. ศูนย์กลางการผลิตข้าวหอมมะลิ และปศุสัตว์คุณภาพ ๕. มีมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา AIC ๖. มีเขตแดนติดต่อกับ สปป.ลาว ๗. มีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่เข้มแข็ง และสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพ	<u>W</u> จุดอ่อน (ภายใน) ๑. ระบบชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ๒. เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๓. เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่มีราคาสูง ๔. ไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ส.ป.ก.,คทช.) ๕. ขาดทักษะทางด้านการวางแผนการผลิต ๖. ได้รับการรับรองมาตรฐาน น้อย ๗. ถูกจำกัดด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ๘. เส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรขรุขระ
<u>O</u> โอกาส (ภายนอก) ๑. รัฐบาลให้ความสำคัญกับการภาคเกษตร ๒. จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดนำร่องในการพัฒนาด้านการเกษตร ๓. เป้าหมายการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด ๔. การเติบโตอย่างก้าวกระโดดของตลาดดิจิทัล ๕. การก่อสร้างเส้นทางรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ ๖. การนำศาสตร์พระราชาไปสู่การปฏิบัติ สืบสาน รักษา ต่อยอด ๗. BCG Model ด้านการเกษตร ๘. ธุรกิจการบริการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร	<u>SO</u> <u>กลยุทธ์</u> $S๑ - S๗ + O๑ - O๘ =$ พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร	<u>WO</u> <u>กลยุทธ์</u> $W๑ - W๘ + O๑ - O๘ =$ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
<u>T</u> ภัยคุกคาม (ภายนอก) ๑. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ๒. มาตรการกีดกันทางการค้า และนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ๓. การแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ - อุตุนิวัติ ๔. นโยบายการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินมีความล้ำ ๕. ความขัดแย้งในต่างประเทศ ๖. ขาดอำนาจในการต่อรองราคา ๗. ราคาสินค้าเกษตรไม่มีความแตกต่างกัน (มาตรฐานกับทั่วไป)	<u>ST</u> <u>กลยุทธ์</u> $S๑, S๒, S๓, S๔ + T๑ - T๗ =$ บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ	

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ SWOT เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนา พบว่าความสัมพันธ์ของจุดแข็งและโอกาส (S-O) สามารถเพิ่มประสิทธิภาพภายใต้ประเด็นการพัฒนาด้านการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตามศักยภาพของจังหวัดเพื่อเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาไปสู่การผลิตอุตสาหกรรมเกษตรที่ปลอดภัย โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ นโยบายของจังหวัด ที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาการเกษตร มีกว๊านพะเยาซึ่งเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของจังหวัด ลักษณะภูมิประเทศเหมาะสมสำหรับการทำเกษตร มีเครือข่ายเกษตรกรและศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่ช่วยส่งเสริมองค์ความรู้

ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ รวมทั้งมีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านสามารถเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์หรือการขนส่งสินค้าการเกษตร นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายนอกที่ช่วยผลักดันเชิงนโยบาย กรอบความร่วมมือกับประเทศในกลุ่ม AC ทิศทางการบริโภคของโลกที่มุ่งเน้นในเรื่องอาหารปลอดภัย สุขภาพ สามารถสนับสนุนการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด ส่วนการวิเคราะห์จุดอ่อนและโอกาส (WO) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังยึดติดกับวิถีทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ปรับตัวไม่ทันตามสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งยังนำผลงานวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตรน้อย และในปัจจุบันยังขาดแรงงานภาคการเกษตรเนื่องจากเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ คนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพการเกษตรน้อย จึงได้กำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ลดจุดอ่อนและแก้ไขปัญหายุ่งยากด้านนโยบายที่สนับสนุนและเอื้อต่อการพัฒนาการเกษตรระยะยาว และในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และข้อจำกัด (ST, WT) พบว่า ที่ตั้งของจังหวัดพะเยาอยู่บริเวณส่วนกลางของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่างๆ มีกว๊านพะเยาที่เอื้อต่อวิถีชีวิตวัฒนธรรม เป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่ สามารถสร้างกิจกรรมภาคการเกษตรได้ และถึงแม้จะเป็นจุดแข็ง แต่สัดส่วนของพื้นที่เกษตรที่อยู่ในเขตชลประทานยังมีอยู่น้อย ส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำยังไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ภาคการเกษตรยังใช้สารเคมีในอัตราสูง ต้นทุนการผลิตยังสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติยังไม่ครอบคลุม ซึ่งมีผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรในบางปีการผลิต จึงได้กำหนดประเด็นการพัฒนาเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดจุดอ่อนและเตรียมความพร้อมการเผชิญกับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ดังนั้น แนวโน้มการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดพะเยา ซึ่งมีศักยภาพเชิงพื้นที่ที่เหมาะสมสามารถสร้างกระบวนการผลิตเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลผลิตที่มีคุณภาพและสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร เช่น ข้าว ถั่วลิสง ลำไย โคเนื้อ ปลานิล ยางพารา และสมุนไพร จึงควรเน้นการกระจายสินค้าไปสู่ต่างจังหวัดและต่างประเทศ เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เกษตรกรรมยั่งยืน โดยใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนา

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ได้ทำการศึกษาบริบทและศักยภาพด้านการเกษตรของจังหวัด ตามกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยใช้กรอบนโยบายสำคัญๆ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ และแผนพัฒนาจังหวัดพะเยา เป็นแนวทางในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งกระบวนการดำเนินการเน้นการบูรณาการของทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนา ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เกษตรกรก้าวหน้าด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงอย่างยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

๔.๒ เป้าประสงค์

๑. สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๒. สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาการผลิต ให้มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
๓. ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนา การเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๓ ประเด็นการพัฒนา

๑. สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๒. พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร
๓. บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔ ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

วัตถุประสงค์ : ๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้
๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer
๓) สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาสู่ความเข้มแข็งเป็นกลไกสำคัญ
ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

- ๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ (จำนวน ๕,๐๐๐ คนต่อปี)
- ๒) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer (จำนวน ๑๐๐ คนต่อปี)
- ๓) จำนวนของสถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน
ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ (จำนวน ๒๕ กลุ่ม/แห่ง ต่อปี)
- ๔) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่มีสถานะ การดำเนินกิจการมีอัตราการขยายตัว
ของปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน (ร้อยละ ๑ ต่อปี)

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร
- ๒) พัฒนาและยกระดับสถาบันเกษตรกร / สหกรณ์การเกษตร/
กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน

โครงการสำคัญ :

- ๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่
ความมั่นคงด้านอาหารของจังหวัดพะเยา
- ๒) โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
- ๓) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- ๔) โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสถาบัน
เกษตรกร
- ๕) โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ๖) โครงการส่งเสริมการเกษตรตามวิถีชุมชนสู่เกษตรกรมั่งคั่ง
- ๗) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตาม
ศักยภาพ
- ๘) โครงการเกษตรสร้างสุขภาพชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเกษตรยั่งยืน

ประเด็นที่ ๒ : พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร

วัตถุประสงค์ : สินค้าเกษตรมีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมีมูลค่าสูงขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

- ๑) จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน
 - มาตรฐาน PGS (จำนวน ๕ แปลง/ฟาร์ม ต่อปี)
 - มาตรฐาน GAP (จำนวน ๒๕๐ แปลง/ฟาร์ม ต่อปี)
 - มาตรฐานอินทรีย์ (จำนวน ๒๐ แปลง/ฟาร์ม ต่อปี)
- ๒) จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า (จำนวน ๗ ชนิดต่อปี)
 - ข้าว, ลิ้นจี่, ลำไย, ใคเนื้อ, ปลานิล, ยางพารา, สมุนไพร
- ๓) จำนวนสินค้าที่ได้รับการบริหารจัดการเชื่อมโยงด้านการตลาด (จำนวน ๗ ชนิดต่อปี)
 - ข้าว, ลิ้นจี่, ลำไย, ใคเนื้อ, ปลานิล, ยางพารา, สมุนไพร

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๒) ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- ๓) บริหารจัดการสินค้าสร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงตลาด

โครงการสำคัญ :

- ๑) โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าสู่ผู้บริโภค
- ๒) โครงการส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง
- ๓) โครงการส่งเสริมการแปรรูปการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๔) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
- ๕) โครงการเพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
- ๖) โครงการพัฒนาสินค้าตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP
- ๗) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ๘) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
- ๙) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ข้าวหอมมะลิ ใคเนื้อ ปลานิล ด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

- วัตถุประสงค์ :
- ๑) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๒) บริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีความเหมาะสมต่อการผลิตสินค้าเกษตร
 - ๓) เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

- ๑) ปริมาณน้ำเก็บกักที่เพิ่มขึ้น (จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ ลบ.ม. ต่อปี)
- ๒) พื้นที่ชลประทานหรือพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น (จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่ ต่อปี)
- ๓) จำนวนสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานเพิ่มขึ้น (๓๐๐ แห่ง ต่อปี)
- ๔) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการบริหารจัดการด้านดิน (จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่ ต่อปี)
- ๕) จำนวนสถาบันเกษตรกรที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร (จำนวน ๑๒๐ กลุ่มต่อปี)
- ๖) จำนวนสัตว์น้ำที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ (จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ต่อปี)

แนวทางการพัฒนา :

- ๑) บริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ๒) บริหารจัดการทรัพยากรดิน
- ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โครงการสำคัญ :

- ๑) โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร
- ๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร
- ๓) โครงการขุดลอกอ่างเก็บน้ำร่องสัก
- ๔) โครงการงานพัฒนาหนองเล็งทรายระยะที่ ๕
- ๕) โครงการพัฒนากว๊านพะเยาระยะที่ ๓
- ๖) โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
- ๗) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
- ๘) โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map

๔.๕ เป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพะเยา
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)

ประเด็น การพัฒนา	แนวทาง การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นที่ ๑ : สร้างความ เข้มแข็งให้ เกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร	๑. พัฒนาศักยภาพ เกษตรกร	- เกษตรกรที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
		- เกษตรกรที่ได้รับการ พัฒนาเป็น Smart Farmer	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐
	๒. พัฒนาและ ยกระดับสถาบัน เกษตรกร / สหกรณ์ การเกษตร/ กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชน	- จำนวนของสถาบัน เกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกร/วิสาหกิจ ชุมชน/กลุ่มแปลงใหญ่ ได้รับการพัฒนา ศักยภาพ	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๒๕	๑๒๕
		- สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่มีสถานะ การดำเนิน กิจการมีอัตราการ ขยายตัวของปริมาณ ธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน	๑	๑	๑	๑	๑	๕
ประเด็นที่ ๒ : พัฒนาการผลิต และเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร คุณภาพ อย่างครบวงจร	๑. ส่งเสริมการ ผลิตสินค้า เกษตรให้ได้ คุณภาพและ มาตรฐาน โดย ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม	- จำนวนราย/กลุ่ม/แปลง/ ฟาร์มที่เข้าสู่ กระบวนการรับรอง มาตรฐาน (ราย/กลุ่ม/ แปลง/ปี) - มาตรฐาน PGS - มาตรฐาน GAP - มาตรฐานอินทรีย์	๕ ๒๕๐ ๒๐	๕ ๒๕๐ ๒๐	๕ ๒๕๐ ๒๐	๕ ๒๕๐ ๒๐	๕ ๒๕๐ ๒๐	๒๕ ๑,๒๕๐ ๑๐๐
	๒. ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส และเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร	- จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ ได้รับการพัฒนาเพื่อ เพิ่มมูลค่า (ข้าว,ลิ้นจี่,ลำไย, โคเนื้อ,ปลานิล, ยางพารา,สมุนไพร)	๗	๗	๗	๗	๗	๗
	๓. บริหารจัดการ สินค้า สร้างเครือข่าย และเชื่อมโยง ตลาด	- จำนวนสินค้าที่รับ การบริหารจัดการ เชื่อมโยง ด้าน การตลาด ข้าว,ลิ้นจี่,ลำไย,โค เนื้อ,ปลานิล, ยางพารา,สมุนไพร	๗	๗	๗	๗	๗	๗

ประเด็น การพัฒนา	แนวทาง การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นที่ ๓ : บริหารจัดการ ทรัพยากร ทางการเกษตร อย่างมี ประสิทธิภาพ	๑. บริหารจัดการ แหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร	- ปริมาณน้ำเก็บกัก ที่เพิ่มขึ้น (ลบ.ม./ปี)	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐
		- พื้นที่ชลประทาน หรือพื้นที่รับ ประโยชน์เพิ่มขึ้น (ไร่/ปี)	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๗,๕๐๐
		- จำนวนสระเก็บน้ำ ในไร่นา นอกเขต ชลประทาน เพิ่มขึ้น (แห่ง/ปี)	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๑๕๐๐
	๒. บริหารจัดการ ทรัพยากรดิน	- จำนวนพื้นที่ ที่ได้รับการบริหาร จัดการด้านดิน (ไร่/ปี)	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
	๓. ส่งเสริมการมี ส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ ทรัพยากร การเกษตร ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	- จำนวนสถาบัน เกษตรกรที่มี ส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ ทรัพยากร การเกษตร (กลุ่ม/ปี)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๖๐๐
		- จำนวนสัตว์น้ำที่ ปล่อยลงสู่แหล่ง น้ำธรรมชาติ จำนวน ตัว/ปี	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐

၁၀၂

โครงการสำคัญ	๑. ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่โครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒. ส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ๓. พัฒนาเกษตรกรปรารถนาดี (Smart Farmer) ๔. พัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาดินที่กินกินของเกษตรกร ๕. ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานภาคการเกษตร	๑. ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรจากฟาร์มสู่ผู้บริโภค ๒. ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง ๓. ระบุส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ๔. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ๕. พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพาะโยมาโมเดล	๑. ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร ๒. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการพื้นที่เกษตรอย่างยั่งยืน ๓. พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๔. ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อสนับสนุนการเกษตร ๕. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการเกษตร
---------------------	--	---	--

๕. สรุป แผนงาน/โครงการ ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)									
จังหวัดพะเยา									
ประเด็นการพัฒนา	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)					พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐			
๑ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๔๕	๒๗,๔๑๔,๗๐๐	๒๓,๙๐๘,๓๔๐	๒๔,๓๔๑,๓๔๐	๓๒,๓๔๖,๐๔๐	๒๔,๒๐๒,๘๙๐			๑๓๗,๔๕๓,๓๑๐
๒ พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร	๑๐๒	๑๖๐,๔๕๔,๑๔๕	๑๗๕,๐๑๕,๔๖๕	๑๔๕,๙๓๐,๙๓๕	๑๗๗,๔๐๙,๙๔๕	๑๔๑,๓๕๔,๙๔๕			๙๐๑,๐๖๕,๔๙๕
๓ บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ	๔๗๔	๘๖,๗๔๓,๖๐๐	๑,๓๔๑,๑๔๓,๐๐๐	๒๐๗,๖๙๖,๑๐๐	๒,๘๖๕,๔๗๘,๐๐๐	๕,๘๓๕,๔๕๙,๐๐๐			๑๐,๒๘๖,๙๖๙,๗๐๐
รวมทั้งสิ้น	๖๗๑	๒๗๕,๖๑๓,๔๔๕	๑,๕๕๐,๑๖๖,๗๖๕	๔๓๒,๙๖๘,๔๖๕	๓,๐๗๕,๒๘๔,๐๘๕	๖,๐๓๑,๔๑๖,๘๘๕			๑๑,๓๖๖,๐๐๘,๕๐๕

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร								
๑ ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่ความมั่นคงด้านอาหารของจังหวัดพะเยา	จังหวัด	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒ ส่งเสริมความเข้มแข็งเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	๓,๐๐๐,๐๐๐
๓ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	สปก.ภ.	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๔ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สปก.ภ.	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๕ เกษตรทฤษฎีใหม่	สปก.ภ.	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๖ โครงการส่งเสริมการค้าสินค้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรม	สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา	๒๕๖,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๗ พัฒนาศูนย์เกษตรปราชญ์ (Smart Farmer)	กรม	สำนักงานเกษตรจังหวัด	๑๕๕,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๘ ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	กรม	สำนักงานเกษตรจังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๙ สร้างความเข้มแข็งของศูนย์การผลิตด้านการเกษตร	กรม	สำนักงานเกษตรจังหวัด	๔๕,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๐ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	กรม	สำนักงานเกษตรจังหวัด	๖๓,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๑ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรม	คต.พะเยา	๔๓,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๒ การสนับสนุนการค้าสินค้าโครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง	กรม	คต.พะเยา	๑๖๕,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๓ พัฒนาศูนย์เกษตรกระบวนการผลิต	กรม	คต.พะเยา	๕๕,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๔ พัฒนาศูนย์เกษตร (ธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน)	กรม	คต.พะเยา	๕๕,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๑๕ พัฒนาศูนย์เกษตรกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	กรม	คต.พะเยา	๕๕,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและกระจาย								

บัญชีรายการโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๕ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรปราชญ์ (Smart Farmer)	กรม	คณบดีพะเยา	๓๕,๐๐๐	๓๖,๓๐๐	๓๗,๖๐๐	๓๘,๙๐๐	๓๙,๒๐๐	๑๘๖,๐๐๐
๑๖ ศึกษาดูงานเกษตรกร								
- สนับสนุนธนาคารแบบมีส่วนร่วม	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	-	๑๙,๐๐๐
๑๗ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่								
- ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
๑๘ ส่งเสริมอาชีพประมง								
- ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	-	๑๐๐,๐๐๐
- ส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยง	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
- สัตว์น้ำเค็ม (เกษตร)								
๑๙ ส่งเสริมการดำเนินงานต่อเนื่องมาจากพระราชพิธี								
- สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๐ พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความเข้มแข็ง								
ของชุมชนประมง								
- พัฒนาศักยภาพชุมชนประมง	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๑ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร								
- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
- การผลิตสินค้าประมง								
๒๒ ส่งเสริมการเกษตรตามวิสัยทัศน์เกษตรกรรมยั่งยืน								
- ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์น้ำ	จังหวัด	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
โครงการหลวง	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๓ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๔ สถาบันพัฒนาเกษตรกรที่สูง	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๕ โครงการฟื้นฟูเกษตร	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๖ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๗ พัฒนาระบบการเลี้ยงไก่เนื้อและกระบือ	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๒๘ พัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร	กรม	สงวนประมาณจังหวัด	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๐ ส่งเสริมการทำแปลงใหญ่	กรม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
๓๑ โครงการ Smart farmer	กรม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๑๖๖,๐๐๐
๓๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหา	กรม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๓๔๐,๐๐๐
๓๓ ปศุสัตว์อินทรีย์และตลาดสีเขียว	กรม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๗๘,๘๐๐	๗๘,๘๐๐	๗๘,๘๐๐	๗๘,๘๐๐	๗๘,๘๐๐	๓๙๖,๘๐๐
๓๔ เกษตรทฤษฎีใหม่	กรม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๑๘๗,๕๐๐
๓๕ ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	กรม	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๑๘๗,๕๐๐
๓๖ สืบสานเกษตร		สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐	๑๘๗,๕๐๐
๓๖ พัฒนาศักยภาพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ต้นตอของเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐
๓๗ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๓,๒๐๗,๖๐๐	๒,๐๗๘,๕๐๐	๒,๐๗๘,๕๐๐	๒,๐๗๘,๕๐๐	๒,๐๗๘,๕๐๐	๑๓,๕๒๖,๖๐๐
ให้ความเข้มแข็งตามศักยภาพ		สหกรณ์จังหวัด						
๓๘ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๒๓๕,๒๐๐
ให้ความเข้มแข็งตามศักยภาพ		สหกรณ์จังหวัด						
๓๙ ยกระดับผู้ประกอบการทำประโยชน์ที่ดิน	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๒,๐๐๐	-	-	-	-	๒,๐๐๐
พื้นที่นิคมสหกรณ์		สหกรณ์จังหวัด						
๔๐ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๔๖,๘๐๐	๒๓๕,๒๐๐
ให้ความเข้มแข็งตามศักยภาพ (รายจ่าย		สหกรณ์จังหวัด						
เพื่อการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ)		สหกรณ์จังหวัด						
๔๑ ส่งเสริมการค้าเงินงานอันเนื่องมาจาก	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
พระราชดำริ (เงินอุดหนุน)		สหกรณ์จังหวัด						
๔๒ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		สหกรณ์จังหวัด						
๔๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๔๔ ช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และ	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๓,๖๘๘,๕๐๐	-	-	-	-	๓,๖๘๘,๕๐๐
กลุ่มเกษตรกร		สหกรณ์จังหวัด						
๔๕ แก้ไขปัญหาหนี้สินและพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิก	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๑๔๘,๐๐๐
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบสหกรณ์		สหกรณ์จังหวัด						

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๖ พัฒนาทรัพยากรพันธุ์ปลาและพันธุ์สัตว์น้ำ(ปลาไทย)	กรม	ศพจ.พะเยา	๑๗๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐
๔๗ สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจาก	กรม	ศพจ.พะเยา	๑๕๕,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๖๙๕,๐๐๐
พระราชดำริ (โครงการหลวงปางค่า)								
๔๘ เติบโตผลผลิตสัตว์น้ำ	กรม	ศพจ.พะเยา	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๑๕๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๕๕๐,๐๐๐
๔๙ การประเมินสถานการณ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	กรม	ศพจ.พะเยา	๑๕๕,๕๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๕,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๑๓๕,๐๐๐	๖๗๐,๕๐๐
ในแม่น้ำและแหล่งน้ำขนาดใหญ่ของไทย(CPUF)								
๕๐ การติดตามผลจับสัตว์น้ำในแม่น้ำโขงประเทศไทย	กรม	ศพจ.พะเยา	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๑๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐
๕๑ การประเมินปริมาณผลจับสัตว์น้ำจากการ	กรม	ศพจ.พะเยา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐
ทำประมงในแหล่งน้ำ(Logbook)								
๕๒ การอนุรักษ์ปลาประมงน้ำขึ้น ปลาหายาก	กรม	ศพจ.พะเยา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐
และปลาใกล้สูญพันธุ์								
๕๓ จัดระเบียบการประมงใต้เขื่อนมหาสารคาม(MSY)	กรม	ศพจ.พะเยา	๑๕๕,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๔๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
๕๔ การตรวจติดตาม เฝ้าระวังและกำกับดูแล	กรม	ศพจ.พะเยา	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
การดำเนินการทำการประมง(ดูแลของกลาง)								
๕๕ การประเมินเชิงนิเวศ(EAFM)	กรม	ศพจ.พะเยา	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๕๖ ติดตามประเมินผลสัตว์น้ำฤดูน้ำแดง	กรม	ศพจ.พะเยา	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๕๗ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำพันธุ์ดี	กรม	ศพจ.พะเยา	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๒,๐๐๐
๕๘ พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	กรม	ศพจ.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
(Aquaculture)								
๕๙ เกษตรสร้างสุขภาพชีวิต	บูรณาการ	ม.พะเยา	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐
เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเกษตรยั่งยืน								
๖๐ คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	กรม	สพค.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
(ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์/								
ผลิตน้ำหมักชีวภาพ)								
๖๑ พัฒนาก่อนสถานและโครงการหมอนน้อย	กรม	สพค.พะเยา	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
ของกรมพัฒนาที่ดิน								

୧୧୫

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
แผนงาน/โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๔๓ ส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร	กรม	สสส.พะเยา	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๓๗,๕๐๐
๑๔๓ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพองค์กรเกษตรกรสมาชิก	กรม	สำนักงานกองทุนฟื้นฟูฯ	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๒,๕๐๐,๐๐๐
กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร								
๑๔๓ สร้างความเข้มแข็งองค์กรเกษตรกร	กรม	สำนักงานกองทุนฟื้นฟูฯ	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๑๔๔ สมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร								
๑๔๕ พัฒนาศูนย์บริการประชาชน SF	กรม	กยท.จ.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๔๖ โครงการ ๕ ประสานเกษตรทฤษฎีใหม่	กรม	กยท.จ.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๔๗ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเสริมให้	กรม	กยท.จ.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
เกษตรกรชาวนาอย่างพอเพียง								
๑๔๘ บ้านเล็กในป่าใหญ่เกษตรสร้างสรรค์ บ้านหนองต้า	กรม	ศวท.แพร่	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๔๙ ศูนย์เรียนรู้พัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนด้วยไฟ	กรม	ศวท.แพร่	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๐ ศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนา	กรม	ศวท.แพร่	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๒ แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจในการ	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๓ แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริม								
๑๕๔ โครงการพัฒนา								
๑๕๕ โครงการจัดการและพัฒนาอาชีพในระดับตำบล	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๖ โครงการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกร	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๗ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า								
๑๕๘ ผลผลิตด้านการเกษตรและบริหารจัดการด้านการสร้าง	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๕๙ ความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๖๐ โครงการขับเคลื่อนแผนแม่บทเพื่อพัฒนา	กรม	สำนักงานเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๑๖๑ เกษตรกรรวม ฉบับที่ ๒								
รวมประเด็นที่ ๑ จำนวน ๑๕ แผนงาน/โครงการ			๒๗,๕๐๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐,๐๐๐	๒๗,๕๐๐,๐๐๐	๑๓๗,๕๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร								
๑. ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร	จังหวัด	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ฯ	๔,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑๖,๐๐๐,๐๐๐
จากฟาร์มสู่ผู้บริโภค		สหกรณ์ฯ						
๒. ส่งเสริมการบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมาตรฐานอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่า	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๖,๐๐๐,๐๐๐
ปลอติภัยเกษตรอินทรีย์								
สินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง								
๓. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจของจังหวัดพะเยา	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	๓,๐๐๐,๐๐๐
ของจังหวัดพะเยา								
๔. ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดพะเยา	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	-	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๕. พัฒนาระบบเครือข่ายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มปศุสัตว์	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	-	-	-
๖. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ตามแนวทางตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๗. ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตกุ้งก้ามกรามในแหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดพะเยา	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	๑,๐๐๐,๐๐๐
๘. พัฒนาการเพาะเลี้ยงปูนาและการแปรรูปแบบครบวงจร	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๙. พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อสร้างต้นแบบการผลิตกับสัตว์น้ำขยายผลสู่ชุมชน	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๐. พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทะเลเพื่อสร้างมูลค่าตามนโยบาย ตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	-	-	-
๑๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ตามแนวทางตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้	จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	-	-	-
๑๒. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตข้าวและผลิตภัณฑ์ของชุมชนจังหวัด	กลุ่ม	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ฯ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๓๓ ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	กลุ่ม	สงขลานครินทร์ และสหกรณ์ฯ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๓๔ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยสู่การเป็นแหล่งผลิตสินค้าอินทรีย์ภาคเหนือตอนบน	กลุ่ม	สงขลานครินทร์ และสหกรณ์ฯ	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๓๕ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒	กลุ่ม	สงขลานครินทร์ และสหกรณ์ฯ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๓๖ ยกระดับมาตรฐานสินค้าและประสิทธิภาพการผลิต ในวิสาหกิจชุมชน	จังหวัด	สงขลานครินทร์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๓๗ เพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ (ลิ้นจี่, ลำไย, มะม่วง)	จังหวัด	จังหวัดพะเยา	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๓๘ เพื่อยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง	จังหวัด	จังหวัดพะเยา						
๑๓๙ ส่งเสริมเกษตรกรตามวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน	จังหวัด	สงขลานครินทร์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๔๐ พัฒนาศักยภาพการผลิตที่มีคุณภาพ	จังหวัด	จังหวัดพะเยา	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๔๑ ปลดปล่อยแบบครบวงจร	จังหวัด	สงขลานครินทร์	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๐ ยกระดับการผลิตกาแฟ	จังหวัด	สงขลานครินทร์	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑ มาตรฐานสากล	จังหวัด	จังหวัดพะเยา						
๒๐๒ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์	จังหวัด	สงขลานครินทร์	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
(ฟื้นฟูเศรษฐกิจ, ประมง และสวนโพธิ์)		จังหวัดพะเยา						
๒๐๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน	กลุ่ม	สงขลานครินทร์	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน		จังหวัดพะเยา						
๒๐๔ พัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับ	กรม	สงขลานครินทร์	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
สินค้าเกษตร(ตลาดเกษตรกร)		จังหวัดพะเยา						
๒๔ บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร	กรม	สำนักงานเกษตร	๑๓๙๙,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๔,๓๙๙,๐๐๐
ตามแผนพื้นที่เกษตรเพื่อการบริหาร		จังหวัดพะเยา						
จัดการเชิงรุก (Agri - Map)								
๒๕ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรม	สำนักงานเกษตรจังหวัด	๑,๐๓๖,๖๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๐๓๖,๖๐๐
๒๖ ส่งเสริมการผลิตสินค้า	กรม	สำนักงานเกษตร	๗๐,๒๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๒๗๐,๒๐๐
เกษตรอินทรีย์		จังหวัดพะเยา						
๒๗ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ	กรม	สำนักงานเกษตร	๗๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔,๗๕๐,๐๐๐
การผลิตสินค้าเกษตร		จังหวัดพะเยา						
๒๘ ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่และ	กรม	สำนักงานเกษตร	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
เกษตรกรรมยั่งยืน		จังหวัดพะเยา						
๒๙ พัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบ	กรม	สำนักงานเกษตร	๕๕๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๕๐,๐๐๐
คุณภาพและมาตรฐาน GAP		จังหวัดพะเยา						
๓๐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	กรม	สำนักงานเกษตร	๖๖๒,๕๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๖๖๒,๕๐๐
สินค้าเกษตร		จังหวัดพะเยา						
๓๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกล	กรม	สำนักงานเกษตร	๒๙๙,๕๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑,๔๔๙,๕๐๐
ทางการเกษตร		จังหวัดพะเยา						
๓๒ ส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อ	กรม	สำนักงานเกษตร	๑๖๒,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๖๒,๐๐๐
ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร		จังหวัดพะเยา						
๓๓ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพ	กรม	สำนักงานเกษตร	๗๕,๕๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๓๐๕,๕๐๐
ผลิตสมุนไพร		จังหวัดพะเยา						
๓๔ พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต	กรม	สำนักงานเกษตร	๒๔๓,๓๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๑๘๓,๓๐๐
สินค้าเกษตร		จังหวัดพะเยา						
๓๕ ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรตาม	กรม	สำนักงานเกษตร	๓๐๙,๕๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๙,๕๐๐
อัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น		จังหวัดพะเยา						
๓๖ พัฒนาศักยภาพและมาตรฐาน	กรม	สำนักงานเกษตร	๒๑,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๒๑,๐๐๐
สินค้าเกษตรแปรรูป		จังหวัดพะเยา						

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๗ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	กรม	สนง.เกษตร	๒๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐
๓๘ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรสู่	จังหวัด	จังหวัดพะเยา						
ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารมูลค่าสูงครบวงจร	จังหวัด	สนง.เกษตร	-	-	๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๓๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๙ ส่งเสริมการผลิตสินค้าคุณภาพบนพื้นที่สูง	จังหวัด	จังหวัดพะเยา						
๔๐ ส่งเสริมการผลิตกาแฟอาราบิก้า	จังหวัด	เกษตรที่สูง	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐
๔๑ ส่งเสริมการผลิตผลไม้ภาคใต้	จังหวัด	เกษตรที่สูง	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐
๔๒ ส่งเสริมการผลิตเสาวรส	จังหวัด	เกษตรที่สูง	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐
๔๓ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	คมนาพะเยา	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐
๔๔ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	คมนาพะเยา	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐
๔๕ ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าว	กรม	คมนาพะเยา	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐
๔๖ เสริมสร้างศักยภาพการผลิต	กรม	คมนาพะเยา	๕๖๕,๖๐๐	๕๖๕,๖๐๐	๕๖๕,๖๐๐	๕๖๕,๖๐๐	๕๖๕,๖๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐
เมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน								
๔๗ เพิ่มประสิทธิภาพการขยายศักยภาพ	กรม	คมนาพะเยา	๒๓๕,๐๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๑,๑๔๐,๐๐๐
การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี			๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๔๘ พัฒนาศูนย์รวมยั่งยืน (ข้าวอินทรีย์)	กรม	คมนาพะเยา	-	-	๒๓๕,๖๐๐	๒๓๕,๖๐๐	๒๓๕,๖๐๐	๙๐๖,๘๐๐
๔๙ ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการตลาด	กรม	คมนาพะเยา	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๒๘,๐๐๐
ภายในสำหรับสินค้าเกษตร								
๕๐ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	สนง.ประมง	๗,๖๐๐	๗,๖๐๐	๗,๖๐๐	๗,๖๐๐	๗,๖๐๐	๓๐,๐๐๐
- พัฒนาลูกค้าประมง								
ศูนย์มาตรฐาน								
- พัฒนาศูนย์รวมยั่งยืน	กรม	จังหวัดพะเยา	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	ปศุสัตว์จังหวัด	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๑๔๖,๐๐๐
- ตรวจสอบรับรองคุณภาพ								
สินค้าปศุสัตว์	จังหวัด	ปศุสัตว์จังหวัด	-	-	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๑,๓๕๐,๐๐๐
พัฒนาและอนุรักษ์การเพาะปศุสัตว์แบบ								
เพื่อความยั่งยืนและท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม								

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๕๓ พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานสู่จังหวัด	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๓๕,๖๐๐	๓๕,๖๐๐	๓๕,๖๐๐	๓๕,๖๐๐	๓๕,๖๐๐	๑๗๖,๖๐๐
กุ่มเกษตรกรรมและธุรกิจชุมชน								
๕๔ โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๖๖,๙๐๐	๕๕,๖๕๐	๑๐๕,๖๕๐	๑๐๕,๖๕๐	๑๐๕,๖๕๐	๕๓๖,๖๐๐
อัตรากำลัง								
๕๕ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๓๕,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๓๐๖,๖๐๐
๕๖ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๓๓๖,๖๐๐
๕๗ ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๖๖,๖๐๐	๓๓๖,๖๐๐
๕๘ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๓๖,๖๐๐	๑๘๖,๖๐๐
๕๙ ตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าปรมัง	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๐ เกษตรกรรมยั่งยืน (ทฤษฎีใหม่)	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๑๐๖,๖๐๐	๑๐๖,๖๐๐	๑๐๖,๖๐๐	๑๐๖,๖๐๐	๑๐๖,๖๐๐	๕๓๖,๖๐๐
๖๑ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๒ บูรณาการชีวิตด้วยเศรษฐกิจฐานราก	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๔ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๕ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๖ พัฒนาพื้นที่ปลูกพืช	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๗ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๘ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในเขตปลูกพืช	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๖๙ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๗๐ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๗๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๗๒ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๗๓ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในเขตปลูกพืช	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๗๔ ส่งเสริมเกษตรกร GAP	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐
๗๕ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	กรม	สหกรณ์จังหวัด	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๕๑,๖๐๐	๒๕๖,๖๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๗๖ ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเลี้ยง	กรม	กยท.จ.พะเยา	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๑,๖๖๕,๐๐๐
๗๗ ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรม	กรม	กยท.จ.พะเยา	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๓๓๕,๕๐๐	๑,๖๖๕,๐๐๐
๗๘ ยางและเศษวัสดุที่ยาง								
๗๙ ศูนย์เรียนรู้ การผลิตสินค้าเกษตร	กรม	สศส.พะเยา	๖๖๖,๐๐๐	๖๖๖,๐๐๐	๖๖๖,๐๐๐	๖๖๖,๐๐๐	๖๖๖,๐๐๐	๓,๓๓๒,๐๐๐
๗๙ พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์	กรม	สศส.พะเยา	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๓๕,๐๐๐
๘๐ กลุ่มเกษตรกร และธุรกิจชุมชน								
๘๐ พัฒนาศักยภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	สศส.พะเยา	๓๕๕,๕๐๐	๓๕๕,๕๐๐	๓๕๕,๕๐๐	๓๕๕,๕๐๐	๓๕๕,๕๐๐	๑,๖๖๕,๐๐๐
แปรรูปและผลิตภัณฑ์								
๘๑ เป็นประสิทธิผลการผลิตข้าวหอมมะลิ	กรม	สนง.กษ.พะเยา	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐
จังหวัดพะเยาด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG								
๘๑ เป็นประสิทธิผลการผลิตโคเนื้อ	กรม	สนง.กษ.พะเยา	๗,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
จังหวัดพะเยาด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG								
๘๑ เป็นประสิทธิผลการแปรรูปและ	กรม	สนง.กษ.พะเยา	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐
การตลาดสินค้าปลาลังจังหวัดพะเยา								
ด้วยโมเดลเศรษฐกิจใหม่ BCG								
๘๑ เป็นศักยภาพการผลิตน้ำใจต่อหลวง	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
บ้านแม่สุก ม. ๑ อ.แม่ใจ								
๘๑ ยกระดับการผลิตข้าวปลอดภัยแบบครบวงจร	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๓๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๔๖,๐๐๐,๐๐๐
อ.เมืองพะเยา								
๘๑ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตข้าวสีเส่ง	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
และผลิตภัณฑ์สู่การผลิตสินค้าเกษตร								
มูลค่าสูง อ.ภูซาง								
๘๑ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตข้าว	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	๖๖,๐๐๐,๐๐๐
และผลิตภัณฑ์สู่การผลิตสินค้าเกษตร								
มูลค่าสูง อ.ภูกามยาว								
๘๑ ยกระดับการผลิตและแปรรูปมะม่วง	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
แบบครบวงจร อ.ปง								

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๙ ยกระดับการผลิตข้าวแบบครบวงจร	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๓,๖๖๐,๐๐๐	๓,๖๖๐,๐๐๐	๓,๖๖๐,๐๐๐	๓,๖๖๐,๐๐๐	๓,๖๖๐,๐๐๐	๑๘,๓๐๐,๐๐๐
๕๐ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการผลิตลำไย	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๗,๘๐๐,๐๐๐
และผลิตสินค้าสู่การเสิร์ฟสู่ภาคครัว								
มูลค่าสูง เพิ่มขึ้น								
๕๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจ	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐
ได้สิ่งสิ่งใหม่ที่บ้านวังแก้ว ต.แม่ลาว								
๕๒ เห็นประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
ด้านการตลาดข้าว อ.จุน								
๕๓ ยกระดับการผลิตลำไยคุณภาพ	กรม	บูรณาการสังกัด กษ.	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	๗,๘๐๐,๐๐๐
แบบครบวงจร อ.จุน								
๕๔ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรแปรรูป	จังหวัด	ส่งเสริมสหกรณ์	-	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๐๐๐,๐๐๐
เพื่อเพิ่มมูลค่า								
๕๕ การยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กรม	ศวก.แพร่	๓,๓๔๐,๐๐๐	๓,๓๔๐,๐๐๐	๓,๓๔๐,๐๐๐	๓,๓๔๐,๐๐๐	๓,๓๔๐,๐๐๐	๑๓,๖๐๐,๐๐๐
๕๖ การส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์	กรม	ศวก.แพร่	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๒๗,๕๐๐
๕๗ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแปรรูป	กรม	ศวก.แพร่	-	-	๓,๓๔๐,๐๐๐	๓,๓๔๐,๐๐๐	๓,๓๔๐,๐๐๐	๖,๖๘๐,๐๐๐
ให้กับเกษตรกร								
๕๘ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า	กรม	ศวก.แพร่	๖,๓๐๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐	๖,๓๐๐,๐๐๐	๒๕,๘๐๐,๐๐๐
เกษตร								
๕๙ การสร้างจิตสำนึกเกษตรกรพื้นที่	กรม	ศวก.แพร่	-	-	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๑๖,๕๐๐
๑๐๐ เสริมสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกลุ่มเกษตรกร	กรม	บูรณาการ	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า								
๑๐๑ จัดทำข้อเสนอเพื่อพัฒนาคนและงาน	กรม	ส่งเสริมเกษตรกรรม			๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
การแก้ไขปัญหาเกษตรกรและการพัฒนา								
เกษตรกรรม								
๑๐๒ โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวปลอดภัย	กรม	บูรณาการ			๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
เพื่อสุขภาพที่ดี								
รวมประเด็นที่ ๒ จำนวน ๑๐๒ แผนงาน/โครงการ			๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๖๖,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๘ ปรับปรุงพื้นที่นาเดิมอ่างเก็บน้ำแม่ปืม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๖,๒๖๒,๐๐๐
๑๙ ปรับปรุงฝายยางอิงรอด	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐ งานปรับปรุงฝายทุ่งกว๋าว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
พร้อมระบบส่งน้ำ								
๒๑ งานปรับปรุงระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๔๕,๐๐๐,๐๐๐
อ่างเก็บน้ำห้วยผาสาด								
๒๒ ฝายทุ่งเย็นพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓ ฝายแม้วพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๔ ฝายร่องช้าง หมู่ ๒ (ฝายบ้านป่าชัย)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๒๒,๐๐๐,๐๐๐
๒๕ ฝายลำเหมืองร่องลึก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๖ ฝายวังสีเสียดน้อย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๗ ฝายลำน้ำอิงสายใต้แม่ที่ ๒	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๘ ฝายร่องอ้อยพร้อมอาคารประกอบ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๙ งานพัฒนาหนองเล็งทรายระยะที่ ๕	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๑๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าใต้ท้อง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๑ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
ส่งน้ำบ้านแปง								
๓๒ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
ระบบส่งน้ำบ้านทุ่งนอกถ้ำที่ ๓								
๓๓ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐
ส่งน้ำบ้านราษฎร์พัฒนา(ใต้ป่าศรี)								
๓๔ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐
ระบบส่งน้ำบ้านหนองกลาง								
๓๕ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
ส่งน้ำบ้านทุ่งหนอง								
๓๖ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าวังเชียงใหม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๗ พัฒนาความสะอาด ระยะที่ ๓	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๘ แคมป์เลี้ยงหมูร่องลึก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	๗,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๖๐๓ ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยมะไฟ ๒	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๓ ฝายอ่างเก็บน้ำห้วยขาน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๔ ปรับปรุงฝายห้วยม่วง - ห้วยต้นผึ้ง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๕ สดกีสวนน้ำหนองขวาง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๖ ปรับปรุงระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๗ สายนหินเรียง อ่างเก็บน้ำแม่เต้า								
๑๖๐๗ ก่อสร้างฝายกั้นน้ำลำห้วยร่องลึก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๘ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยระบบ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๐๙ ปรับปรุงระบบไฟฟ้าควบคุม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
การขุดเปิดฝายบ้านศาลา								
๑๖๑๐ อ่างเก็บน้ำห้วยไม้ช้าง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๑ อ่างเก็บน้ำห้วย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๓ อ่างเก็บน้ำห้วยผา	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๓ ก่อสร้างคลองส่งน้ำจาก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
ฝายกั้นน้ำห้วยร่องลึก								
๑๖๑๔ คลองส่งน้ำห้วยบัว บ. คล.ล.	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๕ ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยแม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๖ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๗ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๘ คลองส่งน้ำจากฝายห้วย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๑๙ โครงการน้ำดื่ม (จัดหาแหล่งน้ำ)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๐ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยเอินหินขาว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๑ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยห้วย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๓ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยผา	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๔ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๕ อ่างเก็บน้ำแม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๕ อ่างเก็บน้ำแม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๖๒๖ อ่างเก็บน้ำห้วย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๙๓๓ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยหลวง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๓ ก่อสร้างฝายกั้นเก็บน้ำลำห้วยคต	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๓ และลำห้วยช้างมัว								
๑๙๓๔ ต่อเติมฝายบ้านทุ่งหมอก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๕ ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลองสามหมื่นแดง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๖ ก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยยาว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๗ ก่อสร้างฝายน้ำล้นร่องแดง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๘ ก่อสร้างระบบส่งน้ำ บ้านทุ่งแถม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๓๙ ขุดลอกหนองใหม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๐ ก่อสร้างฝายน้ำล้น	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๑ ขุดลอกลำน้ำร่องล้าน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๒ ก่อสร้างฝายทดน้ำบนเส้นทางของจระ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๓ ก่อสร้างฝายล้น (ฝายทุ่งคอก)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๔ คลองส่งน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กฝายบัว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๕ ระบบประปาภูเขาห้วยลาด	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๖ ก่อสร้างฝายทดน้ำทุ่งคอก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๗ ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยคต	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๘ ขุดลอกอ่างห้วยคต	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๔๙ ก่อสร้างฝายห้วยไร่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๐ ก่อสร้างระบบประปา แบบบาดาลขนาดเล็ก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๑ ก่อสร้างฝายน้ำล้น ลำน้ำลาว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๒ ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๓ ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลองฝายคอก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๔ ก่อสร้างฝายน้ำล้น ฝายน้ำวน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๕ ก่อสร้างรางส่งน้ำ ๗ กิโลเมตร	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๖ ก่อสร้างรางส่งน้ำ ๗ กิโลเมตร	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๗ ก่อสร้างฝายน้ำล้น คลอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๑๙๕๘ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านใหม่พัฒนา	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๔๔๔ แม่น้ำสายน้ำอิง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๐๐ ก่อสร้างฝายคอนกรีตล้นบนสันใหญ่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
พร้อมอาคารประตูประบายทราย (วังปิ่นโต)								
๒๐๑๑ ตัดถนนกึ่งใต้ สายสันแก้ว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๒ ตัดถนนกึ่งใต้ สายบวมน้ำขาว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๓ ตัดถนนกึ่งใต้ สายฝายใหม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๔ ตัดถนนกึ่งใต้ สายหม่น	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๕ ตัดถนนกึ่งใต้ สายใหม่	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๖ ตัดถนนกึ่งใต้ บ้านสันป่าตาด	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๗ แม่น้ำสายน้ำอิงสายสันป่าตาด	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๑๘ ก่อสร้างประตูระบายน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
อ่างเก็บน้ำหนองขวาง								
๒๐๑๙ งานนุดสระเก็บน้ำ (แม่น้ำสาย)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
ข้าวจังหวัดพะเยา								
๒๐๒๐ แม่น้ำสายน้ำอิง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๑ ก่อสร้างฝายระบายน้ำบ้านสันติสุข	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๒ ก่อสร้างเขื่อนฝายบ้านสันติสุข	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๓ สร้างฝายทดน้ำ ตันน้ำยม แห่งที่ ๑	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๔ สร้างฝายทดน้ำ ตันน้ำยม แห่งที่ ๒	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๕ สร้างฝายทดน้ำ ตันน้ำยม แห่งที่ ๓	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๖ ก่อสร้างฝายฯ ลำตัวป้องกัน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๗ ก่อสร้างฝายกั้นน้ำร่องย่อย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๘ ก่อสร้างเขื่อนคอนกรีต ร่องเขื่อนรอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๒๙ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำหัวฝาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๓๐ อ่างเก็บน้ำหัวฝาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๓๑ ปรับปรุงฝายทดน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๓๒ ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายน้ำล้นเตาหล่อ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๐๓๓ แม่น้ำสายน้ำอิง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๓๔๕ แก้ไขสิ่งด้วยร่อง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๔๖ แก้ไขร่องขื่อน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๔๗ ระบบส่งน้ำฝายวังปุย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๔๘ ฝายด้วยแม่ต่อมพร้อมระบบ (สนับสนุนฝายวัดคลอง)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๔๙ ฝายด้วยแม่ต่อมพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๐ ระบบส่งน้ำฝายเหมืองสันป่าหมาก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๑ ระบบส่งน้ำฝายเหมืองกลาง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๒ ปรับปรุงฝายต้นน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	-
๒๓๕๓ ระบบส่งน้ำฝายวัดแม่ ๓ สาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๔ ระบบส่งน้ำฝายน้อย ๓ สาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๖,๐๐๐,๐๐๐	๒๖,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๕ แก้ไขสิ่งด้วยทุ่งม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๖ ระบบส่งน้ำฝายใหม่ ๓ สาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๗ สถานีสูบน้ำ บ้านใหม่แม่ต้นคำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๘ ปรับปรุงฝายต้นน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๕๙ งานขุดลอกตะกอนดินอย่างกับน้ำแม่จุน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๐ ขุดลอกตะกอนดินในอ่างเก็บน้ำแม่ใจ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๑ สถานีสูบน้ำ บ้านศรีไคคำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๒ ฝายหัวพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๓ สถานีสูบน้ำ บ้านหัวร่องบอน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๔ ปรับปรุงอาคารระบายน้ำสิ้น	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๕ อ่างเก็บน้ำด้วยเขื่อน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	-	-
๒๓๖๖ ป้องกันตลิ่งท้ายอ่างเก็บน้ำบ้านต่อม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๗ ป้องกันตลิ่งท้ายอ่างเก็บน้ำหัวเขื่อน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๘ ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านต่อม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๙ ประสิทธิภาพฝายเก่า	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๗๐ ฝายคอกพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๗๑ ฝายน้ำเบี่ยง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)				
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	รวม ๕ ปี
๒๕๖๔ งานฝ่ายเชื่อมเครือข่ายระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๔๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๐ สถานีสูบน้ำ บ้านสาต (อุซง)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๑ ปรับปรุงฟลอปอดถนนอ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๓ งานขยายเขตไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๕๕,๐๐๐,๐๐๐
สถานีสูบน้ำบ้านสันป่าตอง							
๒๕๖๓ ตัดคอกกรีต อ่างห้วยชัย ๓ สาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๔ ฝ่ายบ้านหม้อพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๕ ปรับปรุงอาคารฯ อ่างเก็บน้ำแม่สุก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๗,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๖ บ้านสิงห์บ้านเจ็ดช่อง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๗ ปรับปรุงประสิทธิภาพฝ่าย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
บ้านศาลาในลุ่มน้ำอิง							
๒๕๖๘ ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไค้	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๙ ฝ่ายร้องก้อพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๐ ฝ่ายร้องเอ็ดพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๑ ฝ่ายตัวร่อนบองพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๔๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๒ ประตุระบานน้ำร่องบอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๓ บ้านสิงห์ห้วยบ้านปริม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๔ ฝ่ายแม่ต๋อน (เหมืองกลาง)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๕ ระบบส่งน้ำ สายทุ่งโค้ง-แดง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๖ ฝ่ายตัวอูเป่ง (ตอนบน)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๗,๕๐๐,๐๐๐
๒๕๖๗ ฝ่ายน้ำขี้พร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๘ ปรับปรุงฝ่ายคองพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๖๙ สถานีสูบน้ำบ้านหนองคำควาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๐ สถานีสูบน้ำ บ้านปางเล็ง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๑ สถานีสูบน้ำ บ้านสักทอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๒ ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำแม่ต๋อม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๗,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๓ ประตุระบานน้ำบ้านปิน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๕๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๕๗๔ ประตุระบานน้ำต้นตี่ม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๕๕,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๓๕๕ ประชศระบายน้ำร่องลึก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๖๖ กั้นกั้นน้ำลำน้ำอิง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๗๗ แก้ไขร่องเดิม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๗๘ ระบบส่งน้ำฯ อำเภอเมืองร่องลึก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๗๙ ระบบส่งน้ำฯ ฝ่ายหัวร่อง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๐ ระบบส่งน้ำฯ ฝ่ายคันตัม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๑ ระบบส่งน้ำฯ ฝ่ายหนองทุ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๒ ระบบแพร่กระจายน้ำพร้อมอาคาร	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๓ สานพร้อมร่องข้าวร่องกรก								
๒๓๘๔ ปรับปรุงฝายทุ่งหลวงฯ ฝั่งขวา	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๕๐๐,๐๐๐	๓๕,๕๐๐,๐๐๐
๒๓๘๕ ระบบส่งน้ำฯ อำเภอเมืองด้วยตนเอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๖ ระบบส่งน้ำฯ สายทุ่งพะเยา	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๗ แก้ไขหนองอ่าง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๘ งานตัดคอนกรีต อ่างเก็บน้ำร่องล้าน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๘๙ งานตัดคอนกรีต อ่างเก็บน้ำห้วยซ้าย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๗,๐๐๐,๐๐๐	๗,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๐ ระบบส่งน้ำฯ ทุ่งพะเยา ๑-๒	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๑ โครงการแก้มลิงโละป่าตอง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๒ โครงการแก้มลิงด้วยป่าแพรว	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๓ โครงการแก้มลิงด้วยคันดิน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๔ โครงการแก้มลิงด้วยคันดิน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๕ ระบบส่งน้ำฯ ฝ่ายท่ามื่น	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๖ ระบบส่งน้ำฯ อ่างเก็บน้ำน้ำจุน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๗ ดาดคองส่งน้ำ อ่างหัวแดงเพียง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๘ ดาดคองส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำน้ำน้อย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๒๓๙๙ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๕,๐๐๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๒๔๐๐ บ้านร่องห้าป่าสัก								
๒๔๐๑ ฝายน้ำกั้นพร้อมระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๐๐ โครงการขยายน้ำดื่ม	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๑ บ้านวังขอนแดง-นิคมบุรณ								
๓๐๑๑ ฝ่ายแหล่งที่ ๒ พร้อมอาคารประกอบ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๗,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐
๓๐๑๒ ฝ่ายแหล่งที่ ๓								
๓๐๑๓ ระบบส่งน้ำทุ่งสีด ๓ สาย	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๑๔ ติดต่อกองกั้นน้ำร่องสัน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๑๕ ติดต่อกองกั้นน้ำร่องสัน	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๑๖ โครงการสร้างฝายเพื่อการเกษตร	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๑๗ แก้มลิงและชุดออกน้ำเหมือง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๑๘ ร่องเชื่อมลำน้ำอิง								
๓๐๑๙ ฝ่ายสันป่าหมาก สลัก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๐ ฝ่ายสันป่าหมาก ต้มม่วง	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๑ ชุดออกอ่างเก็บน้ำห้วยเอือก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๒ ชุดออกอ่างเก็บน้ำห้วยเอือก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๓ ชุดออกฝายบ้านใหม่รวมเย็น	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๔ ชุดออกอ่างเก็บน้ำห้วยสา	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๕ ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำบ้านสันป่าหมาก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๖ ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำห้วยเอือก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๗ ระบบส่งน้ำบ้านสันเจปก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๘ ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำเข้าออก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๒๙ บ้านสันป่าหมาก								
๓๐๓๐ อ่างเก็บน้ำห้วยเอือก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๓๑ อ่างเก็บน้ำห้วยเอือก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๓๒ อ่างเก็บน้ำห้วยเอือก	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๓๓ อ่างเก็บน้ำห้วยเอือก - ห้วยคด	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๓๔ ฝ่ายเขตชลประทานระบบส่งน้ำ	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๓๕ ระบบส่งน้ำแก้มลิงห้วยเอือก (ฝายขาว)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐
๓๐๓๖ ระบบส่งน้ำแก้มลิงห้วยเอือก (ฝายขาว)	กรม	ชลประทาน	-	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๔๔๔ ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๔๕ สานักงานเกษตร/เกษตรอินทรีย์								
๔๔๔๖ บริหารจัดการดินและน้ำชลประทาน	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๔๗ ฝักรุ่นน้ำ								
๔๔๔๘ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรม	สหภาพพะเยา	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๔๔๙ ปรับปรุงแปลงการผลิตในพื้นที่เหมาะสมตาม Agri-Map								
๔๔๕๐ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๕๑ ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	กรม	สหภาพพะเยา	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๔๕๒ ปรับปรุงที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๕๓ ขยายพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ								
๔๔๕๔ ส่งเสริมการปลูกพืชและผลิตอินทรีย์	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๕๕ เพื่อป้องกันดินและน้ำในพื้นที่								
๔๔๕๖ เกษตรภาคเหนือ								
๔๔๕๗ ภายใต้นโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๕๘ เก็บประสิทธิผลการใช้ประโยชน์	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๕๙ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ๓ ตำบล								
๔๔๖๐ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่								
๔๔๖๑ ผลิตอินทรีย์คุณภาพสูง	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๖๒ บริหารจัดการทรัพยากรดินระดับ	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๖๓ ตำบล Smart Tambon								
๔๔๖๔ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๖๕ เสริมโครงสร้างดินและน้ำในพื้นที่								
๔๔๖๖ ความปลอดภัยในการทำการเกษตร	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๖๗ บริหารจัดการดินและน้ำทั้งระดับและ	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๖๘ ฝักรุ่นน้ำในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง								
๔๔๖๙ ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๗๐ ก่อสร้างมาตรการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐
๔๔๗๑ ขุดเจาะขุดน้ำบาดาลในพื้นที่	กรม	สหภาพพะเยา	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๑๗,๕๐๐,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ			งบประมาณ (บาท)					
โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วย ดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๕๕๘ ส่งเสริมระบบเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	กรม	ส.ป.ก.พ.	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	-	๔๐๐,๐๐๐
๔๕๕๙ ฟื้นฟูทรัพยากรดินสู่สภาพดีและฟื้นฟูลำน้ำ	กรม	คปจ.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
๔๕๖๐ สนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจาก	กรม	คปจ.พะเยา	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐
พระราชพิธี (โครงการหลวงปางค่า)								
๔๕๖๓ เพิ่มผลผลิตลำไย	กรม	คปจ.พะเยา	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๖๔ การประเมินสถานการณ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	กรม	คปจ.พะเยา	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๑,๕๕๐,๐๐๐
ในแม่น้ำและแหล่งน้ำขนาดใหญ่อิงไทย(CPUF)								
๔๕๖๕ การติดตามผลจับสัตว์น้ำในแม่น้ำโขง	กรม	คปจ.พะเยา	๒๖๐,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐	๒๖๐,๐๐๐	๑,๐๔๐,๐๐๐
๔๕๖๖ จัดระเบียบการประมงให้เป็นมาตรฐาน(MSY)	กรม							
การประเมินปริมาณผลจับสัตว์น้ำจากการ	กรม	คปจ.พะเยา	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐
ทำประมงในแหล่งน้ำ(Logbook)								
๔๕๖๗ การตรวจติดตาม เฝ้าระวังและกำกับดูแล	กรม	คปจ.พะเยา	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๕๕๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐
การดำเนินงานโครงการประมง(ดูแสดงกลาง)								
๔๕๖๘ การประเมินเชิงนิเวศ(EAFM)	กรม	คปจ.พะเยา	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๖๙ ติดตามประเมินผลสัตว์น้ำตาม	กรม	คปจ.พะเยา	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๗๐ พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากร	กรม	คปจ.พะเยา	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
ลำน้ำ สภาและพื้นที่ลำน้ำ(Aquabank)								
๔๕๗๑ บริหารจัดการประมง (ปลาหน้าวัด)	กรม	คปจ.พะเยา	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐
๔๕๗๒ พัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร	จังหวัด	สนง.โยธาธิการ	-	-	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๗๓ พัฒนาระบบชลประทานในพื้นที่เกษตร	จังหวัด	ทางหลวงชนบท	-	-	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๗๔ บูรณะทางหลวง เพื่อรองรับการพัฒนา	จังหวัด	แขวงทางหลวง	-	-	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ด้านการชลประทาน								
๔๕๗๕ ยกระดับการเกษตรและสร้างระบบนิเวศ	จังหวัด	สนง.เกษตร/	-	-	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๗๖ เศรษฐกิจการเกษตรสีเขียว		ม.พะเยา						
๔๕๗๗ จัดตั้งศูนย์พัฒนาสิ่งแวดล้อมและระบบ	จังหวัด	สนง.เกษตร/	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๔๕๗๘ นิเวศเศรษฐกิจการเกษตรสีเขียวสู่		ม.พะเยา						
รวมประเด็นที่ ๓ จำนวน ๔๗๔ แผนงาน/โครงการ			๔๖๐,๔๖๐,๖๐๐	๑,๐๔๑,๔๖๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๖๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๖๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๓,๕๘๐,๐๐๐	๑๐,๑๐๖,๖๐๐,๐๐๐

ส่วนที่ ๕

โครงการแบบย่อ (Project Idea)

ประเด็นการพัฒนา : สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานภาคการเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. ส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ๒. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	สังคมและโลกยุคปัจจุบันกำลังเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีมากขึ้น นำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ เพื่อช่วยให้การทำงานมีความสะดวก รวดเร็ว และยังส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นจึงเห็นควรพัฒนาศักยภาพของแรงงานโดยเฉพาะภาคเกษตรซึ่งถือเป็นอาชีพหลักของประชาชนในจังหวัดพะเยา ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เพื่อให้แรงงานภาคเกษตร สามารถทำงานตามหลักการทำงานที่มีคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่ม มีวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะความชำนาญพิเศษในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เพื่อการสร้างสรรค์วิถีการใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพ ประกอบกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยกการเสริมสร้างกำลังคนที่มีศักยภาพสูงและแก้ไขปัญหาความยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคมเป็นประเด็นสำคัญและหมุดหมายในการพัฒนาประเทศ รวมถึงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ๒ (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน) มีเป้าหมายการพัฒนา คือ “ท่องเที่ยวบนพื้นฐานวัฒนธรรมร่วมสมัย ยกกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สิ่งแวดล้อมยั่งยืน สู่เศรษฐกิจมั่นคง” ซึ่งเป็นกรอบใหญ่ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดสำหรับจังหวัดพะเยามีเป้าหมายการพัฒนา คือ “พะเยาเป็นเมืองที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชน ธุรกิจการค้า การเกษตร การท่องเที่ยวเติบโตด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนวัตกรรม ที่มีมาตรฐานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญคือ การยกระดับคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความมั่นคงของประชาชนจังหวัดพะเยา สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานพะเยา ในฐานะผู้ขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคนจังหวัดพะเยา และมีภารกิจในการพัฒนากำลังคนด้านแรงงานให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ เล็งเห็นถึงโอกาสใน

หัวข้อ	รายละเอียด
	การพัฒนาทักษะอาชีพแบบครบวงจรให้แก่ประชาชนในจังหวัด ให้มีทักษะในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่ยกระดับคุณภาพชีวิต โดยใช้ประโยชน์จากการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ ซึ่งการพัฒนาทักษะอาชีพดังกล่าวจะเพิ่มโอกาสในการขยายปัจจัยการผลิต และยกระดับคุณภาพของสินค้าและบริการของแรงงานในจังหวัดพะเยา ทำให้เกิดการสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของแรงงานภาคการเกษตรในจังหวัดพะเยาให้มีรายได้มากขึ้น
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานภาคเกษตรให้มีความรู้ มีทักษะ มีอาชีพ มีรายได้ ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ ๒. เพื่อให้แรงงานภาคเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ๓. เพื่อยกระดับแรงงานภาคเกษตรให้สามารถปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบดั้งเดิมมาเป็นการทำเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเพิ่มผลผลิต สินค้าเกษตรปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานภาคเกษตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ เทียบกับจำนวนผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมทั้งหมด ๒. รายได้เฉลี่ยในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น หรือต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี เทียบกับรายได้หรือต้นทุนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโครงการ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	จำนวน ๙ อำเภอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดพะเยา
๘. กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมพัฒนาทักษะอาชีพ ๑,๐๙๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานพะเยา สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานพะเยา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๐๙๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑.ประชาชนวัยแรงงานภาคการเกษตรได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ จำนวน ๔๐๐ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒.ประชาชนวัยแรงงานภาคการเกษตรที่ผ่านการฝึกอบรมมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นหรือต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑.แรงงานภาคการเกษตรมีทักษะในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน ๒.แรงงานภาคการเกษตรสามารถปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการทำเกษตรแบบใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมหรือปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเกษตรที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๓.แรงงานภาคการเกษตรมีการลดต้นทุนในการทำเกษตร หรือมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ๔.แรงงานภาคการเกษตรมีความมั่นคงในชีวิต

ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดล เพื่อสร้างมูลค่าตามนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับสินค้าเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพะเยามีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีทรัพยากรดิน แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ที่เหมาะสมในการทำการประมงและการเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดพะเยาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด ๘๐,๗๕๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๙๕ ของครัวเรือนทั้งหมดของจังหวัดพะเยา มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๕๐๓,๖๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๙๘ ของพื้นที่จังหวัดพะเยา เป็นต้น และยังมีสินค้าอีกหลายชนิดที่มีศักยภาพสามารถยกระดับให้เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรจังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นชนิดสินค้าสัตว์น้ำในพะเยาโมเดล เช่น กุ้งก้ามกราม ปลายี่สกเทศ ปูนา กบนา เป็นต้น ดังนั้น สินค้าสัตว์น้ำพะเยาโมเดลนั้นมีแนวโน้มที่สามารถพัฒนาให้เป็นสินค้ามูลค่าสูงเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ว่า ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ แต่เนื่องด้วยเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดทักษะความรู้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดลดังกล่าว จึงทำให้ยังไม่ได้ได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในจังหวัดพะเยา สำนักงานประมงจังหวัดพะเยาเล็งเห็นว่าควรมีการเลือกชนิดสัตว์น้ำ อย่างน้อยจำนวน ๒ ชนิด มาดำเนินการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรในจังหวัดพะเยา เพื่อให้สามารถเห็นความคุ้มค่า ความคุ้มค่า กำไร มูลค่าเพิ่มให้กับเกษตรกร ดังต่อไปนี้ ๑. กบนา จังหวัดพะเยาเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเพาะเลี้ยงกบนา เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ กบนา ยังเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่มีความต้องการของตลาดสูง ทั้งสำหรับการบริโภคสดและแปรรูป การเพาะเลี้ยงกบนาจึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับเกษตรกรในจังหวัดพะเยาที่ต้องการเพิ่มรายได้ กบนาเป็นที่ยอมรับบริโภคในภาคเหนือ โดยเฉพาะในร้านอาหารพื้นเมือง ร้านอาหารอีสาน และตลาดสด ทำให้มีช่องทางการจำหน่ายที่ค่อนข้างแน่นอน กบนาเป็นสัตว์ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ทนทานต่อโรค และกินอาหารได้หลากหลาย ทำให้การจัดการฟาร์มไม่ซับซ้อนมากนัก สามารถเลี้ยงได้ในปี่อซีเมนต์, บ่อดิน, หรือแม้กระทั่งบ่อพลาสติก ซึ่งเหมาะสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่จำกัด นอกจากขายกบสดแล้ว ยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กบทอด กบแดดเดียว หรือเนื้อกบแช่แข็ง เพื่อเพิ่มมูลค่าและขยายตลาดได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. กุ้งก้ามกรามเป็นกุ้งน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ที่พบได้ทั่วไปในแหล่งน้ำจืดธรรมชาติที่มีทางติดต่อกับทะเล และแหล่งน้ำกร่อยบริเวณปากแม่น้ำ ลำคลอง และทะเลสาบ ปัจจุบันนี้มีการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามมากในพื้นที่ภาคกลาง และกระจายสินค้ามาจำหน่ายในพื้นที่ภาคเหนือและจังหวัดพะเยา จึงทำให้กุ้งก้ามกรามที่จำหน่ายในพื้นที่พะเยามีราคาสูงถึง ๓๐๐-๕๐๐ บาท/กิโลกรัม การเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเพื่อจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดพะเยานั้น ยังมีน้อยและแทบไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้จึงไม่สามารถสร้างผลผลิตอย่างต่อเนื่อง สำนักงานประมงจังหวัดพะเยาจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญว่าควรจะมีการถ่ายทอดความรู้ในการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในบ่อดินให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพะเยา เพื่อให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ให้มีอาชีพเสริมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในพื้นที่จังหวัดพะเยา โดยเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีการประมงให้เกษตรกรสามารถเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในพื้นที่จังหวัดพะเยาเพื่อพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูงชนิดใหม่ของจังหวัดพะเยาสามารถสร้างรายได้และสร้างอาชีพให้ครัวเรือนเกษตรกรต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดล ๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดลเพื่อสร้างมูลค่าแก่ชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดล จำนวน ๗๒๐ ราย ๒. มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดล เพื่อสร้างมูลค่าแก่ชุมชนตามแนวทางตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ จำนวน ๒ ชนิด (กบนา, กุ้งก้ามกราม)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร และประชาชนทั่วไป
๘. กิจกรรมหลัก งบประมาณ	๑,๔๔๔,๒๐๐ บาท
กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมย่อย งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดล เพื่อสร้างมูลค่าตามนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ : การเพาะพันธุ์กบนาเพื่อสร้างมูลค่าให้แก่ชุมชน งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ : พัฒนาการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามด้วยการผลิตอาหารจากวัสดุพื้นถิ่น งบประมาณ ๘๔๔,๒๐๐ บาท รวมเงินงบประมาณ ๑,๔๔๔,๒๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดพะเยา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙-กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๑,๔๔๔,๒๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่ร่วมโครงการ จำนวน ๗๒๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดล
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาปรับปรุงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำพะเยาโมเดลเพื่อสร้างมูลค่าแก่ชุมชน

ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดพะเยา
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรคุณภาพอย่างครบวงจร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม และพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพะเยา เป็นเกษตรกรรม มีจำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำนวน ๖๘,๙๐๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙๔ ของครัวเรือนทั้งหมดส่วนใหญ่หัวหน้า ครัวเรือนมีอายุ อยู่ระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี ร้อยละ ๓๗.๐๕ รองลงมา มีอายุเกิน ๖๕ ปี ร้อยละ ๓๔.๒๖ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำการเกษตรจำนวน ๑,๒๔๓,๙๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด (๓,๙๕๙,๔๑๒ ไร่) ในปี ๒๕๖๖ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ภาคเกษตร จำนวน ๑๒,๑๖๒ ล้านบาท พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว พื้นที่ปลูก ๖๒๔,๒๖๓ ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ปลูก ๑๕๑๗๐๗ ไร่ ยางพารา พื้นที่ปลูก ๑๒๓,๗๓๗ ไร่ ลำไย พื้นที่ปลูก ๙๓,๒๐๕ ไร่ ลิ้นจี่ พื้นที่ปลูก ๑๑,๐๗๕ ไร่ มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูก ๒๖,๙๕๑ ไร่ ในปี ๒๕๖๗ และสินค้าอื่นที่เกษตรกรปรับเปลี่ยน สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น กาแฟ มะม่วง ทุเรียน โอวคาโต เงาะ พืชตระกูลถั่ว เป็นต้น โดยมีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๓ ชนิด ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ ข้าวกำลังานนา และลิ้นจี่แม่ใจพะเยา จังหวัดพะเยา มีการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตร ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดพะเยา ๒๐ ปี ให้จังหวัดพะเยา เป็นเมืองแห่งนวัตกรรมเกษตรและอาหาร ในปีพ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านการเกษตรและอาหารให้มีความรู้เรื่องมาตรฐานการผลิต การแปรรูปมูลค่าสูง และทักษะความรู้เรื่องเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ การบริหารจัดการธุรกิจเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยกระดับธุรกิจเกษตรและอาหารที่อยู่เดิมให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในธุรกิจ ทั้งนี้ในการดำเนินงานในพื้นที่มีหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนโยบาย และจำเป็นต้องแก้ปัญหา พร้อมกับพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต ได้แก่ ความพร้อมในด้านข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนา ความพร้อมของเกษตรกรที่ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง มีทักษะ ความรู้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีที่จะเข้ามาส่งเสริมให้เกษตรกรยกระดับสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง และความพร้อมของภาครัฐและเอกชนในการบูรณาการในการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานให้มีมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
	ดังนั้น จังหวัดพะเยา โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัยพะเยา จึงจัดทำโครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดพะเยา โดยมีแนวคิดในการพัฒนาต้นแบบเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร สินค้าอัตลักษณ์ ให้มีทักษะ มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยี ทั้งในส่วนของวางแผนการผลิต การบริหารทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ การเข้าถึงแหล่งทุน ด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การจัดการคุณภาพสินค้า ด้านการตลาด และการขนส่ง เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรของจังหวัดพะเยาตลอดห่วงโซ่อุปทานให้มีมูลค่าสูงสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกรในลำดับต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีทักษะในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการการจัดการคุณภาพสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่อุปทาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ (เป้าหมาย ๓๐๐ ราย) ๒) เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าอัตลักษณ์ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ในการพัฒนากิจการการจัดการคุณภาพสินค้าอัตลักษณ์และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ (เป้าหมาย ๑๐๐ ราย)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๙ อำเภอ จังหวัดพะเยา
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนากิจการการจัดการสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๖๒๔,๒๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนากิจการการจัดการคุณภาพสินค้าอัตลักษณ์และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ๓๑๗,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ มหาวิทยาลัยพะเยา
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร ๔๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ มหาวิทยาลัยพะเยา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้นปี...ตุลาคม ๒๕๖๙... สิ้นสุดปี...กันยายน ๒๕๗๐.
๑๑. งบประมาณ	๑,๓๙๑,๒๐๐ บาท (งบประมาณจังหวัดพะเยา)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่อุปทาน จำนวน ๓๐๐ ราย ๒) การพัฒนาการจัดการคุณภาพสินค้าอัตลักษณ์และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จำนวน ๑๐๐ ราย ๓) ประชาสัมพันธ์และเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร จำนวน ๑ ครั้ง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรมีทักษะในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้ในการปรับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีมูลค่าสูง ๒) เกษตรกรสามารถจัดการคุณภาพสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ได้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และรักษามาตรฐานคุณภาพผลผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓) สร้างโอกาสให้เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรในการประชาสัมพันธ์สินค้าและเชื่อมโยงตลาดกับผู้บริโภค ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

ประเด็นการพัฒนา : บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดพะเยา
๒. ชื่อแผนงาน	บูรณาการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดพะเยา ได้รับผลกระทบจากการไฟป่า และการเผาในพื้นที่โล่ง ปี ๒๕๖๗ มีปริมาณฝุ่นละอองเกินค่า มาตรฐานตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๗ จำนวน ๘๓ วัน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๖ ของจำนวนวัน โดยในภาคเกษตร จังหวัดพะเยามีพื้นที่เกษตร จำนวน ๑,๒๔๓,๙๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว พื้นที่ปลูก ๖๒๔,๒๖๓ ไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ปลูก ๑๕๑๗๐๗ ไร่ ยางพารา พื้นที่ปลูก ๑๒๓,๗๓๗ ไร่ ลำไย พื้นที่ปลูก ๙๓,๒๐๕ ไร่ ลิ้นจี่ พื้นที่ปลูก ๑๑,๐๗๕ ไร่ และมันสำปะหลัง พื้นที่ปลูก ๒๖,๙๕๑ ไร่ ในปี ๒๕๖๗ พบพื้นที่ที่เผาไหม้ในพื้นที่เกษตร จำนวน ๒๗,๙๐๙ ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยพบมากในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกษตรกรยังคงเผาพื้นที่เกษตร ได้แก่ ขาดทางเลือกในการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรอย่างยั่งยืน ขาดแรงจูงใจในการใช้วิธีอื่น และขาดการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีในการจัดการเศษซากพืชอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการห้ามเผายังมีข้อจำกัด ทำให้การแก้ปัญหาทำได้ยาก ดังนั้น การผลักดันให้จังหวัดพะเยา ปลอดการเผาในพื้นที่เกษตร มีการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน เพื่อลดมลพิษทางอากาศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น จังหวัดพะเยา โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัยพะเยา จึงจัดทำโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบการผลิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของจังหวัดพะเยา กิจกรรมหลัก การพัฒนาเป็นจังหวัดต้นแบบปลอดการเผาในพื้นที่เกษตร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการวัสดุเกษตรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐเป็นจังหวัดที่ทำการเกษตรแบบปลอดการเผา อย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้จังหวัดพะเยาเป็นจังหวัดต้นแบบปลอดการเผาในพื้นที่เกษตร ๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดการเผา มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรแบบไม่เผา ร้อยละ ๗๐ ๒) มีเครือข่ายเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่เกษตร อย่างน้อย ๑ เครือข่าย
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๙ อำเภอ จังหวัดพะเยา
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	การพัฒนาเป็นจังหวัดต้นแบบปลอดการเผาในพื้นที่เกษตร กิจกรรมย่อยที่ ๑ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร - ฝึกอบรมเกษตรกรและฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร เพื่อเป็นแนวทางให้กับเกษตรกรในการทำเกษตรแบบปลอดการเผาในพื้นที่ กิจกรรมย่อยที่ ๒ พัฒนา “เครือข่ายเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่เกษตร” โดยใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันและเซ็นเซอร์ชุมชน - สัมมนาเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่เกษตร” โดยใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันและเซ็นเซอร์ชุมชน งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้นปี...ตุลาคม ๒๕๖๙... สิ้นสุดปี...กันยายน ๒๕๗๐.
๑๑. งบประมาณ	๑,๓๒๑,๗๐๐ บาท (งบพัฒนาจังหวัดพะเยา)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร จำนวน ๙๐๐ ราย ๒) มีเครือข่ายเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่เกษตร อย่างน้อย ๑ เครือข่าย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรแบบไม่เผา สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรแบบปลอดการเผาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ๒) เกิดเครือข่ายเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่เกษตรในจังหวัดพะเยา เกิดการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงแนวทางการไม่เผาในพื้นที่ และขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐให้จังหวัดพะเยาปลอดการเผาในพื้นที่เกษตร

ประเด็นการพัฒนา : บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเสริมศักยภาพการกักเก็บน้ำ
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาสภาพแวดล้อมสู่การเป็นเกษตรมูลค่าสูง
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
๔. หลักการและเหตุผล	เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมาอ่างเก็บน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา มีกลุ่มเกษตรกรร่นำน้ำไปใช้ประโยชน์มากมาย ทำให้สภาพอ่างเก็บน้ำ เกิดการตกตะกอน และประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำลดลง ก่อให้เกิดปัญหาน้ำไม่เพียงพอต่อพื้นที่เพาะปลูก เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและประโยชน์กับพื้นที่เพาะปลูก ตลอดจนใช้ในการอุปโภค-บริโภค กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำต่างๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา ได้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการขุดลอกอ่างเก็บน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ จึงทำให้การเพาะปลูกในเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำ ได้ผลผลิตไม่เต็มที่ และเนื่องด้วยระบบไฟฟ้าที่ใช้ควบคุมการปิด-เปิด ใช้งานมานาน อุปกรณ์ส่วนประกอบต่างๆ ของระบบไฟฟ้า เกิดการชำรุด ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการน้ำ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการชลประทานพะเยา จึงพิจารณาเสนอขอขุดลอกอ่างเก็บน้ำและซ่อมแซมและเปลี่ยนอุปกรณ์ แทนของเดิมที่ชำรุดเพื่อให้สามารถส่งน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อขุดลอกตะกอนดินบริเวณหน้าอ่างเก็บน้ำที่ต้นเขินให้ได้ขนาดและระดับปริมาณความจุในอ่างเก็บน้ำ - เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำต้นทุน ตอบสนองความต้องการใช้น้ำ ทั้งในด้านการเกษตร ด้านอุปโภค-บริโภค ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- โครงการเสริมศักยภาพการกักเก็บน้ำหนองต้นขุ่น จำนวน ๑ แห่ง - ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านแม่พริก ตำบลหนองห่ม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบบ้านป่าซาง จำนวน ๑ แห่ง - ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบบ้านใหม่พัฒนา จำนวน ๑ แห่ง - แก้มลิงหนองถู พร้อมอาคารประกอบ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา จำนวน ๑ แห่ง - เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำแม่ต้า ตำบลแมกกา อำเภอมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำร่องสัก ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำร่องปอ ตำบลดงเจน อำเภอกุกามยาว จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยไถ่ ตำบลสระ อำเภอยางมาว จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง

หัวข้อ	รายละเอียด
	- ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยรากคำ ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำจำ ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกร่องขึ้นา ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกห้วยสระ ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำตาใต้ (ตาดป่าเป้า) ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง - ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยอวน ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา จำนวน ๑ แห่ง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	บ้านดอนตัน ตำบลสบง อำเภอกู่ช้าง ตำบลสบง ตำบลดงเจน อำเภอกู่กาเมยาว ตำบลห้วยลาน อำเภอดอกคำใต้ ตำบลลอ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา
๘. กิจกรรมหลัก	โครงการเสริมศักยภาพการกักเก็บน้ำ
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการเสริมศักยภาพการกักเก็บน้ำหนองต้นขนุน งบประมาณ ๙,๗๓๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านแม่พริก ตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบบ้านป่าซาง ตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบบ้านใหม่พัฒนา ตำบลลอ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แก้มลิงหนองถุ พร้อมอาคารประกอบ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา งบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำแม่ตำ ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำร่องสัก ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำร่องปอ ตำบลดงเจน อำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๙ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยไถ ตำบลสระ อำเภอยางมาว จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๙ กิจกรรมหลักที่ ๑๐ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยรักคำ ตำบลสระ อำเภอยางมาว จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๑๐ กิจกรรมหลักที่ ๑๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำจำ ตำบลสระ อำเภอยางมาว จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชุดลอกร่องขึ้นา ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๑๒ กิจกรรมหลักที่ ๑๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชุดลอกห้วยสระ ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๑๓ กิจกรรมหลักที่ ๑๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชุดลอกอ่างเก็บน้ำตาโต้ม (ตาดป่าเป้า) ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๘.๑๔ กิจกรรมหลักที่ ๑๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยอวน ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายอุดมศักดิ์ สีธิสาร ผู้อำนวยการโครงการชลประทานพะเยา โครงการชลประทานพะเยา สำนักงานชลประทานที่ ๒ กรมชลประทาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานพะเยา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๒๑๐ วัน
๑๑. งบประมาณ	๗๔,๘๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	ประชาชนและเกษตรกรผู้ใช้น้ำในพื้นที่ ตำบลสบง อำเภอกันทรวิชัย ตำบลป่าซาง ตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ ตำบลแม่กา อำเภอมืองพะเยา ตำบลลอ อำเภอยางมา่น ตำบลสระ อำเภอยางมา่น จังหวัดพะเยา
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝน - เพื่อให้อ่างเก็บน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณที่มากขึ้น - เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างเพียงพอต่อการทำการเกษตรและอุปโภค – บริโภค